

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica 54. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inzeratni oddelk: Ljubljana, Prešer-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti. Ček. zavodi: Ljub-
ljana št. 11.842; Praha čisto 78.180;
Wien št. 105.241.

Tardieujeve priprave za volitve

Tardieu pripravlja številna imenovanja novih prefek-
tov iz vrst desničarjev — Ogorčenje levčarske opozicije

Pariz, 5. maja, d. Za časa parlamentarnih počin je izvedel predsednik francoske vlade Tardieu oster udarec proti levčarskim strankam. S tem, da je na videz iz administrativnih vzrokov namestil celo vrsto novih prefektov.

Na čem posameznih departementov stoji prefekt ni v Franciji samo šef notranje uprave, temveč tudi sočasno predstavnik vlade in nosilec izvršne oblasti. Njegova moč in osebni vpliv sta skoro neomejena. Ena njegovih najvažnejših nalog je skrbeti in pripravi volitve v smislu, ki odgovarja interesom vsakokratne vlade. Zaradi tega je skrb slehne vlade, da o prvi priliki zasede mesta prefektov s svojimi zaupniki, od katerih more pričakovati, da bodo izrabljali svojo pozicijo v interesu stranke.

Do 1. 1926. je bila večina prefektur zasedena po radikalnih socialistih.

Poincaré, ki je sicer v notranje-političnih zadevah ostal nevtralen, je vendar ostavil nekaj levčarsko usmerjenih prefektov ter jih nadomestil s svojimi zaupniki. Ti njegovi ukrepi pa niso bili daleko tako obsežni, kakor Tardieujevi. Prvo imenovanje prefektov za sedem departementov je izrazno strankarsko usmerjeno. Po informacijah iz vladnih krogov je pričakovati, da bo izvršeno še novo številnejše imenovanje desničarskih prefektov. To dejstvo pozdravlja desničarski tisk z velikim zadovoljstvom, s tem večjim ogorčenjem pa ga komentirajo levčarski listi, ki napovedujejo, da bodo poslegli levčarji zaradi tega po najostrejši opoziciji. Značilno pa je pri tem, da je postavil Tardieu na razpoložanje tudi nekaj prefektov, ki jih je imenoval še Poincaré. Med njimi prefekta Borme, ki se je odlikoval po odločnem nastopu proti alfaškim avtonomistom.

Dr. Schober o pomenu svojih potovanj

Potovanje v Pariz in London je bil čin vpljudnosti — Avstriji se obeta lepša bodočnost

Dunaj, 5. maja AA. Zvezni kancelar dr. Schober je prišel sredi noči na Dunaj. Po svojem prihodu je dal zastopnikom časopisja sledečo izjavo:

»Predvsem moram naglasiti, da je bil moj obisk v Parizu in Londonu akt vpljudnosti, ki mi ga je narekovala želja, naj ne dopustim, da bi bila moja obiska v Rimu in Berlinu pogrešno tolmačena. Dočim je v resnici obisk v Rimu vzpostavil dobrih odnosov z našim močnim sosedom na jugu in obnoviti prijateljskega razmerja z njim, pa sem hotel z obiskom v Berlinu pospešiti trgovska pogajanja ter zadostiti potrebi, da nemški minister nemške Avstrije obišče

svojega nemškega brata v Nemčiji. Ljubljana povabila iz Pariza in Londona pa so mi dala priliko, da se vladama Velike Britanije in Francije zahvalim za obilno pomoč v Haagu in ju pobje seznanim z razvojem političnih in gospodarskih razmer v Avstriji in s tem poglavitno zaupanje v našo državo in pridobim pomoč od strani teh držav, ki pomenijo važne činitelje za vso Evropo. Zdi se da sem tekom razgovorov z zastopniki teh močnih držav, uspel. Kot Avstrijec se tega veselim, ker ima naš narod polno pravico do boljši bodočnosti in do gospodarskega in političnega napredka.

Miren potek kritične nedelje v St. Pöltnu

Razburjenje socialistov zaradi pristranskega postopanja deželnega glavarja dr. Burescha

Dunaj, 5. maja, d. Višek avstrijskih oboroženih pohodov je bil dosežen v St. Pöltnu. Ker je že v soboto prišlo v St. Pöltnu okrog 18.000 članov socialističnih obrambnih vojnih organizacij, se je zbralo večerj dopoldne v St. Pöltnu tudi okrog 3500 organiziranih Heimwehrorcev iz mesta in bližnje okolice. Nastop obeh bojnih organizacij pa sam na sebi ne bi bilo ničesar nevarnega, da ni zaukazal deželni glavar Buresch na pritisk Heimwehrorcev tekom večerjajnega popoldneva okrajnemu glavarju v St. Pöltnu, da se ima nameravani socialistični obhod po mestu preprečiti in doseči z vsemi sredstvi transportiranja Schutzbündlerjev z njihovega zborovanja mimo mesta naravnost na kolodvore.

Ze samo sporočilo teh strategičnih ukrepov je povzročilo med 18.000 člani socialistične organizacije ogromno razburjenje, ki se ni hotelo poleči.

Izza vseh vogalov so se nenadoma prikazali orožniki z nasajenimi bajonetmi in zvezna vojska čete s strojimi puškami ter žičnimi ovirami, ki so priredili pravo bojno igro. Njihov namen je bil vsekakor, preprečiti morebitno nepokoravanje socialistov zapovedi deželnega glavarja. Pri postopanju orožništva z nasajenimi bajonetmi proti množici je prišlo ponovno do razburjajočih scen, ki pa so ostale k sreči brez žrtve. Mesto se je pomirilo šele v poznih nočnih urah.

Višek proslav stoletnice grške neodvisnosti

Slavnostne igre v Deljih in zgraditev spomenika mednarodnega sporazuma — Podpis madžarsko-grške prijateljske pogodbe

Atene, 5. maja, g. Jubilejne svečanosti na proslavi 100letnice grške neodvisnosti so dosegle s slavnostnimi igrami v Deljih višek. Med drugim so predvajali klasične Aislovke drame, v katerih so nastopili močni ženski zbori. Sestava zborov je bila deloma prilagoden najdbam pri zadnjih izkopnih. V spomin na 100letno proslavo namerava vlada zgraditi spomenik mednarodnega sporazuma, ki naj bi združil pepel neznanih vojakov vseh narodov, ki leže pokopani v grški zemlji. Razen tega je bilo sklenjeno, da se bo v Deljih vsako tretje leto ponavljale slavnostne igre. V načrtu je tudi ustanovitev mednarodne univerze v tem slovitnem zgodovinskem kraju.

Atene, 5. maja, AA. Danes popoldan

je bil podpisan pakt prijateljstva in arbitraže med Grčijo in Madžarsko. Akt sta podpisala grški zunanji minister Mihalakopulos in madžarski minister zunanjih zadev Valko v zgradbi ministrstva zunanjih zadev.

V svojem govoru je Mihalakopulos dejal, da so politični pakt med državama, ki jih je usoda po čudnih potih ločila, ravno tako velike važnosti kot pakti prijateljstva s prijateljskimi državami. Zgodovina Madžarske da je slika zgodovini Grške, ker se je tudi Madžarska morala dolgo boriti za svojo svobodo. Madžarski zunanji minister Valko je odgovoril, da se čuti zelo srečnega, da je ravno on tisti, ki podpisuje ta pakt prijateljstva v slavnih Atenah.

Revizija čsl.-madžarske trgovinske pogodbe

Madžarska vlada je pristala na revizijo trgovinske pogodbe — Zahteve čsl. agrarcev

Praga, 5. maja, h. Revizija trgovinske pogodbe z Madžarsko, ki jo ima v načrtu sklep ministrskega sveta in je za madžarsko vlado že sprejeta, je vezana na rok 6 tednov. Pri tem zastopajo agrarci stališča, da teče ta doba od 1. maja in po tem takim s 15. junijem zaključena, tako da bi bilo treba s tem terminom trgovinsko pogodbo odpovedati. Nekateri zastopajo tudi naziranje, da je treba trgovinsko pogodbo odpovedati že prej, če se bo pokazalo, da pogajanja za revizijo ne bodo imela izidov za uspešen zaključek. Načrt republikancev ima v mislih centralo, ki naj bi po želvi nadzorovala uvoz žita in ga s primernimi ukrepi urejevala.

S političnega in parlamentarnega stališča bo po sklepu agrarne stranke zagotovitev letošnje domače žetve tudi ključ za nadaljnja dela v parlamentu, toda obenem tudi ključ za zaključitev prvega dela teh del. To stališče je treba predvsem razumeti tako, da bo dala agrarna stranka za zakon o novi podpiri brezposelnih, ki ga je

poslanska zbornica že v prvem branju sprejela, šele tedaj pristane v senatu, če bo doseženo zahtevano zagotovilo za žetev. Zakon o starih vpokojencih, o katerem bo začel senat razpravljati jutri, ne bo zadal na nobene težkoče.

Agitacija španskih republikancev

Madrid, 5. maja, s. Pisatelj Unamuno je imel včeraj na zborovanju nagovor, v katerem je ostro napadel monarhijo in izjavil, da mora biti republika pogoda vsem Špancem. Ko je Unamuno zapušal dvorano, ga je skupina mladih ljudi opovala in izžvižgala. Policija je aretirala več oseb. Skupina dijakov je na cesti srečala dr. Alpinana in ga pretepla s palicami. Ravno tako je bil napaden šef mešne varnostne straže. Policija je uporabila orožje in napravila red.

GANDI INTERNIRAN

Dramatičen potek aretacije voditelja indijskih nacionalistov — Podkralj Irwin pričinja s politiko „močne roke“ — Silen vtis internacije

London, 5. maja, AA. Včeraj je bil aretiran voditelj indijskih nacionalistov Gandi, kakor je bilo že dalje časa pričakovati. Gandi je bil zadnje čase v okolici Surata, kjer je propovedoval množicam, naj kršijo solni monopol in izvajajo državljansko neposlušnost. Gandi je bil takoj po aretaciji prepeljan v zapore centralne jetnišnice Jenovda v bližini Poonja, kjer je bil interniran na podlagi zakona iz 1. 1827., ki dovoljuje, da se sme konfinirati za red nevarne osebe, ne da bi bile prej postavljene pred sodišče. Aretacija je vzbudila ogromno senzacijo med indijskimi nacionalisti ter je osrednje vodstvo nacionalističnega pokreta odredilo takoj dvodnevno narodno žalovanje. Ker vlada med nacionalisti veliko razburjenje, so indijske oblasti mobilizirale celokupno oboroženo silo. Na vseh važnejših prometnih točkah v večjih indijskih mestih so postavljene vojaške in policijske straže, ki imajo nalogo z najostrejšimi sredstvi zadušiti že v kali vsak poskus organiziranja kakih manifestacij ali demonstracij.

Indijska vlada je izdala o aretaciji Gandija nastopni komuniké: »Agitacija za državljansko neposlušnost, kršenje solnega monopola in bojkot angleškega blaga ter neplačevanje davkov, ki jo je organiziral in vodil Gandi s svojimi pristajši, je imela za posledico veliko razširjenje kršitev zakonov in povzročila težke izgrede in nemire po vsej Indiji. Kljub temu, da je Gandi v početku svoje borbe oznanjeval potrebo nenasilne borbe za osamosvojitve Indije, so se vendar iz te propagande izmislila nasilja, ki so postajala sleherni dan številnejša. Akoravno je Gandi v pričetku teh nemirov obsojal vsako nasilno akcijo svojih privraticev, je kljub temu postal s protesti sleherni dan redkobesednejši in je sčasoma postal jasno, da je izgubil vodstvo nad gibanjem in da ga ne bo mogel več brzdati.

Naravno je, da se je Gandijeva akcija občutila najbolj v Gujeratu, kjer je njegov osebni vpliv največji in v pokrajini od Ahmedabada do Dandija, po katerih se je vršil njegov propagandni pohod proti morju. V nekaterih krajih, okrozi Kaira in Surata so Gandijevi pristajši ustanovili društva za socialistični bojkot onih osebnosti, ki se ne bi prostovoljno priključile Gandijevi akciji. Tako je bilo prisiljeno mnogo vaških načelnikov odložiti svoje funkcije, kljub temu, da niso soglašali z Gandijevim pokretom. To pa je zopet povzročilo velike motnje v upravi. V mnogih krajih so bile demistije vaških načelnikov izzvane naravnost z grožnjami. Tako so n. pr. nacionalisti med drugim grozili, da ne bodo vaški načelniki, ki ne bodo demistionirali, več prejemali hrane. Tudi privatne osebe, ki so ostale vladni verne, so bile izpostavljene socialnemu bojkotu, vstevši pripadnike zatiranih razredov, katerih koristi je hotel Gandi škoditi.

Ko je Gandi po pohodu k solinam uvidel, da ni njegova solna vojna, strazjenje prodajalnic alkoholnih pijač in bojkot angleških tekstilnih izdelkov imela daleko tistega uspeha, kakor ga je pričakoval, je pričel ob raznih prilikah pozivati poljedelce, naj se upro plačevanju zemljiškega davka. Nadalje je tudi napovedal, da bodo njegovi pristajši korakali proti solinam v Dharsan ali pa v Scharvari in zasegli tam pridobljeno sol. Te soline so v posesti zasebnikov. Ako bi poskusil Gandi v resnici izvesti svoj načrt, potem bi mogel to storiti samo s silo, ker bi se posestniki solni proti Gandijevi nameri.

Odkar je Gandi zapustil Ashiram Ahmedabad, je bila bombajska vlada proti njemu do skrajnosti obzirna in celo riskirala očitek, da je slaba v trdnem verjetju, da bo ostala agitacija proti solnemu monopolu mirna in brez nasilja in da se bo stvar mirno končala. Toda dogodki so pokazali, da so naravnati zakoni neusmiljeni in da se bo zgodovina prejšnjega gibanja za nesodelovanje, ki je bilo spremljano z ognjem in krvjo, ponovila, ako bo Gandi nemoteno nadaljeval v teh razmerah svojo borbo. V teh razmerah je prišla bombajska vlada v polnem sporazumu z indijsko vlado do zaključka, da ni mogoče več pustiti Gandija na svobodi brez nevarnosti za mir Indije.

Jalapur, 5. maja, s. O Gandijevi aretaciji se izvejo še naslednje podrobnosti. Gandi je bil aretiran sredi noči v globokem spanju. Policijski poveljnik je udril z 25 oboroženimi stražniki ob

svitu električnih svetilk v Gandijevo spalnico. Preden je Gandi vstopil v avtomobil, je izročil enemu izmed svojih pristajšev pismo za indijskega podkralja lorda Irwina. Istočasno je pozval svoje prostovoljce, naj zapojejo indijsko himno, naskar se je ginitivo poslovil od vseh.

Preiskave in aretacije

London, 5. maja, AA. »Reuters« javlja iz Bombaja, da je prevzel vodstvo nad prostovoljci Abbastabji, ki ga je Gandi določil za svojega naslednika v primeru aretacije. Ko se je razširila novica o Gandijevi aretaciji, so v Hartalu zaprli vse šole. V Bombaju je bilo prijetih 15 članov kongresa, ki so s prostovolji napravili pred noko trgovino z inozemskim blagom kordon in zabranili dostop.

Pešavar, 5. maja, s. Vojaška policija je preiskala pisarne zvez Gandijevih prostovoljcev in drugih nacionalističnih organizacij, zaplenila mnogo listin in aretirala 17 oseb. Do tega ukrepa je prišlo zaradi tega, ker je naša policija korespondenco med sedanjim odborom zvez Gandijevih prostovoljcev s Hajjem iz Tarangaia, enim izmed voditeljev muslimanov, ki naj bi ka-

kor se zadržuje, postavil armado 100.000 mož. Haji je zbral dosedaj na afganski meji 4000 rojakov.

London, 5. maja, s. Kakor ugotavlja »Daily Telegraph«, je položaj v Indiji slej ko prej tako napet, da vzbuja najresnejše skrbi. To velja posebno za severni del, kjer so najbolj vznemirjena obmejna plemena. Posebni poročevalec lista poroča iz Bombaja, da se je dala skupina nekega polka razorožiti pri zadnjih nemirih pri Pešavarju. Domačini so imeli velike izgube zaradi tega, ker so jih pozvali oklopni avtomobili, ko so se metali pred nje na cesto, da bi jih zadržali.

Indijski in tudi veliko število muslimanskih trgovcev je v protest proti Gandijevi aretaciji zaprlo lokale. Tudi borza je ustavila poslovanje. V okrajih velikih predmestij in na glavnem sedežu policije, je bilo postavljeno vojaštvo na stražo.

Ogromen protestni zbor

Bombay, 5. maja, AA. Sredi se je vršilo tu veliko protestno zborovanje, katerega se je udeležilo 100.000 oseb. Govorniki so pozvali zborovalce, naj tudi nadalje ne uporabljajo nasilja, temveč naj nadaljujejo borbo z dosedanjimi sredstvi. Zborovalci so poslali Gandiju čestitke k njegovi aretaciji.

Smernice madžarske zunanje politike

Velik pomen ureditve vzhodnih reparacij — Madžarsko-turško prijateljstvo — Nezadovoljstvo s trianonsko mirovno pogodbo

Atene, 5. maja, AA. Povodom podpisa pakta prijateljstva in arbitraže je sprejel madžarski zunanji minister Valko v prostori madžarskega poslanstva v Atenah prestavne tiska, ki so mu stavljali razna vprašanja, na katera je g. Valko odgovoril sledeče:

Mi smo ravnokar podpisali pakt prijateljstva med našo državo in Grčijo in zdaj se nadajam, da bo na ta način odstranjeno poslednje nasprotstvo med Grčijo in Madžarsko. Pakt ima tako politično, kakor moralno velik pomen in predstavlja novo formo sodelovanja med obema državama. Med Grčijo in Madžarsko v zunanji politiki daries ni nobenega nesoglasja.

Dalje je g. Valko dejal, da predstavlja likvidacija vzhodnih reparacij velik fakt. Dejal je, da se nada, da bo sporazum o vzhodnih reparacijah izglasovan s strani madžarskega parlamenta takoj po njegovem povratku v domovino in misli, da bodo ta sporazum izglasovale v tem času tudi vse ostale države.

Glede ekonomskih prilik je Valko dejal, da bo v najkrajšem času podpisana trgo-

vinska pogodba med Grčijo in Turško. Na pogodbi delajo že eksperti. O vprašanju beguncev je rekel, da ima tudi Madžarska veliko število beguncev, ki so morali zapustiti po prevratu svoje domove in da predstavlja izdatek za te begunce veliko vsoto madžarskega proračuna. Glede odnosov med Madžarsko in Francijo je madžarski zunanji minister rekel, da je Turčija velika prijateljica Madžarske. Madžari da smatrajo, da obstojajo med Turki in Madžari neposredne zveze plemenske sorodnosti.

Dalje je govoril g. Valko o zvezah z Italijo, s katero veže Madžarsko predvsem hvalečnost za pomoč v Haagu. Edino na ta način se more tolačiti potovanje grofa Bethlena v Italijo. Zaradi tega je vsako napadanje inozemskega tiska neupravičeno. Res pa je, da z mirovno pogodbo v Trianonu nismo zadovoljni, toda mi svojih pravic ne bomo zahtevali s silo ali vojsko. Nikče na Madžarskem ne misli na vojno, smatramo, da se bo moglo rešiti tudi to vprašanje prijateljskim potom.

Manifestacije v Alžiru

Alžir, 5. maja AA. Ogromna množica je priredila predsedniku francoske republike Doumergu pri prihodu v Alžir veličastne manifestacije. Doumergue je sprejel voditelje domačinov, ki so mu poklonili konja — belca. Kasneje je odkril spomenik Vivianiju. Tekom banketa v vladni palači so govorniki napili veliki Franciji, ki jo Sredozemsko morje nikoli ne bo razdvojilo. Predsednik francoske republike bo danes obiskal Bouffarik Sidi Ferruch.

Komunistična zarota v Zedinjenih državah

Newyork, 5. maja M. Po vsej Ameriki vlada veliko razburjenje zaradi odkritja velike komunistične zarote, ki jo je izsledil prefekt newyorške policije. Glede na to odkritje je nekaj komunističnih voditeljev objavilo v listih izjave, v katerih oporekajo točnosti komunikelov policije. Policija noče objaviti zaenkrat še vseh izsledenih dokumentov zaradi poteka preiskave.

Nadomestne parlamentarne volitve v Rumuniji

Bukarešta, 5. maja, AA. »Radore« poroča, da so bile včeraj nadomestne parlamentarne volitve v 7 okrajih. Volili so 6 narodnih poslancev in 2 senatorja. Izvoljenih je bilo z veliko večino 6 kandidatov vladnih strank, dočim je v enem okrožju antisemitska stranka dobila dva mandata. Na njeni listi je bil izvoljen šef stranke prof. Cuza.

Preiskava

o varšavskem atentatu

Varšava, 5. maja, s. Nekateri ruski listi poročajo, da je poljska policija izvedla v zvezi z napadom na sovjetske poslanstvo v Varšavi v stanovanju bivšega carističnega polkovnika Uturlina v Vilnu hišno preiskavo. V stanovanju je našla uro za peklenski stroj, ki jo je zaplenila Polkovnik je bil aretiran.

Angleško-egiptska pogajanja

London, 5. maja, AA. Danes popoldne so se bila nadaljevala pogajanja med zastopniki Anglije in Egipta.

Pangalosov proces

Atene, 5. maja, g. Posebni odbor senata je pričel danes razpravljati o kazenski zadevi bivšega diktatorja Pangalosa in njegovih sodelavcev Tantalidesa in Tabularisa, ki so obdolženi, da so zakrivali pri nakupu železniških vagonov velike poneverbe. Razprava bo trajala več dni.

Reparacijsko posojilo

Pariz, 5. maja, AA. Danes se bodo sestali v Parizu odposlanci zainteresiranih držav in voditelji Mednarodne reparacijske banke. Razgovorjali se bodo o načinu emisije posojila v znesku 300 milijonov dolarjev, ki bo tvorilo prvo tranšo obligacij po Youngovem načrtu.

Vlak pregazil avto

Dunaj, 5. maja, AA. Vlak s katerim se je vozil predsednik avstrijske republike Miklas na potu iz Gradač, je v bližini Dunajskega Novega mesta zadrl v tovorni avto. Stroj vlaka se je toliko poškodoval, da je postal neuporaben. Pred vlakom so morali priklopiti drugo lokomotivo. Zaradi te nezgode je prišel vlak na Dunaj šele ob 23. uri. Tri osebe so bile lažje ranjene in prepeljane v bolnico.

Šestdesetletnica

dr. Vladimira Fačeka

Praga, 5. maja, h. Narodno demokratični senator dr. Vladimír Faček, ki si je pridobil kot narodni ekonom velike zasluge za državo, bo jutri slavil svojo 60letnico.

Na smrt obsojeni sovjetski diplomati

Berlin, 5. maja, AA. Po poročilu ruskih listov so bili 1 sovjetski diplomat in 19 uradnikov sovjetskih poslanstev, ki se nočejo vrniti v Moskvo, obsojeni na smrt.

Venizelosovo potovanje po grški Makedoniji

Atene, 5. maja, AA. Predsednik grške vlade Venizelos je včeraj popoldne odpotoval na inspekcijsko potovanje po grški Makedoniji in Traciji. Svoje potovanje bo raztegnel do Dedeağazı, ki leži na sami grško-turški meji. Nato bo obiskal srško Makedonijo. Potovanje bo trajalo do 15. maja.

Redukcija banovinskih proračunov

Pomemben odlok ministrskega predsednika — Iz banovinskih proračunov naj se črtajo vsi pogrešljivi izdatki

Že ko so se sestavljali proračuni za posamezne banovine, je vlada izdala banovinskim upravam navodila, naj sestavljajo proračune po načetu čim večje strednje in čim manjše obremenitve prebivalstva. Ko so potem banske uprave predložile svoje proračune, se je sicer takoj pokazalo, da se niso vse držale navodila o štednji, vendar pa finančno ministrstvo zaradi piko odmerjenega časa, ker je bilo treba proračune s 1. aprilom uveljaviti, ni moglo prekontrolirati vseh postavk in je proračune večinoma odobrilo v nedolžni obliki. Da se to popravi, je sedaj izdal ministrski predsednik general Peter Živković velevalen odlok, ki ga je v soboto zvečer objavila »Avala« in smo ga prinesli v drugi izdaji nedeljskega »Jutra«.

Odlok navaja, da je mogoče mnoge, v banovinskih proračunih predvidene izdatke deloma čisto črtati, deloma pa znatno reducirati, ne da bi bili zaradi

tega oškodovani banovinski interesi. V prvi vrsti med temi postavkami naštevajo odlok reprezentacijske in zaupne fond, ki naj se docela ukinejo; znatno zmanjšajo pa n. pr. postavke za podporo nameščencem, za študijska potovanja, za honorarje in nagrade, za nadurno in posebno delo itd. Ravno tako se naj črtajo ali vsaj znižajo postavke za druge ne neobhodno nujne izdatke, kakor tudi postavke za razne nepredvidene in izredne postavke. Ministrski predsednik je zato naročil, da se v banovinskih proračunih:

1.) vsi odobreni izdatki za reprezentacijske in zaupne posle, za razne podpore, nagrade in honorarje ne izvrše;

2.) ostali, v visoki izmeri odobreni izdatki naknadno še enkrat preštudirajo in znižajo na najnujnejše vsote, ki bodo v soglasju s stvarnimi potrebami.

Odlok naposled odreja, da se morajo ta navodila izvršiti v najkrajšem času.

Predsednik vlade napoveduje znižanje davkov

Pomembna izjava ministrskega predsednika vojvodinskim kmetom — Najprej bo znižan dopolnitveni davek na zemljarino

Kakor je poročal že včerajšnji »Ponedeljek«, je napravil ministrski predsednik preteklo nedeljo inspekcijsko potovanje po dunavski banovini. Posetil je razne kraje in se ustavljal tudi v podeželskih občinah, kjer je stopil v stik s prebivalstvom, zlasti s kmečkim življenjem in se zanimal za življenske razmere in potrebe prebivalstva. V razgovoru z ministrskim predsednikom so se zlasti kmetje pritoževali nad previsokimi davčnimi bremenmi. Ministrski predsednik general Živković je na te pritožbe izjavil:

Kakor vam je znano, je bil v februarju leta 1928 sprejet zakon o neposrednih davkih. Efekt nove davčne reforme se morajo presoditi šele tedaj, kadar se pokaže ta zakon v praksi. Jaz

sem v prvem početku izvajanja tega zakona ugotovil, da je dopolnitveni davek na zemljarino, kakor je predviden z odredbami tega zakona, pretežak ter je bil lani marca meseca ta davek znižan s 17 na 12 odst. Rezultat izvajanja teh davčnih reform kaže, da je treba še bolj ublažiti ta davek in zato smo odobrili ministru financ znižanje te davčne stopnje z 12 na 8 odst. S tem se je breme naroda znatno olajšalo. Razen tega bo vlada olajšala tudi še neke druge davke.

Seliaki so z največjim zadovoljstvom sprejeli to izjavo na znanje ter se zahvaljevali ministrskemu predsedniku za skrb, ki jo kaže vlada za potrebe kmečkega prebivalstva.

Deseti dan beograjskega procesa

Tudi obtoženca Mocnaj in Veselić oporekata svoje prejšnje priznanje — Peklenski stroji ali petarde? — Grozilna pisma brez avtorja

Beograd, 5. maja p. Današnji deseti dan razprave proti zagrebškim teroristom pred Državnim sodiščem za zaščito države je potekel brez kakih važnejših dogodkov. Zasišana sta bila Velimir Mocnaj, absolviran filozof iz Zagreba, in Gjurjo Veselić, diplomirani pravnik iz Zagreba. Kakor družbi obtoženci, tudi ta dva sedaj preključeta vse svoje prejšnje izpovedi in priznavata samo to, česar ne moreta utajiti.

VELIMIR MOCNAJ je obtožen, da je bil član teroristične organizacije, da je sestavljal preklenski stroje ter da je pisal grozilna pisma ministrskemu predsedniku generalu Živkoviću, policijskemu šefu v Zagrebu dr. Bedekoviću, starosti Hrvatskega Sokola dr. Hofnerju in uredništvu zagrebških »Novosti«.

Članstvo v teroristični organizaciji Mocnaj odločno oporeka. Sestanki, ki so jih parkrat imeli, so bili po njegovih sedanjih izpovedbah le slučajni prijateljski sestanki. Govorili so sicer o politiki, niso pa kovali nikakih zarotniških načrtov. Dogovorili so se le, da bodo priredili 1. decembra demonstracijo. Ker polnočne demonstracije in kričanje nima uspeha in smisla, so se odločili, da nastavijo petarde in povzročijo eksplozije, ker bi bilo to po dobi velikih političnih demonstracij iz prejšnje dobe nekaj novega. On je prevzel nase nalogo, da izdela primerne petarde. To nalogo je izvršil. V pločevinaste škatle je nadeval smodnika, uredil baterije in nastavljal uro. To niso bili nikakršni peklenški stroji, kakor pravi obtožnica, nego običajne petarde, ki se razpočijo in ne napravijo razen defonacije nikake škode. Odločno oporeka, da bi imeli namen komu škodovati ali koga ubiti.

Glede grozilnih pism, čijih avtorstvo je v preiskavi priznal, je izjavil na današnji razpravi, da o njih sploh ničesar ne ve. Na opozorilo predsednika, da je v preiskavi vendar leno priznal, da jih je pisal, izjavlja, da to priznanje ni točno. Zaslisevali so ga toliko, da je bil že popolnoma izmučen. Zato je priznal vse, kar so hoteli, samo da bi imel mir.

Predsednik dr. Subotić in državni tožilec dr. Učović sta stavila nato obtožencu razna vprašanja o podrobnostih obtožnice. Mocnaj je na ta vprašanja obširno pripovedoval o sestankih, ki so jih imeli v Jasici in o razgovorih, da se prirede demonstracije proti odlohu poklonitvene deputacije v Beograd. Glede na trditve obtožbe, da je učil Stefanca, kako naj napravi peklenški stroj, ki se je imel postaviti pri mostu na Martinovki, trdi obtoženec, da tega ni storil in da se stroji videli prvič šele na policiji v Zagrebu.

Na zahtevo sodnika dr. Krstića je predsednik razložil po mizi bombe in peklenške stroje kakor tudi posamezne dele, ki so jih zaplenili pri obtožencu; ozledali so si jih tudi zagovorniki. Nato je bil odrejen kratak odmor.

Po odmoru so se čitali zapisniki o Mocnajeveh prejšnjih izpovedbah. Obtoženec Mocnaj je zopet zanikal vse svoje prejšnje izpovedbe pred policijo. Ko je bilo končano njegovo zaslišanje, je bil priveden na obtožni klon.

JURAJ VESELIĆ

Ta je izjavil, da ni bil član nobene teroristične organizacije. Poznal je Hadžžo,

Franečića, priča in Mocnaja. Z Bernardićem je bil znan že prej, kasneje pa sta se sprijela. Čemur je bila vzrok rivaliteta zaradi pevškega zbora, ki ga je osnoval.

Veselić je tudi obtožen, da je na Zrinjevcu postavil 1. decembra peklenški stroj, ki je eksplodiral, a k sreči ni povzročil škode. Veselić priznava, da je preiel stroj od Mocnaja in da ga je namestil z namenom, da bi eksplodiral ob 6.30 popoldne, ko je imel tisti mimo spredaj udeležencev proslave Jugoslovske akademске čitalnice. Svoje delo opravičuje z izgovorom, da je bila to samo navadna petarda in ne peklenški stroj. Izpovedal je, kako se je pri njem in tovariših pojavila misel za vorizoritev demonstracije proti delovanju Jugoslovske akademске čitalnice. Razgovarjal se je o tem s Hadžžo in Mocnajem. Drugo petardo je namestil pri glasbenem paviljonu ob stebru ter se je skril 50 metrov daleč za drugim stebrom. Kralj je bil popolnoma osamljen. Ves stroji je bil težak okoli pol kilograma. Z eksplozijo je hotel povzročiti samo demonstracijo.

Tudi Veselić zanika vse svoje prejšnje izpovedbe na policiji, zlasti pa oporeka, da je na policiji priznal, da je Mocnaj pisal grozilna pisma predsedniku vlade in drugim osebnostim.

Ko je predsednik pripomnil, da je to priznal tudi pred preiskovalnim sodnikom, je prav tako oporekal.

Negov zagovornik dr. Marković je zahteval, naj se zaslisišjo mnenja strokovnjakov o eksplozivnem materialu, češ, da bodo izpovedali, da ne gre za peklenški stroj.

Državni tožitelji dr. Učović se je izrekel proti tej zahtevi ter izjavil, da so strokovnjaki že podali svoje mnenje. Pri tem je nastalo prepiranje med njim in zagovornikom dr. Čulićem, ki je zahteval, naj se zaslisišjo novi strokovnjaki.

S tem je bila današnja razprava zaključena ter nadaljevanje napovedano šele za sredo dopoldne. Ker je tudi pravoslavni praznik, Gjurjev dan. V sredo bodo zaslišali obtoženci Ivan Proić, Ante Stelanac in Albin Gasparac.

Predavanje o Jugoslaviji v Curihu

Curih, 5. maja. AA. Ugledni švicarski publicist Herbert Staub, ki je izdal pred kratkim knjigo »Vodnik po Jugoslaviji«, je imel v nedeljo v Curihu v eni najlepših tamošnjih dvoran, v dvorani Orientkino, predavanje o Jugoslaviji in njenih lepota. Predavanje je bilo odlično obiskano. Razne projekcije v barvah in film o našem Primorju, ki ga je posnel G. Staub sam, je povzročilo uspeh predavanja. G. Staub je najprej predaval o slovenskih alpih, nato o lepih krajih Hrvatske, o orientalni lepoti Bosne, o vseh upeh in lahkosrbskih samostanov ter o solnčnih obalah našega Jadrana. Svoje predavanje je zaključil z opisom romantične Črne gore. Ker je dosegel G. Staub s svojim predavanjem v Curihu nepričakovano lep uspeh, namerava prirediti predavanje tudi v Lucernu. Predavanje v Curihu se je vršilo pod pokroviteljstvom curiškega filmskega združenja, ki bo prevzelo pokroviteljstvo tudi v Lucernu.

Nj. Vel. kralj v Niški Banji

Beograd, 5. maja, p. Nj. Vel. kralj se muči že dva dni v Niški Banji. Večji del časa uporablja za izlete v okolico. Kralj je sprejel v avdijenci bana moravske banovine Gjorgija Nestorovića. Danes se je od 9. do pol 11. dopoldne mudil v kopališču, popoldne pa je sprejel v avdijenci upravnika kopališča Pantelića.

Kraljeva rodbina v Splitu

Split, 5. maja, č. Ker je v Splitu poslednje dni izredno lepo vreme, odhaja Nj. Vel. kraljica Marija s prestolonaslednikom Petrom in princema Tomislavom in Andrejem zelo pogosto na solne sprejehode. Včeraj ob 5. popoldne se je zopet vsa visoka družba v spremstvu dvorne dame Gruičeve odpravila v avtomobilu preko stare in nove obale na Bavčevce in odtod preko Kraljeve njive na vrh Marjana. Mesčanstvo je nad vse priširoko pozdravljalo kraljico in kraljevičje.

Kongres slovanskih geografov

Beograd, 5. maja, p. Sinoči je prosvetni minister Boža Maksimović priredil v hotelu »Srpski kralj« banket na čast udeležencev kongresa slovanskih geografov in etnografov. Ob tej priliki je bilo izrečeno več priširokih govorov o pomenu kongresa, ki je danes dopoldne nadaljeval svoja zborovanja v posameznih sekcijah. Prof. dr. Jože Rus iz Ljubljane je imel ob tej priliki referat o Beogradu v genezi Jugoslavije, v luči mikroplastike in njene prirode. Danes so si gostje ogledali tudi Beograd, popoldne jim je bil prirejen banket, popoldne pa so nadaljevali svoje delo v sekcijah.

Kraljev fond za pospeševanje poljedelstva

Beograd, 5. maja p. Na zadnji glavni skupščini delničarjev Narodne banke je bilo sklenjeno, da se osnuje pri Narodni banki poseben fond za pospeševanje poljedelstva pod imenom »Fond Nj. Vel. kralja Aleksandra«. V ta fond je bilo nakazanih za letošnje leto iz čistega dobička Narodne banke 1 milijon dinarjev. Sedaj je bil izdan pravilnik o tem fondu. Fond upravlja upravni odbor Narodne banke, a njegov izvršni organ je poljedelska sekcija beograjske trgovske zbornice ob sodelovanju zastopnika ministrstva za poljedelstvo in priznanih strokovnjakov, ki se pritegnejo od slučajja do slučajja, nadalje zastopnika udruženja izvoznikov ter event. še drugih gospodarskih organizacij. Fond je določen za pospeševanje poljedelstva potom dajanja podpor za modernizacijo poljedelskih naprav, potom nabave semen, plemenske živine itd. Za letošnje leto se bo uporabil fond za nabavo semenskega žita, ki bo brez plačno razdeljeno med interese z obvezo da po četvi vrnejo enako količino. Ves fond se mora vsako leto popolnoma uporabiti za svoje namene, a Narodna banka bo vsako leto votala večji znesek, odgovarjajoč potrebam fonda. Vsako leto mora beograjska trgovska zbornica podati Narodni banki poročilo o poslovanju fonda. Narodna banka pa predloži to poročilo Nj. Vel. kralju.

Bivši radičevac o sprejemu v Beogradu

Zagreb, 5. maja n. Za jutrišnje »Novosti« je dal Tomo Jalžabetić, znani soustanovitelj HSS izjavo o svojem bivanju v Beogradu o priliki avdijence poklonitvene deputacije bivših radičevcev. Jalžabetić govori najprej o lepi sliki, ki jo je napravil v Beogradu prihod velike skupine udeležencev v pisani narodni noši. Zatem govori o sprejemu 30 članske deputacije pri predsedniku ministrskega sveta generalu Peru Živkoviću, ki se je nad vse ljubeznivo razgovarjal o potrebah in željah odposlancev naroda. Istega dne popoldne je stopila deputacija pred Nj. Vel. kralja. »Mislimi smo, da tako velika množica naroda ne more priti v stik z Nj. Vel. kraljem, toda stvar so tako lepo uredili in deputacijo tako razvrstili, da se je mogel naš narodni kralj približati in se razgovarjati z vsakim posamečnim, bodisi iz sprednjih kakor tudi prav poslednjih vrst. Kralj je obljubil z gotovostjo, da se bodo izpolnile mnoge želje, in prepričani smo, da bo res večina narodnih potreb izpolnjenih, čeprav šele postopoma. Led je prebit za narodno u edinjenje, ker so se pričeli spoznavati seljaški bratje. S tem spoznavanjem pa prihajamo tudi do medsebojne ljubezni«.

Zastopnik francoske vlade na vsesokolskem zletu

Beograd, 5. maja. AA. Zletni odbor Sokola kraljevine Jugoslavije je bil službeno obveščen, da bo zastopal francosko vlado na letošnjem sokolskem zletu v Beogradu državni podtajnik za telesno vzgojo Morinaud.

Čsl. aeroklub povabljen na vsesokolski zlet

Praga, 5. maja. h. Češkoslovaški aeroklub je prejel povabilo jugoslovskega aerokluba za korporativno udeležbo na vsesokolskem zletu v Beogradu.

Dr. Štampar v Gospiću

Gospić, 5. maja. Č. Na svojem inspekcijskem potovanju je prišel včeraj semkraj dr. Andrija Štampar, generalni inspektor ministrstva socialne politike in narodnega zdravlja. Dr. Štampar je pregledal vse tukajšnje zdravstvene ustanove.

Sestra indijskega podkralja v Dubrovniku

Dubrovnik, 5. maja. Č. V Dubrovniku je prispeła sestra indijskega podkralja lorda Irwina, lady Law.

Čsl. strojevodje v Sarajevu

Sarajevo, 5. maja. Č. Danes ob 15.30 so prišli semkaj češkoslovaški strojevodje s svojimi inženjerji. V Sarajevu so ostali do 10. zvečer, nakar so odpotovali v Dubrovnik.

Dva utopljenca v Ljubljani

Včeraj popoldne je skočil v Ljubljano in utonil vseučiliški uradnik Avgust Pichler — Iz Ljubljane pa so potegnili truplo delavca Franceta Podrebskega, ki je izginil o Veliki noči

Ljubljana, 5. maja. Danes popoldne je očividno v duševni zmedenosti izvršil samomor 46-letni Avgust Pichler, uradnik ljubljanske univerze. Skočil je v Stepanji vasi v Ljubljano in izginil v valovih. Njegovega trupla doslej še niso našli. Očividci pripovedujejo o dogodku, ki je razburil sicer tako mirne Stepance, naslednje odobnosti:

Popoldne se je pojavil v Stepanji vasi čedno oblečen možki. Pod pazduho je tiščal aktovko, se kakor zmeden oziral po ljudih in taval po cesti gor in dol, končno pa se je ustavil pri mostu čez Gruberjev kanal. Zamišljeno je gledal v kalne valove Ljubljane, ki je na tem mestu precej dročča in globoka. Parkrat se je zopet odstranil, pa zopet vrnil k mostu. Otroci, ki so se igrali v bližini, so ga začudeni opazovali in so sprva mislili, da je kak pijanček. Ko pa je neznane odložil aktovko na cestni rob in se podal na breg Ljubljane, so postali otroci še bolj pozorni ter so prihiteli na breg, da bi videli, kaj namerava čudak. Videli so samo še, kako se je oblečen poglaval v Ljubljano in izginil pod umazano gladino. Parkrat je še pomodel roke iz vode, nato pa je izginil. Otroci so preplašeni priključili odrasle, ki so takoj prišli, a niso mogli več pomagati. Nesrečnik je bil že izgubljen.

Poklicana orožniška patrulja je pregleda-

la aktovko, ki jo je pustil na cesti pri mostu. V aktovki so našli razne listine, iz katerih je razvidno, da gre za Avgusta Pichlerja. Poizvedbe so ugotovile, da je že pred dnevi odšel z doma. V zadnjem času je bil videti zelo potrt in zmeden in splošno mislilo, da je izvršil obupno dejanje v popolni duševni zmedenosti.

Vest o samomoru v Ljubljani se je bliskovito razširila po Stepanji vasi. Ob Ljubljani se je kmalu zbralo mnogo ljudi, ki so pomagali orožnikom pri iskanju trupla utopljenca. Pregledali so strugo Ljubljane vse do Božjega groba, vendar pa brezuspešno. Pač pa so pri tem odkrili truplo nekega drugega utopljenca. Ko so ga potegnili na suho, so ugotovili, da je moralo truplo ležati že kakih 14 dni v vodi. Poznejše poizvedbe so dognale, da gre za 38letnega delavca Franceta Podrebskega, ki so ga pogrešali že od velikonočne nedelje. Na velikonočno nedeljo je odšel z doma ter se ni več vrnil. Ljudje so pripovedovali, da so ga ponoči videli v bližini Ljubljane, vendar pa ni mogel nihče izpovedati nič gotovega. Zle slutnje njegove žene, da je padel v vodo, so se uresničile. V tem primeru gre verjetno za nesrečo. Morda je bil malo vinjen, pa je zgrešil pot in zdrknil po strmem obrežju v vodo. Truplo so prepeljali v mrtvašnico.

Aretacija tihotapske družbe v Zagrebu

Zagrebski postrešček je hotel ovaditi komuniste, a je nevede spravil policiji v roke celo tihotapsko družbo

Zagreb, 5. maja n. Tukajšnja policija je doznala, da se mnogo oseb še vedno bavi s tihotapstvom raznih monopolnih predmetov, kakor saharina, cigaretne papirja, igralnih kart itd. Tako sta prišla v petek v Zagreb dva možka z veliko košaro in ročnim kovčkom, ki sta ju izročila nekemu postreščku z naročilom, naj odnese priljago v Vlaško ulico. Neznanka sta odšla istočasno v označeno hišo; ko sta šla za postreščkom, je ta po naključju slišal, kako si je nekdo od obeh neznancev oddahnil, češ: hvala bogu, da sva srečno prišla skozi kolodvor. Postreščku sta postala neznanka sumljiva in je bil takoj prepričan, da ima

seboj kakšno nevarna komunista. Oddal je sicer kovčeg in košaro v Vlaški ulici, toda takoj nato je stekel javit dogodek policiji. Policija je obkolila hišo v Vlaški ulici ter aretirala Janka Bonjana in Ivana Kranjčiča z njegovo ženo vred. Med hišno preiskavo so našli večje količine tihotapskega blaga. Ker se je med preiskavo ugotovilo, da imata aretiranca sodelništvo pri svojem prepovedanem poslu, je policija kasneje aretirala v Pušči, kjer je našla pri nekem prodajalcu okrog 20 kg saharina, tudi nekega Pavla Kusa s soprogo in nekim sosedom.

Žrtve tajfuna

Tokio, 5. maja. d. Pri strahovitem tajfunu, ki je divjal več kot 14 ur neprestano nad jugovzhodno polovico otoka Sahalina in otoka Hokaido je poginilo po dosedanjih ugotovitvah 107 oseb.

Silni gozdni požari v okolici Newyorka

Newyork, 5. maja. s. Ogromni gozdni požari na Long Islandu in v New Jerseyju ogrožajo sedaj že 15 krajev. Več kot sto hotelov in stanovanjskih hiš v kopališču Oakwood Peachu je razdejanj. V Naschutji je ostalo brez strehe 1000 oseb. Škodo cenijo do sedaj na 5 milijonov dolarjev.

Pogumna angleška letalka

London, 5. maja. s. 22-letna Amy Johnsonova, članica londonskega aerokluba je davi sama na majhnem letalu startala za polet v Avstralijo. Johnsonova bo letela nad Dumajem, Carigradom in Alepcom.

Nogometna tekma v srednjeveških kostumih

Firenze, 5. maja. AA. Včeraj je bila tu nogometna tekma v starih srednjeveških kostumih. Moštvo desnega brega reke Arno v zelenih oblekah je premagalo beko moštvo drugega brega z 9:6.

100 oseb ranjenih

Liverpool, 5. maja. AA. V neki tukajšnji tovarni se je pripetila težka eksplozija. Sto ranjenecv je bilo prepekljenih v bolnico.

Spor zaradi beograjskega velesejma

Beograd, 5. maja. p. Predsednik odbora za prireditve mednarodnega velesejma v Beogradu Milan Vapa, je odložil svoje mesto, ker ni mogel doseči sporazuma, da bi se velesejem priredil v mestu.

Avtomobilska nesreča beograjskega advokata

Beograd, 5. maja. p. Iz Osjeke poročajo, da se je danes ob 4. popoldne pripetila težka avtomobilska nesreča. V Beograd sta se vračala iz Slovenije znani beograjski advokati Miloš Viktorović ter advokat Dragoslav Gjorgjević. Avtomobil je odletelo kolo, zaradi česar se je povernil in težko poškodoval Viktorovića. Gjorgjević in sofer sta bila lažje ranjena.

Z avtomobilom se prevrnil v potok

Zagreb, 5. maja. n. Davi na vse zgodaj se je pripetila v selu Gračani pri Zagrebu težka avtomobilska nesreča. Sofer Marijo Mitek si je izposodil v Zagrebu avtomobil bratov Krušnjak ter se odpeljal z njim v okolico. Na nekem malem mestu v Gračani se je prevrnil z avtomobilom v potok. Vozilo se je razbilo, soferja Mileka pa do nočoi še niso mogli najti, čeprav je zapustil na kraju nezgode znatne sledove karvi.

Samomor šivilje

Zagreb, 5. maja. n. Na pokopališču Mirogoj je izvršila danes samomor 26-letna šivilja Rozalija Kozar. Izpila je 3 del octove kisline ter so jo našli v strašnih mukah vlijajočo se na pokopališču. Kozarjevo so odpeljali v bolnico, kjer pa je ob 13. umrla. Pravega razloga njenega obupnega koraka niso mogli ugotoviti, vse kaže, da gre za samomor zaradi družinskih razmer.

V Beogradu zaradi tatvine obtožena Slovenka

Beograd, 5. maja. p. Pred beograjskim sodiščem prve stopnje se je danes pričela razprava proti soferju Petru Čutiću in njegovi ljubimki Antoniji Vlahovići, po rodu Slovenki, ki sta obtožena treh tatvin. Vlahovičeva je priznala, da je kradla na ljubo svojemu ljubincu ter je izjavila, da je bila pripravljena zaradi ljubezni vse storiti zanj. Razprava je bila iz formalnih razlogov odložena.

Dobrodelni koncert v Ljubljani

Pod pokroviteljstvom županove soproge, gospe Olge Pucove je priredila mestna občina ljubljanska sinoči dobrodelni koncert v prid poštenskim kolonijam revnih ljubljanskih otrok. Spored je obsegal solistične in zborovske pevске nastope v pestri izbiri. Kot solisti so sodelovali odlični naši pevski Pavla Lovšćetova in Cirila Škeriš Medvedova in operni pevec Julij Betetto. Vsi so svojo nalogo izvršili kar moč odlično ter so bili po vsakem nastopu burno aplaudirani in so preleteli šopke cvetlic. Tudi mešana zborova »Ljubljanski Zvon« in »Ljubljana« sta pod vodstvom pevovodji Zorca Prelovca in dr. A. Dolmarja žela mnogo odobravanja s pesmi in Prelovca (pri tej je kot solist sodeloval g. J. Betetto), Adamića, dr. Kimovca in dr. Dolmarja. Pri klavirju je vse točke spremljal z diskretnostjo kapelnik H. Svetel.

Koncert je zbral mnogo odlične publike, ki ni štedila z zasluženim splezavom in ki je dokazala, da ji je dobrobit mladine pri srcu.

Zastopniki mednarodnega Rdečega križa v Beogradu

Beograd, 5. maja. AA. V Beograd sta prispeła polkovnik Braut, podpredsednik mednarodne organizacije Rdečega križa in dr. Honder, ravnatelj higijenske sekcije Društva narodov. Na postaji sta bila sprejeta od predsednika našega Rdečega križa dr. Marka Leka in od glavnega tajnika Ljube Popovića. Zastopnika mednarodne zveze Rdečega križa sta prispeła v Beograd, da se sestane s predstavnikmi našega Rdečega križa. Danes sta pregledala šolo za babice, ki jo vdržuje Rdeči križ v Beogradu.

Tujski promet na Jadranu

Dubrovnik, 5. maja. n. V soboto in nedeljo sta prispeła semkaj velika transceanska pomniška parnika »Atlantic Stella Polaris« in »Carinthia« s 700 izletniki in sportniki iz Anglije, Amerike in Skandinavije.

Trije vlni v eni noči

Poljane, 5. maja.

Od jeseni sem smo imeli pred tatovi, razen par malenkosti, ki so izginile, skoro mir. Na spomlad pa so zopet oživel in minulo soboto se je navsezgodaj raznesla novica o njihovem gredem poslu.

Bilo je v noči od petka na soboto, ko je trgovka ga. Ušeničnikova čula neko rožlanje spodaj v trgovini. Zdelo se ji je, kakor da bi nekdo hotel odpreti trgovino. Zato je naglo vstala, vžgala luč in pogledala skozi okno. Opazila ni ničesar sumljivega in je zato okno zaprla, bedela še nekaj časa pri luči in prisluškovala, če bi se še kaj oglasilo... Vlom zato tukaj ni špnel in so vlnoloci poskusili srečo drugod.

Sodeč po vlni, ki je bil izvršen kmalu nato za streljaj dalje pri g. Zumreku, je moralo biti vlnolicev več. Odnesli so iz kleti gospodarja kakih 100 l vina in 2 mernika krompirja.

»Do 1 po polnoči sem še imel luč zgoraj«, je razlagal gospodar, »zato menim, da so obiskali nesramni gosti mojo klet po tej uri. Nekako ob dveh je moralo biti. Le kako so spravili odhod tako količino, to mi je uganka. Noč je bila res strašno temna in mogoče je, da so prišli k meni v vas celo z vozičkom.«

V klet so poskušali najprej priti skozi okno, toda železni križi v oknu so jih zadržali. Zategadelj pa so kar navlivali na močna vrata ter jih vrgli raz tečajev, nakar so vdrli v klet.

Gotovo že dobre volje od zaužite kapljice, so si nato poiskali še tretjo žrtev v bližnjem vinskem hramu. Vlnoloci so v klet g. Savskega, kjer so se pozabavali s tem, da so spustili iz sode precejšnjo količino vina.

Orožniki, ki so že navsezgodaj prizvedovali za predrzneži, so našli pri eni izmed treh hiš, kjer so

Naši kraji in ljudje

Na morje, na morje...

(Izlet Jadranske straže)

Kadar zapihljajo topleše sapice in ozeleni ter se razbohiti priroda v svežem, sočnem zelenju in bujnem cvetju, tedaj se ozre človek hrepeneče ven v svet in hoče potovati. Mi, ki živimo tu v našem krasnem planinskem svetu in ki se vsak čas oziramo v naše, proti sinjemu nebu kipeče planine, poletimo lahko vsak čas tja gor, kjer se nadihamo svežega planinskega zraka. Naš svet nam nudi toliko mikavnosti in lepote kakor ne zlepa kak kosček božjega sveta. Toda kadar se vozimo ob srebrnem traku bistrice Save in se vračamo poživljeni z zleta domov, nas tudi tolikokrat in tolikokrat zamika tja dol na naš jug na obalo sinje Adrije, do kamor imamo prav za prav samo kratek skok. Mnogo nas je Slovencev, ki še nismo videli divnih krajev dol ob morju, v solnični Dalmaciji, kamor prihaja leto za letom več tujcev: Čehov, Nemcev, Poljakov in drugih. Zakaj si ne bi tudi mi ozledali naše zemlje, našega morja in južnih krasot? Prav te dni ima marsikdo lepo priliko, da si ogleda našo krasno riviero. »Jadranska straža« organizira izlet preko Sušaka v Split. Solin in Trogir, v najbolj zanimive in najlepše kraje Dalmacije.

Kdo si ne bi želel ogledati že samo luke na Sušaku in nad njim Trsat, kjer stoji stari grad Frankopanov? Kdo ne bi rad pohitel z ladjo na valovih sinje Adrije mimo nebroj otokov do Splita, v današnji center kulturnega in gospodarskega življenja na jugoslovanski obali Jadrana. Že samo Split nudi toliko raznih zanimivosti: Dioklecijanovo palačo, katere ogromne dimenzije nadkriljujejo one rimskega Kolumbea. Malokdo, ki se mudi v Splitu, si pozabi ogledati prekrasno urejeni park Marjan, ki ima zares enega najlepših položajev na obalah Jadrana. Pogled na morje skozi kristalne barve, ki jih pričara sonce, ostane v neizbrisnem spominu. V Splitu vidimo poleg stoterih drugih zanimivosti tudi eno največjih umetnin Meštrovića, ogromni kip škofa Grgrura Ninskega, ki ga

Grgur Ninski

hodilo občudovat nešteti tujci. In dalje: opazimo v Solin ali Salono, katero ime je ilirskega porekla. Mesto z burno preteklostjo in zgodovino, nešteti antični spomeniki. Tudi izlet v Trogir ob rivieri Sedem kastelov nudi divne užitke. Trogir, antični Traurion sliči ogromnemu muzeju dragocenih umetniških stavb.

Kdor hoče videti vse te krasote in uživati še marsikaj, kar nudi potovanje 4 dni, naj se odloči. Še je prostih nekaj mest v A in B razredu. Potovanje je prirejeno za hinkošti in sicer za skromen denar. Razred A stane z vso oskrbo 960 Din, razred B pa 745 Din. Prijava je vpisali najkasneje do 15. t. m. na prof. Franja Sića, Ljubljana, Vozelna ulica 3.

Praznik kranjskih gasilcev

Kranj, 5. maja

Medeljsko izredno posrečeno gasilsko slavo ob priliki slovesne blagoslovitve moderne sanitetnega avtomobila je bila razvedna manifestacija gasilske organizacije. Pokazala je ponovno, da je kranjski srez eden najbolj organiziranih gasilskih teritorijev v Sloveniji. Poseben sijaj je vtisnila okoliščina, da se je vršila prireditve pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kraljevića Andreja in v navzočnosti zastopnika Nj. Vel. kralja. Tako se je razvilo slavo tudi v manifestacijo globoke patriotične zavesti in vdanosti do vladarske hiše mestnega prebivalstva in gasilskih čet.

Mesto je bilo v državnih trobojkih, posebno glavni trg, kjer se je izvršila blagoslovitev. Dopolnje se je domače gasilsko društvo komodoratno udeležilo službe božje.

V prvih popoldanskih urah je prišla vožnja gostov. Malo pred 3. je odkorakalo izpred Narodnega doma 360 uniformiranih gasilcev, večinoma iz kranjske gasilske župe pod vodstvom župnega načelnika Janka Sajovca in z vojaško godbo. Na glavnem trgu se je zbrala tudi velika množica mestnega in okoliškega prebivalstva. Okrog odra, pred katerim je bil novi sanitetni avtomobil, ki je najmodernejši v Sloveniji, so se zbrali odlični gostje, kakor sreski načelnik Josip Znidarčič, ki je zastopal bane, mestni župan Ciril Pirč, orožniški kapetan Milan Kovinčič in orožniški podporočnik Masic, društveni častni člani, člani občinskega odbora in zastopniki državnih uradov. Iz Ljubljane so prispele Josip Turk, starosta jugoslovanske gasilske zveze ter funkcionarji Verbič, Hojan, Gostiša, Kma-

lu po prihodu duhovništva in kumice ge. Savnikove, soproge tukajšnje lekarnarja, je prisel iz Škofije Loke avto, s katerim se je pripeljal polkovnik Bulić, ki je zastopal kralja, v spremstvu svojega adjutanta in zastopnika domačega društva V. Kocbeka. Ob prihodu kraljevega zastopnika je zaigrala vojaška godba.

Slavnost je otvoril agilni načelnik domačega društva g. Rici Mayr, ki je pozdravil vse odlične goste, predvsem pa kraljevega zastopnika. Nato je mestni župnik M. Škerbec blagoslovil avtomobil ter je še z odra v vznešenih besedah čestital gasilskemu delu in uspehu. Nato je stopil na oder polkovnik Bulić. Njegova simpatična in jedrnata izjava so napravila na občinstvo in gasilstvo globok dojem. Njegovemu pokliku, naj živi visoka vladarska hiša, se je grovito odzvalo ljudstvo, nakar je vojaška godba intonirala državno himno. Imenoma mestne občine je pozdravil gasilstvo mestni župan g. Ciril Pirč, za Jugoslovensko gasilsko zvezo pa njen starosta g. Josip Turk.

Po govori se je vršila strunna defilacija gasilskih čet. Ves čas proslave so orožniki in mestna policija vzorno skrbeli za red in neoviran potek. Nato se je vršila v Narodnem domu ljudska veselica, na čast odličnim gostom pa je domače društvo priredilo v čitalnični dvorani zakusko. Tudi to pot je domače gasilsko društvo s svojim vodstvom dokumentiralo, da je mošter v prirejanju takih slavnosti.

Po govori se je vršila strunna defilacija gasilskih čet. Ves čas proslave so orožniki in mestna policija vzorno skrbeli za red in neoviran potek. Nato se je vršila v Narodnem domu ljudska veselica, na čast odličnim gostom pa je domače društvo priredilo v čitalnični dvorani zakusko. Tudi to pot je domače gasilsko društvo s svojim vodstvom dokumentiralo, da je mošter v prirejanju takih slavnosti.

Dve žrtvi nesrečne tihotapske strasti

Pri prekoračenju državne meje je bila v Prekmurju zasačena družba tihotapcev od žandarmerije in finančne kontrole — En tihotapec je bil ustreljen, drugi pa ranjen

Iz Gornje Radgone nam poročajo: V noči od 2. na 3. maja t. l. je namerala družba kakih 12 tihotapcev prekoračiti državno mejo na progi Gederovci - Petanjci v Prekmurju. Tihotapci so bili s tihotapsko robo dobro natovorjeni. Ob meji službojoča patrulja finančne kontrole in orožništva iz Gederovcev je tihotapce zalotila. Ker se na poziv miso hoteli odzvati in ustaviti, je patrulja začela streljati za ubežnimi tihotapci. Eden od teh je bil zadet od kroglice v nogo in je zaradi izkvaritve umrl kakih sto korakov od državne meje na jugoslovanski strani; drugi tihotapec pa je bil lahko ranjen v glavo. Tega je straža z avtomobilom, ki ga je dal na razpolago g. Štivan, trgovec iz Gederovcev, prepeljala v bolnišnico v Mursko Soboto, kjer je bil obvezan ter vrnjen orožništvu, da ga izroči glavni carinarnici v Gornji Radgoni v svrhu nadaljne preiskave. Tihotapca sta bila iz vasi Trnje pri Črenšovcih v Prekmurju.

Med zaplenjeno robo je bilo nad 9 kg saharina, 2900 ovojcev cigaretnega papirja, 4 komade žepnih vžigalnikov in 400 komadov kremenov za vžigalnik.

Ostali tihotapci so pobegnili na vse strani ter ponovno zadehi na postojanke naših službojočih organov, vendar pa se jim je posrečilo pobegniti. Finančna kontrola in orožništvo jia sedaj iščeta.

O isti žalostni zadevi smo prejši še na-

slednje poročilo iz Gederovcev v Prekmurju:

Pregovor, da se pijanec spreobrne, kadar se v jamo zvrne, vella v polni meri tudi za tihotapce. Biti tihotapec, je strast, ki se je, kogar zanese usoda na to pot, le težko odvadi. To dokazuje primer, ki se je dogodil v noči od 2. na 3. maja t. l. v bližini Gederovcev v Prekmurju, ko je tihotapska strast zopet zahtevala človeško življenje.

Obmejni organi so omenjeno noč ustavili na granici osem tihotapcev, ki so se vračali iz Avstrije z nakupljenim tihotapskim blagom. Ko so tihotapci začeli klič: »V imenu zakona stoj!« so se spustili v beg, zaradi česar je obmejna straža morala poseči po orožju. Pri tej priliki je bil en tihotapec ubit, eden pa lažje ranjen in so ga organi prijeli. Slednji je izpovedal, da se ubiti tihotapec piše Matija Kozlar, doma iz dolnolendavskega okraja, da je 46 let star in oče šesterih otrok. Zase je navedel, da mu je ime Janez Zver, doma istotam. Omenil je, da je tudi on poročen, 48 let star in ima osem otrok. Pri ponovnem zaslišanju po orožništvu je Zver navedel za sebe zopet drugo ime in bo najbrž težko ugotoviti njegovo pravo identiteto, ker je star prevejen tihotapec.

Na lice mesta je naslednjega dne došla sodna komisija iz Murske Sobote, ki je ugotovila dejanski stan. Ubitega tihotapca bodo po izvršeni obdukciji pokopali na pokopališču v Petanjcih.

Vlak razmesaril dva neprevidna potnika

Zagorje, 5. maja

V nedeljo okoli 9. dopoldne sta se vozila z vlakom skozi Trbovlje uslužbenec železniških delavnic Kmetič in Rudolf Spindler, zidarski polir, oba iz Maribora. Dališa voznika ju je očividno ožejala ter sta na postajah pridno zamakala želma grla. Hodila sta iz vagona v vagon, postajala in se prevezovala po pločnikih. Celo na stopnice sta lezla in se nazibala iz drvečega vlaka preko stopnišča. Na Zidanem mostu je vstopila v zadnji vagon železniška godba, ki se je vozila v Litijo.

Ko je odšel vlak s trboveljske postaje, sta moža spet zlezla na stopnice in se nazibala ven, držeč se za ograjo. Kmalu za Trbovlijo se zasavska soteska tako zožila, da je železnica komaj prerine skozi. Zaradi pomanjkanja prostora sta tira tu prav blizu skupaj. Prav, ko sta se prevezovala prešerna potnika na stopnišču, je privozil po sosednjem tiru osebni vlak iz Zagorja in je dajal srečujočemu vlaku z živžom znake. Bodisi, da je enega teh potnikov zaznamo, odkod prihaja živžaj, da se je še bolj naznil raz stopnic, ali pa se je le zaradi višenosti oamnil. Naenkrat je zastal sopotnikom diih in so odreeneli groze, ko so videli, da je udaril lahkomisligenega potnika minovozneči stroi. Silen curek krvi je briznil po stopnišču in na mah je odbilo oba potnika v loku s stopnic. Sopotnike je ta strašni dogodek tako prevzel, da ni nihče mislil na zasilno zavoro, niti ne, da bi obvestil sprevodnika. Šele, ko je privozil vlak v zagorsko postajo, so se potniki osvestili in obvestili sprevodnika, ki je javil grozno vest postajnačelniku g. Meaku. Vlak je nadaljeval vožnjo proti Ljubljani.

Ves potek strašne nesreče je točno videl stroievodja vlaka, ki je zadel ponesrečenca. Stroji je udaril s pločevinastim kotlovin obodom v enega potnikov. Oster železen rob je potniku odtrgal vrh lobanje kakor bi mu ga z mesarico odsekali. Odrezani del lobanje se je z lasmi vred oprjel železnika na stroju. Truplo ponesrečenca je oamnilo z vlaka in je potegnulo s seboj še tovariša v smrt. Ta je priletel sloskoma ob stroi, da mu je strlo lobanjo ter je bil na mestu mrtve.

Čim je videl stroievodja strašen dogodek, je takoj potegnil zavoro in brž ustavil sunkoma vlak. Nenaden postanek vlaka je gnal nadvedne potnike k oknom, kjer se jim je nudil grozen pogled. Med troma sta nepremično ležala dva obita in krvava možka: eden na hrbtu z razkriljenimi rokami, drugi ležeč na orsih. Vsaka pomoč je bila tu zaman, ker je smrt že končala svoje delo. Z malo zamudo je odpehal vlak ves okrvavljen proti Trbovliam, kjer je bil

obveščen o nesreči službojoči uradnik. Načelnik postaje g. Rožanc je hitel takoj na kraj nesreče ter je o izvidu takoi obvestil ljublianski železniško ravnateljstvo. Po listinah, ki sta jih imela ponesrečenca s seboj, so doznali identiteto.

O nesreči so obvestili sodišče v Litiji. Litjsko sresko načelstvo ter železniškega zdravnikar dr. Ivana Premrova. Zagorski orožniki, v čijih raiounu se je zgodila nesreča, so pokrili razmesarjeni trupli z vejicem in zastražili progo. Ker je šlo očividno za nesrečo, ki sta jo pokoinika s svojo lahkomiselnostjo sama zakrivila, je izostala priokavana komisija ter so prepelali trupli v mrtvašnico.

Ponesrečeni Spindler ima v Zagorju brata, progovnega mojstra, h kateremu je bil nemara namenjen. Njegov drug v veselju in nesreči Kmetič pa je hotel proslaviti v Litiji v družbi znanih gasilcev god sv. Florijana in 20-letnico litjske gasilske župe.

Tragična smrt, ki je pretresla sopotnike in vs okoličo, naj služi potujočemu občinstvu v opomin, da niso napisi na vagonih, ki prepovedujejo postajanje na oločniku in nazibane iz vlaka, prazna strašila, niti naj se ne vznemirjajo — kakor se to dogosto zrodi —, kadar izključijo sprevodnik vinienega človeka od nadalnje vožnje.

Strašna smrt od konjskega kopita

Kočevje, 5. maja

Te dni se je zgodila strašna nesreča v Spodnjem Mozlju, ki je globoko pretresla vse okoliško prebivalstvo.

Kakor po navadi, je vozil voznik Anton Ožbold, doma iz Prezida, iz gozda les. Na malem klancu se je voz ustavil in konja nista hotela več potegniti. Ožbold je priagnil, prištel, kakor je sač navada vseh voznikov. Nazadnje poskusi z bičevnikom. Stal je tik za konjem in udaril. V tistem hipu je brcnil konj z obema zadnjima nogama voznika naravnost v prsa. Zaradi silnega nenadnega sunka je Ožbold takoi padel nezavesten na tla. Od udarca se mu je zdrobil prsni koš. Ob vozu so našli nezavestnega voznika njegovi tovariši, ga položili na voz in ga odpehali domov v Spodnji Mozeli. Vendar za Ožbolda ni bilo več rešitve: v pol ure je izdihnil, ne da bi prišel vsaj za trenutek k zavesti.

Pokoini Anton Ožbold je bil znan kot izvrsten delavec in je vozil že več let les iz kočevskih gozdov. Bil je še mlad, komaj nekaj čez štirideset let. Novica o grozni smrti omdnega delavca se je hitro razširila povsod in je izzvala veliko sočustvanje.

Grandiozni zvočni velefilm po romanu L. N. Tolstega

Hadži Murat

(„Beli vrag“)

Ob 4, 7 in 9. uri J. Možuhin

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

Lil Dagover

Betty Amann

Samozavesten in negovan.

Tudi ako je kak možki takozvani tip časa, vendar ni gotovo, da bo imel uspehe povsod. K temu je potrebna kultivirana pojava v splošnem, predvsem brezhibno negovani lasje, — 10 minut dela ter enkratno umivanje z Elida-Shampoo-nom in zaželeni uspeh je tu. Praktično za vsacega možkega. Vzame se lahko povsod s seboj. Takoj gotov. Očisti temeljito lase in lasišče, ter odstrani prhljaj.

ELIDA SHAMPOO

Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“

»Ljubljanski Zvon«, eno naših najagilnejših in najboljših pevskih društev, je imel v nedeljo svoj letni občni zbor. Otvoril in vodil za je ob lepi navzočnosti članstva predsednik g. L. Drenovec, ki je v svojem pozdravnem govoru izrekel javno iskreno zahvalo vsem onim, ki so kakorkoli pripomogli k lepi proslavi društvene 25-letnice. Ta oroslava ni uspela dobro le v moralnem, temveč — kar je za današnje razmere že skoro čudno — tudi v gnotnem oziru. G. Lojze Pipa, ki je član društva vseh 25 let od njegove ustanovitve sem, je bil izvoljen za prvega društvenega častnega člana.

Iz tamiškega poročila, podanega po g. Ošabnu, posnemamo, da je imel pevski zbor v preteklem letu 106 pevskih vaj (44 mešani, 32 ženski, in 30 moški zbor): udeležba pri vajah je bila zelo dobra, dva pevca in tri oevke slohi niso izostali od nobene vaje in so si zato razdelili od dr. Sviglja v ta namen ustanovljeno nagrado. Pevski zbor je nastopil na 10 prireditvah, ne vtevši petie ob pogrebih umrlih članov. Razen na lastnih prireditvah je nastopil med drugim na novinarskem koncertu, pri proslavi 120-letnice Ilirije, na koncertu v prid francoskim poplavljenim itd.

Naj nam bo ob tej priliki dovoljeno opozoriti na res izredno požrtvovalnost pevk in pevcev »Ljubljanskega Zvona«; gotovo ni v Sloveniji pevskega zbora, ki bi se več žrtvoval za dobrodelne in narodne zadeve, kakor se ravno »Ljubljanski Zvon«. Čeprav so njegovi člani in članice materialno menda vsi skromno situirani in se morajo ves dan boriti za vsakdanji kruh, V zboru nastopajo iz same ljubezni do naše krasne pesmi, visoke umetniške uspehe dosegajo, pri tem pa ob vsaki priliki priskočijo na pomoč s svojim zborom zdati tej zdaji organizaciji ali akciji. Ni čuda, da je njihovo društvo zato tako popularno, zasluži pa za svojo požrtvovalnost tudi javno priznanje in zahvalo.

»Ljubljanski Zvon« šteje 231 ustanovnih, 213 dopolnilnih in 88 rednih članov.

Po poročilih blazinika g. Lombarja, arhivarija g. Jamnika, gospodarja g. Pipa in pevovodje g. Prelovca, ki je poudaril veliko umetniško in kulturno delo društva, je bil na predlog revizorjev g. Grlica in Pleterška odbor podan absolutori.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Ljubo Drenovec, odborniki pa Lojze Lombar, Jože Jamnik, Lojze Pipa, Dore Matuli, Ivan Ošaben, Anton Boh, Avgust Kobilca, Janko Artač, Jože Grlic, Josip Pleteršek, Danica Pelanova, Marica Ramšakova, Kazimir Drašlar, Ljubo Grabovšek in Ludvik Wolinz.

Razstava obrtniških vajencev

Ljubljana, 5. maja

Obrtno-nadaljevalna šola na Prulah je v nedeljo 4. t. m. v dveh šolskih sobah razstavila risarske in pisarne izdelke vajencev za umetno in oblačilno obrt. Iz razstavljenih in pisarnih izdelkov je bilo videti, da so učenci z veliko vnemo sledili pouku, ki je za učitelstvo tem težavnejše, ker je predizobrazba vajencev povsem različna in. žal, z malimi izjemami vobče skoro nezadostna. A zbog tega so bili nekateri risarski in pisarni izdelki izvedeni kar najbolje.

Razveseljuje tudi dejstvo, da polaga vodja te šole g. nadzornik Franc Skulj posebno važnost tudi na našo narodno umetnost. Učenci umetne obrti zlasti sobni slikari so narodne motive na razne načine prav uspešno uporabljali pri skiciranju samosvojih osnutkov. Polez ornamentalnih in bilo tudi precej figuralnih risb in pokra-

jinskih slik, akvarelnih in oljnatih, ki so jih prav dobro pogodili učenci g. učitelja Alb. Smoleta. Tudi učenci prvega in drugega letnika (učitelj g. Leo Fink) so svojo nalogo rešili prav zadovoljivo. Posebno dobre so risbe učencev oblačilnih obrti, krojaškega (učitelj Ivan Kersinič, krojaški mojster) in čevljiarskega (učitelj Jože Steinman, čevljiarski mojster) obrta. Izvedli so jih s posebno ljubeznijo do obrta inoredmeta samega. Pri čevljiarskem obrtu so prav zanimivi prikolni vzorci in vaje v raznovrstnih umetnostnih šivih.

Slohi je napravila vsa razstava na slehernega obiskovalca prav ugoden vtis. Pokazala pa je tudi, da so obrtno-nadaljevalne šole neprecenljive vrednosti za učence, pa tudi za mojstre. Ša ima mojster z dobro izšolanim vajencem vendar dosti manj posla pri pouku kakor z učencem, ki ne bi obiskoval take šole. Zato je želeli, da podpirajo obrtno-nadaljevalne šole tako moštri kakor institucije, ki so za to poklicane.

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12
v oblekah in površnikih
najcenejši

Prometna nezgoda v Zidanem mostu

Zidani most, 5. maja

Nocojšnjo noč se je primerila na postaji v Zidanem mostu železniška nesreča, ki pa k sreči ni zahtevala človeških žrtve.

Okrog 23. je privozil iz glavne postaje proti tovornemu kolodvoru ekspresni tovorni vlak št. 41, ki ima za 23.20 določen odhod proti Zagrebu. Na zvezi glavnega tira v tovorni del je udaril vlak v tamkaj stoječi vlak. Karambol je bil precej močan in je odbil vrzel nekaj vagonov s tira.

Posebno močno sta bila prizadeta dva vagona. Enega je vrglo s tira v stran. Zavil se je s proge, tako da mu je kolesje štrlelo v zrak. Drugi vagon pa je odletel preko tirnic in je zaprl vsak prehod. Tudi ostali iztirjeni vagoni so zavirali vsak prehod nočnim vlakom, zato je promet preko Zidanega mosta več ur počival. Načelnik postaje g. Baša je dal takoi poklicati železniške delavce, ki so imeli precej opravka, da so dvignili vagonce in popravili tir. Sunk vagonov je namreč tudi zvil in precej poškodoval tračnice.

Načrtnemu delu se je posrečilo, da je bil promet proti Mariboru odprt že okrog 3. jutrai, med tem ko je bila proga proti zagrebški strani očiščena in obnovljena šele davi ob 5.

Potniki onih vlakov, ki so oršli med nesrečo, oziroma med tem, ko je bila proga zaprta, so čakali do otvoritve proge, ekspresni vlak za Carigrad pa je bil diržiran iz iz Ljubljane čez Karlovec. Nesreča je povzročila tudi materialno škodo, ki pa še ni ugotovljena. Postajnačelnik na Zidanem mostu je obvestil o nesreči železniško direkcijo v Ljubljani, ki je odredila za jutri komisijo, da ugotovi krivdo in oceni nastalo škodo.

Poln želodec, neredna vrenja v debelem črevesu, odebelelost jeter, zastajanje žolča, bodljaje, tesnoba v prsih, močno srčno utripanje odpravi naravna »Franz Josefova« grenčica in zmanjša tudi naval krvi na možgane, oči, pljuča in srece. Zdravniška mnenja navajajo uprav presenetljive rezultate, ki so jih dosegli pri ljudeh, ki morajo mnogo sedeti, s »Franz Josefovo« vodo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Domače vesti

* **Imenovanje v justični službi.** Sodnik pri okrajnem sodišču v Mokronogu dr. Fran Kos je imenovan za predstojnika tega sodišča.

* **Zdravniška vest.** Kraljevska banska uprava dravske banovine je dovolila g. dr. Ljudevitu Merčunu, asistentu internega oddelka splošne bolnice v Ljubljani, šestmesečni študijski dopust. Imenovan odide v svrhu proučavanja najmodernejših pridobitev na polju interne medicine k prof. dr. Bergmannu na kliniko v Berlin.

* **Uradni list kr. banske uprave Dravske banovine** objavlja v 58. številki: rodbinski pravilnik za člane kraljevskega doma kraljevine Jugoslavije, zakon o ureditvi selitve oseb, ki izgube zaščito po dosedanjem zakonu o stanovanjih ter pravilnik o službenih razmerjih, ustanavljanju mest in prejemkih banovinskih uslužbencev Dravske banovine.

* **Veslovski kongres prostovoljnih gasilcev.** Kakor znano se bo 1. avgusta letos v Ljubljani vršil veslovski kongres prostovoljnih gasilcev. Njeg. Veličanstvo kralj Aleksander je blagovolił prevzeti pokroviteljstvo nad tem kongresom. Razen zastopnikov slovanskih gasilcev je pripravljali odbor povabil na kongres tudi druge gasilske federacije. Doslej se odzvali povabilu Francozi, Nizozemci, Belgijci in Portugalski. V dnež kongresa bo na Ljubljanskem velesejmu prirejena mednarodna gasilska razstava. Državne železnice in Jadranska plovstva so za udeležence kongresa dovolile polovično železniško vožnjo.

* **Naše narodne pesmi v ruskem prevodu.** V pariškem ruskem tedniku »Rusija in slovanstvo« je začel objavljati znani ruski pesnik Balmond jugoslovanske narodne pesmi v ruskem prevodu.

* **Filharmonična družba v Ljubljani razpisuje nagrado 15.000 Din za skladbo,** ki je napisana za veliki orkester in zbor, event. še soliste (sopra, kantata itd.). Skladbo je treba vložiti do 1. maja 1931. pri Filharmonični družbi v Ljubljani. — Posojilo so naslednji: Pravico do udeležbe pri tekmovalni imajo vsi komponisti jugoslovanske narodnosti. Zvezi tudi izven meja naše kraljevine. Skladba mora trajati brez presledka najmanj 30 minut in mora biti še neizvajana. Tekst naj bo originalno jugoslovanski in literarne vrednosti. Skladba mora biti s črnikom čitljivo pisana, tekst v latinici, na ovojni skladbe naznačeno geslo, v zaprti kuverti pa priloženo avtorjevo ime.

* **Poroka.** Dne 8. t. m. se poročijo v Samoboru železniški uradnik v Sunji g. Janko Barč z gđ. Elio Hetterjevo iz ugledne rodbine v Samoboru. Obilo sreče.

* **Češkoslovski mornarji-revolucionarji pridejo v Dalmacijo.** Dne 8. t. m. prispe v Split trideset članov Udruženja bivših češkoslovskih mornarjev-revolucionarjev na Jadrano. Iz Splita bodo nadaljevali pot v Boko Kotorsko, kjer bodo tudi posetili grobove mornarjev, ki so bili ustreljeni po ukazu avstrijskih oblastev, ter položili vence na njihove grobove. Ekskurzijo bosta vodila predsednik udruženja Tomo Niska ter glavni urednik njihovega glasila »More Slovanum« inž. Kretschmer.

* **Absolutne ljubljanske dvorazredne trgovske šole letnika 1924-25,** ki se žele udeležiti sestanka ob koncu maja, naj se prijavijo do 20. t. m. in stavijo eventualne predloge na naslov Micića Gosti ali Rika Logar, Ljubljana, splošna bolnica. Natančnejše informacije se pravočasno sporoče.

* **Ličen album znamenitih slovanskih krajev in prirodnih lepote** je izdal »Putnik« v Ljubljani s srbskohrvatskimi in nemškimi oznakami. Lepo izvršene slike v bakrotisku so delo Delniške tiskarne v Ljubljani. Album se prodaja po 10 Din v vseh večjih knjigarnah in trafikah. Naroča se pri Zvezi za tujski promet v Ljubljani. Toplo priporočamo.

* **Uvrstitev državnih pošt v rede.** Z naredbo ministra za gradbe se je izvršila nova uvrstitev državnih pošt, telegrafov in telefonov v rede. Odslej spadajo v Dravski banovini v I. red: Celje, Ljubljana 1. Ljubljana 2, Maribor 1 in Maribor 2; v II. red: Jesenice na Gorenjskem, Kranj in Ptuj; v III. red: Bled 1, Brežice, Dolnja Lendava, Domžale, Gornja Radgona, Kamnik, Kočevje, Laško, Ljubljana 3, Ljubljana 4, Ljubljana 7, Ljutomer, Murska Sobota, Novo mesto, Ormož, Radovljica, Slovenj Gradec, Skofja Loka, Trbovlje, Trzin, Zidani most in Žiri. V IV. red so uvrščene vse ostale državne pošte.

* **Izlet Jadranske straže v Split.** Prejeli smo: Glede na kratek rok prijavi (15. maj) opozarjamo zainteresirane, naj se javijo nemudoma, ker v zadnjem trenutku ne bo več udobnih kabin in sob na razpolago. Tudi one udeležence, ki so se že prijavili, prosimo, da vplačajo določene zneske, ker bi bil izletni odsek primoran oddati njihove karte drugim. Zlasti opozarjamo prilaščence z dežele, naj ne zamude prilike, za mal denar si ogledati največje jugoslovanske pristanišče, nad vse zanimivo Dioklecijanovo palačo, peristil s korintskimi stebri, ki oklepajo gigantski spomenik Gregurja Ninskega, najpomembnejše delo našega Meštrovića. Iz vseh krajev Evrope prihajajo tuji baš zaradi te znamenitosti v Split. Ponovno pripominjamo, da se je posrežilo izletnemu odseku poskrbeti za prvovrstno prehrano in lepe ter udobne sobe v prvorazrednih hotelih kljub velikemu navedu tujcev. Onim, ki radi udobno potujejo po morju, poročamo tudi, da je kljub minimalnemu znesku, ki ga je vplačati, poskrbljeno za prvovrstno hrano na brezoparniku »Split«, table d'hôte opodine, pri zajtrku in večerji. V vplačanem znesku so zapodani tudi avtobusi in vsa napitina. Prijave sprejema še do 15. t. m. izdane pisarna, Vogelnja ulica 3. Zadrževanje prosimo v programu! Naslov: prof. F. Šuš, Ljubljana, Vogelnja ulica 3.

* **Potovanje Nemcev v naša letovišča in naše morje.** Potniški urad dnevnika »Mittag« v Düsseldorfu, ki že več let organizira društvena potovanja v vse evropske države, je propagiral preko svojih novin za letošnji prihodnji društvena potovanja v našo državo. Prijavljene so do sedaj štiri skupine, od katerih pride prva k nam 9. t. m. Pri organizaciji teh potovanj je sodelovala Zveza za tujski promet v Sloveniji. Gostje se bodo zadrževali nekaj časa na Bledu in v Ljubljani, nakar bodo od-

potovali na naše morje. Drugo potovanje se bo začelo 31. t. m., tretje 5. julija in četrti 6. avgusta. Doslej smo imeli večino goste iz južne Nemčije, medtem ko bomo po potniškem uradu »Mittag« dobili prvikrat v večjem številu goste iz bogate zapadne Nemčije.

Novo! Premiera! Ob 4., pol 8. in 9.!

Vesela in vlezabavna komedija

Cigava je moja žena?

Fritz Kampers — Lotte Loring

Smeh!

KINO IDEAL

* **Povratak ameriških izletnikov.** V soboto zvečer je odpotovala iz Ljubljane prva skupina 44 ameriških izletnikov, ki so se mudili v Sloveniji na obisku. Na kolodvoru so se poslovili od svojih sorodnikov, noseči s seboj najlepše spomine iz domačega kraja. Sloveči brzoparnik »le de France«, ki odpluje iz Havre 7. t. m. jih bo na najkrajši francoski poti povedel v novo domovino. Dragim povratnikom kličemo: Srečno pot in na zopetno svidenje v Jugoslaviji!

* **Zračni promet na progi Beograd-Podgorica** je bil včeraj odprt. Prvo letalo je startalo ob sedmih zjutraj na zemunskem letališču. Pilotiral je šef-pilot Strizevski. Z njim je potoval direktor Jugoslovanske družbe za zračni promet Sondermayer in pet novinarjev. Letalo je ob devetih prispelo v Sarajevo ter po kratkem pristanku nadaljevalo polet v Podgorico, kamor je prispelo ob enajstih. Popoldne se je letalo vrnilo v Beograd. Odslej se bo vršil reden dnevni promet na tej progi.

* **Dijaško letovišče v Martinšci.** Jadranska Straža bo tudi letos kakor v prejšnjih letih poslala v že znano letovišče v Martinšci pri Sušaku približno tisoč dijakov srednjih in strokovnih šol naše države. V mesecu juliju se bodo sprejemali v letovišče dijaki, meseca avgusta pa dijakinje. Odškodnina za mesec dni znaša 900 dinarjev. Reflektanti naj se prijavijo do konca maja. Natančnejše informacije se dobe pri direktorjih srednjih šol ali pa pri krajevnih odborih Jadranske Straže.

* **Pogrelec v Zaluki** sta od zneska 365.50 Din darovala po 100.— Din namesto venca pok. ge. Pavli Rožnovi g. Bajžel Jakob in Benedik Joško oba iz Strazišča, ostali znesek 165.50 Din pa je nabrala ga. Marica Benedikova med gosti v svoji gostilni. Zadnji izkaz darov je treba popraviti v toliko, da so delavci na Bledu zbrali 120 Din.

* **ITO — zobna pasta najboljša!** Ciril Metodova podružnica v Trebnjem je nabrala na občnem zboru za družbo 253 Din. Lepa hvala!

* **Opozorilo na razglas mariborskega mestnega magistrata** v današnji številki.

* **Oblike in klobuke kemično čist.** barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

u— **Starešinska zveza »Jadrana«** bo imela svoj redni mesečni setanek jutri v sredo ob 20. v restavraciji »Zvezda«.

u— **Asfalt.** Današnji spored v kinu »Dvor«. Ufin velefilm »Asfalt« se po kvaliteti prav nič ne razlikuje od pravkar predvajane »Nine Petrovine«. Film je izredno efektan drama, ki nam predločuje v najbolj realističnih slikah veleestno življenje. Zgodbo poštenega, vestnega policijskega stražnika, katerega zapeljeta strast in ljubezna na kriva pota, nam podajata Gustav Fröhlich in njegova partnerica, lepa Betty Mann, v najbolj živahni prizorih. Film je igralsko in režijsko na višini in je vespovsod žel največje uspehe. Tudi ta spored se bo predvajal ob znižanih ljudskih cenah 2, 4 in 6 Din, tako, da si lahko vsakdo ogleda tudi ta program. Predstave bodo ob 4., pol 8. in 9. zvečer. Film bo samo danes na sporedu, ker hoče Ljudski kino razviti kar najpestrejši program. Cenjeno občinstvo naj si tedaj film danes sigurno ogleda!

u— **Iz policijske službe.** Okolišnji nadzornik g. Leopold Florjan, ki je služboval doslej pri ljubljanski policijski direkciji, je premeščen v istem svojstvu k mestni policiji v Maribor. Od svojega spoštovanega tovariša so se njegovi tovariši poslovili predstojnikom. Včeraj je odpotoval g. Florjan na novo službeno mesto.

u— **Petletnica svojega obstoja** bo praznoval 10. t. m. pevski zbor slovenskega učitelstva. Je to razmeroma zelo kratka doba, katero moramo pa prav posebno ceniti, ako vpošteujemo, da so člani tega zbora raztreseni po vsej Dravski banovini in prihajajo na skušnjo od vseh strani v Ljubljano v prostih dneh, ki jih jim dovoljuje težki učiteljski poklic. Z brezprimerno ljubozno in vztrajnostjo posejajo pevske vaje, ki ob takih prilikah trajajo navadno dnevno po 8 in tudi več ur. Svoj glasovni part ima vsak član zbora nastudiran na pamet že doma in le tako je mogoče, da se v razmeroma malo skušnjah more potem skladba tudi umetniško izdelati. Če vse to upoštevamo, moramo biti tembolj hvaležni učiteljskemu zboru za njegovo kulturno delo. To hvaležnost mu pokažemo najlepše s tem, ako v običnem številu posetimo njegov koncert, ki bo v Ljubljani v soboto 10. t. m. Vstopnice v Matični knjigarni po običajnih koncertnih cenah.

u— **Američanka Miss Ellenor Cook** pride v Ljubljano jugoslovansko-ameriški večer v petek 9. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Na programu bodo narodne pesmi iz Srednje in Vzhodne Evrope, stare ameriške in moderne jazz-pesmi. Med drugimi bo pela Miss Cook tudi slovenske narodne pesmi. Pred vsakim nastopom predava o krasotah naše zemlje in vrši tako veliko propagandno delo za nas po Ameriki, za kar ji moramo biti zelo hvaležni. Miss Cook je v Ameriki zelo priljubljena, ima namreč vsako leto do 140 nastopov. Za Ljubljano bo ta večer posebno zanimiv. Vstopnice v Matični knjigarni.

u— **Iz gledališča.** V operi se bo drevi pela Puccinijeva »Bohema« za abonma B. V sredo bo Bolinijeva opera »Norma« s

Speharjevo kot gostom v glavni vlogi. Za abonma D. V soboto bo gostovala pri operi »Mamzelle Nitouche« Marica Lubejeva, subreta zagrebške gledališča, v naslovni vlogi. — V drami bo v četrti premiera izvršne hrvatske drame »Pustolov pred vrati«, ki jo je napisal dramatik Milan Begović, za red A.

u— **Akademija maturantov srednje tehniške šole v Ljubljani** v soboto zvečer v »Unioni« je izredno dobro uspela. Prirejena je bila pod pokroviteljstvom g. bana v korist posebnega ekskurzijskega fonda. Prireditve so se med drugim udeležili v zastopstvu divizionarja generala Tripkovića general Popović, profesorjski zbor srednje tehniške šole, profesorji trgovske šole ter raznih ostalih ljubljanskih srednjih šol in drugi. Akademijo je otvoril maturant, ki je pojasnil, da maturanti zbirajo fond za poučni izlet v Avstrijo, Češkoslovaško in Nemčijo. Nagovor je zaključila narodna himna, ki jo je izvajal orkester srednje tehniške šole. Orkester je nato otvoril program akademije s poturjem iz »Fausta«. Po orkestru sta zapela brata Stane in Bojan Lombar Jerebovo »Lahko noč«. Dljak Odlazek je deklariral Zupančičevo »Zebliarsko« mešani zbor je zapel Rotov »Očenaš«, Vrtačnik je zaigral na gosli Čajkovskega »Chansonetto« (na klavirju ga je spremljal Borštnik), Borštnik je potem zaigral sam na klavirju Chopinov valček, Stane Lombar je zapel še Pahorjevo »Na poljanah«, mešani zbor pa dve narodni »Se dajno mračni« in »Hodi Micka domov«. Po Pavčičevi »Pred durmič«, ki jo je zapel Bojan Lombar, je akademijo zaključil orkester s »Hoffmannovimi pripovedkami« in zaključno koračnico. Izvajanje vseh točk je bilo vsekakor na lepem višku in moramo prirediteljem le čestitati. Po akademiji je bil odprt ples s kraljevskim kolom.

u— **Himen.** V nedeljo se je poročil v frančiškanski cerkvi g. inž. Fran Rötzel iz znane stare kočevske rodbine z gđ. Slavico Kavčičevo, hčerko lastnika parne pekarne g. Jakoba Kavčiča. Mlademu paru mnogo sreče!

Odvetnik
dr. Josip Jaške

naznanja, da je otvoril odvetniško pisarno v LJUBLJANI in jo pridružil pisarni dr. Danila Majorana, Miklošičeva 18.

PEGE odpravi hitro in brez sledu

„CREME ORICOL“

Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Depot: Cosmoecia, Zagreb, Smičklasova 23. Telefon 49—99.

Za trajno in vse druge
ondulacije

ter vsa v to stroko spadajoča dela se priporoča

ENG. FRANCHETTI,
frizer za gospode in dame,

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 20,
nasproti kavarni »Evropa«.

u— **Smrtna kosa.** v Ljubljani je preminula v visoki starosti 81 let zasebnica ga. Roza Geyerjeva, rojena Rusova. Pogreb pokojnice bo danes ob 17. — V ljubljanski splošni bolnici je v starosti 72 let umrla vdova železničarja ga. Marija Klandrova. Pogreb pokojnice bo 7. t. m. ob 15. Pokojnicina blag spomin, žalujočim naše sožalje!

u— **Vse fotoamaterje in prijatelje fotografije** opozarjamo na izredno zanimivo predavanje znanega odličnega fotografa Karla Koraneka iz Dunaja, ki bo 8. t. m. v veliki dvorani hotela »Union« ob 20. Snov predavanja je: Kaj in kako fotografiramo. Vstopnice za to predavanje se dobe v vseh ljubljanskih trgovinah s fotografskimi potrebščinami in drogerijah brezplačno.

u— **Razstavljena slika.** V izlozbi znane modne trgovine Kette v Ljubljani na Aleksandrovi cesti je razstavljen portret našega odličnega pisatelja in znanstvenika vseučiliškega profesorja g. dr. Ivana Prijatelja. Slika je delo akademskega slikarja prof. Ivana Vavpotiča in vzbuja splošno pozornost. Posrečeno umetniško delo je, ki ga odlikujeta jasna karakterizacija in sličnost, polna življenja.

u— **Zadružnica za akademski slikarjem Franom Sterletom.** Včeraj se je vršila v frančiškanski cerkvi slovesna maša zadružnica za pokojnik slikarjem Franom Sterletom. Zalne slovesnosti se je udeležilo mnogobrojno občinstvo, med katerimi smo opazili veliko število umetnikov in zastopnikov naše visoke inteligence, kar priča, kako cenjen je bil Sterlet kot umetnik in čistan kot človek v vseh krogih naše javnosti. Tako so se poslovili njegovi prijatelji in znanci od njega, ki je našel tako tragično svoj pregodni grob v daljni tujini. Prav posebno zabvala gre očetom frančiškonom za brezplačno cerkevno žalno slovesnost, predvsem g. župniku in patru Blažu, akademskemu slikarju, ki je celebriral mašo zadušnico. Istotako vsem prijateljem, znanec in zastopnikom, ki so počastili spomin našega umetnika, iskrena hvala! — Društvo »Proba«.

u— **Samaritanski tečaj,** ki ga priredi krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani ob sodelovanju reševalnega in gasilskega društva, se začne danes, v torek ob 6. zvečer v Mestnem domu. Kdor se je priključil naj pride ob tej uri k prvemu predavanju.

u— **Osrednja društva nižjih poštih in brezoparnih uslužbenecv, Ljubljana** naznanja da priredi tudi letos 6. t. m. veliko javno tombolo ter prosi občinstvo za naklonjenost.

u— **Žalostna slika.** Kako velika je brezposelnost v Ljubljani, kaže tale primer: Trgovca g. Kette na Aleksandrovi cesti je oddal službo trgovskega sluga. Včeraj zjutraj, že pred 7. se je zbral pred trgov-

All ste že član

Podpornega društva »Providentia« v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 5, II., ki nudi trgovcem, obrtnikom, posestnikom in drugim samostojnim osebam visoke datjave ob boleznih, nezgodah in smrti? Prosta izbira zdravkov, nizki prispevki. Prospekti proti pošiljavi Din 3.— v znamkah. 6407

skim lokalom okrog 60 brezposelnih, mladih in starih. Seveda je mogel dobiti službo le eden, ki ga je g. Kette izbral že prej.

u— **Huda nesreča na glavnem kolodvoru.** Kakor je poročal že »Penedeljek«, se je pripetila v nedeljo okrog 17.42 na glavnem kolodvoru huda nesreča, katere žrtev je postal sprevodnik Ivan Lah iz Novega Vodmata. Imenovanj se je pripeljal s tovrnim vlakom 92-82, ki pride iz Novega mesta. V bližini stolpa 2, je Lah skočil iz vlaka, da se lavi v sprejemni pisarni za nastop službe ob 18. V trenutku pa, ko je prekorakal tir, je privozila od strani lokomotiva 99-17, ki jo je upravljal strojevodja I. C. Spremljevalec stroja je bil premikaš Valentin B., ki je Laha opazil na tiru in ga opozoril na nevarnost s svarilnim klicem. Bilo pa je že prepozno, kajti trenutek nato je Laha že pograbil odbijač na stroju in ga vrzel po tleh. Kolo lokomotive je Lahu odrezalo desno roko tik pri rami. Hudo ranjenega so prepežali z reševalnim avtom takoj v bolnico. Lahovo stanje je bilo včeraj zadovoljivo in se niso počuli znaki zastrupljenja, kar se je bilo splošno močno baš.

u— **Iz ljubljene je bilo malo gledališko kukalo z držajem (lorjonom),** obložen s temnosivo bisernico. Pošten najditelj naj ga vrne proti izredno dobri nagradi v direkciji »Jutra«.

u— **Umetno gnolilo dobiče v drogeriji Kanc,** Zidovska ulica.

u— **Stavbne nasvete, načrte za novogradnje in adaptacije.** Tehnični biro Tohna, Ljubljana, Mestni trg 25-1. Telefon 25-80.

Iz Celja

u— **Velik tujski promet v Celju.** Tujskoprometna statistika zlaščevalnega urada celjske mestne policije izkazuje v preteklem mesecu naslednje zanimive številke: V času od 1. do 30. aprila je obiskalo Celje skupno 1617 tujcev, ki se dele po narodnosti pripadajo na 1321 Jugoslovenov, 213 Avstrijcev, 28 Nemcev, 23 Čehoslovakov, 17 Italijanov, 9 Madžarov, 4 Švicarje in 2 Grka, po poklicu pa na 680 trgovskih potnikov, 226 delavcev, 93 obrtnikov, 70 uradnikov, 63 industrijev, 37 diakov, 18 odvetnikov in 11 zdravnikov, dočim je bilo 419 tujcev brez poklica.

u— **Opozorilo vojaškim obveznikom.** Celjski mestni vojaški urad lavi: Vsi v mestu Celju bivaajoči naborni obvezniki in oni, ki so bili doslej nesposobni, pa so rojeni v letih 1905 do 1910 in po pristojnosti ne spadajo pod celjsko vojno okrožje, vendar pa želijo iti na nabor v Celju, naj se osebno zgledajo do vključno 17. t. m. (izvzemši nedelje) v mestnem vojaškem uradu na celjskem magistratu, I. nadstropje, soba 2. Zglasiti pa se morejo v prej določenem roku tudi vsi oni mladeniči, rojeni v zgoraj citiranih letnikih, ki spadajo pod celjsko vojno okrožje, a bi se iz katerihkoli vzrokov ne mogli udeležiti nabora z obvezniki svoje pristojne občine. Vsak obveznik mora prinesiti s seboj kolek za 5 Din.

u— **Zadnji dan za obnove srečk je danes.** Vsi, ki ste kupili srečke pri podružnici »Jutra« v Celju, obnove svoje srečke za 5. razred še danes, ker jih bomo sicer prodali drugim interesantom.

u— **Dvodnevno gostovanje Mariborčanov v Celju** je uspelo v vsakem oziru zadovoljivo. Publika je napolnila gledališče pri obeh predstavah »Hermena Celjskega« do zadnjega kotička, istotako tudi pri vprizoritvi Parmove opere »Caričine Amaconke« v nedeljo zvečer. Podrobno oceno gostovanja še pričobimo.

u— **Celjsko učiteljsko društvo** bo zborovalo v soboto 10. t. m. v mestni osnovni šoli v Celju. Začetek ob 8.30 zjutraj. Na programu bodo važne društvene in šolske zadeve ter zelo zanimivo predavanje urednika »Jutra« g. Davorina Ravljena o Westfaliji in o westfalskih Slovincih.

u— **Umrlivost v aprilu v mestu Celju.** V preteklem mesecu je umrlo v Celju skupno 204 oseb, od teh 17 v javni bolnici, 6 v mestu in 1 v začasnih vojaških bolnicah.

u— **Smrtna kosa.** V celjski javni bolnici so umrli 22-letni posetnikov sin Janez Zupan s Srebrnika pri St. Petru pod Svetimi gorami, 72-letna občinska reva Marija Zlodejeva iz Gaberja pri Celju, 64-letni zasebnica Marija Renkova iz Trbovlj in 7-letni posetnikov sin Franc Krušič iz Zdobrova, občina Skofja vas.

u— **Popravite cesto na Stari grad.** Prejeli smo: Cesta na Starem gradu je zaradi izredno močnega vozovnega prometa v zelo slabem stanju, zlasti ob deževnem vremenu. Nekateri deli ceste so v tako obupnem stanju, da vozniki te z največjim naporom živine premaknejo voz z mesta, dočim je pešec v nevarnosti, da mu ostanje čevlji v blatu. Vse pritožbe na merodajnih mestih so ostale doslej neuslišane. Zadržati čas bi že bil, da se cesta na Stari grad temeljito popravi in uredi. Tudi ne bi škodilo že tolikokrat zaproseno razširjenje ceste. Dajte možnost tujem, katerih je že danes v Celju zelo mnogo, da se posvpo na ta ali oni način brez nevarnosti in neprijetnosti na to našo najlepšo razgledno in zgodovinsko važno točko.

u— **Prepoved pohanja v gostilne.** Celjsko okrajno sodišče je izdalo te dni na podlagi § 55. k. z. očuvalno odredbo s prepovedjo pohanja v gostilne za dobo 8 mesecev zoper 50-letnega brivskega mojstra Matjo Bukovčana iz Celja.

u— **Tatvina.** Trgovka ga. Marija Sribarjeva v Aleksandrovi ulici je opazila, da ji je izginilo v zadnjem času iz njene trgovine pletenim in ženskih ročnih izdelkov raznega blaga v vrednosti nad 3000 Din. Zadevo je prijavila policiji, ki je ugotovila na podlagi suma oškodovane lastnice pravo krivko, pri ga. Špiharjevi je bila pred ča-

som uslužbena kake 3 tedne 24-letna Antonija v Dravskega polja. Za časa svoje službe v omenjeni trgovini je Antonija dnevno jemala razne izdelke s seboj in jih pozneje razprodajala raznim strankam. Orožništvo jo je aretiralo doma in je našlo pri njej še za 1800 Din pokradenega blaga.

Iz Maribora

a— **Obisk prometnega ministra v Mariboru.** V nedeljo 4. t. m. pop. se je g. prometni minister Laza Radičević z brzim vlakom pripeljal v Maribor, kjer ga je na glavnem kolodvoru pričakal g. komisar obmejne policije Jaša Stanić in ga v avtomobilu spremil v delavnice drž. železnice, katere si je g. minister ogledal. Z vlakom ob 17.20 se je g. minister vrnil v Beograd.

a— **Iz gledališča.** V sredo, 7. t. m. se bo ponovila za B. abonma moderna opera »Adieu Mimie«, ki je pri premijeri ustvarila v gledališču razpoloženje kot ga dolgo ni bilo. V četrtak se bo uprizorila najboljša slovenska opera Parmove »Caričine Amaconke« za C. abonma. V soboto pa bo gostoval zagrebški vokalni kvintet članov priznanega zagrebškega pevskega društva »Lisinski«. Spored bo zelo zanimiv. Ab. C in dramske cene.

Radiomanijsko termalno kopališče
DOLENSKE TOPLICE
(Pri Novem mestu). Zdravi trajno in sigurno revmatizem, nevralgije, ženske bolezni itd. Edino kopališče, v katerem so vse kopališčne naprave nad izvirki 37—38° C topline. Železniška postaja Straz — Toplice. Zadrževanje prospekte. Cene znižane, posebno v pred in po sezoni. 119

a— **Ljudsko gibanje.** V preteklem mesecu je bilo v Mariboru rojenih 119 otrok, in sicer 62 fantov in 57 deklic. V istem času je umrlo 60 oseb, in sicer 37 moških in 23 žensk. Porok je bilo 15. Po posameznih župnijah je podana naslednja statistika: V območju stolne fare je bilo rojenih 68 (36 fantov, 32 deklic), umrlo jih je 17 (10, 7), porok je bilo 5. V frančiškanski fari je bilo rojenih 22 (8, 14), mrlo jih je 7 (5, 2), porok pa je bilo 6. V magdalenški fari je bilo rojenih 26 (18, 8), umrlo jih je 35 (21, 14), v evanđelski cerkveni občini so bile rojene 4 deklice, umrli pa je en moški. V pravoslavni cerkveni občini ni bilo nobenih izprememb.

a— **Zlato poroko** sta slavila v nedeljo g. Ignac Grobšek in njegova soproga Ana. Oba sta še čvrsta in zdrava. Še na mnogo leta!

a— **Delavsko gibanje v Mariboru.** V tednu od 27. aprila do 3. t. m. je po borzi dela iskalo zaslužka 84 moških in 61 žensk ter je dobilo zaposlitev 37 moških in 51 žensk. Od 1. januarja do 3. t. m. je iskalo dela skupaj 2039 moških in 1014 žensk, dobilo pa je zaposlitev 1358 oseb.

a— **Dobrodo na kopališče na Felberjevem otoku.** Te dni se pri nas mnogo razpravlja o ureditvi kopališča na Felberjevem otoku in o vrašanju dovoza. S tem v zvezi so se pojavili razni projekti glede avtobusnega prometa, mostov, cen itd. Zdi pa da se pozablja na najvažnejše, na dohod odnoso dovoz od kamniške ceste do mostu, ki veže levi brez Drave z otokom. Doslej je bila tam le slaba in ozka vozna pot, ki za avtomobilski in sploh vsak večji promet ni bila uporabna, in kakor se zdi, se tudi v splošnem načrtu ne predvideva razširitev in polnina izgradnja te zveze, kar pa je neobhodno potrebno. Če bi namreč avtobusi vozili le do odepka na kamniški cesti, bi posetniki kopališča brez potrebe izgubljali mnogo časa za dohod na otok in za povratek na cesto. Nujno in skoraj neizogibno je tedaj, da se tudi ta dohod in dovoz tako uredi, da bo končno avtobusna postaja na otoku samem.

a— **Praktični (nesposobljenosti) izpiti** se prično na drž. moškem učiteljski v Mariboru v ponedeljek dne 16. junija ob 8. zjutraj. Le popolnoma pravilno oprave prošnje naj prispe v

Iz škofje Loke

— **Javna ljudska knjižnica SKJ** v Škofji Loki je odprta ob četrtniku ob 20. do 21. in ob nedeljah od 9. do 10. Toliko obiskovalcem v rednost.

— **Osebnosti.** Pešadijski major Mihajlo Bakić je pomaknjen v čin podpolkovnika. V čin rezervnih podporočnikov sta napredovala Ankele France in Ankele Vili, oba iz Škofje Loke. Naše čestitke!

— **Nov avtomobil.** Solidni avtomobilni prevoznik g. Jože Eržen, ki oskrbuje polnišniško in poštno vožnjo med Škofjo Loko in kolodvorom, si je nabavil nov, pripraven in udoben avto. Vožnja z novim vozilom se je pričela te dni. Novinec je od prednika dokaj širši in daljši ter je prava spretnost šoferjeva, da spravi obsežni kolos okoli ostrih ovinkov pred vstopom v mesto.

Iz Kranja

— **Krožek prijateljev Francije** v Kranju objavlja članom, da bosta zaključili uridamskega in konverzacijskega tečaja predamskega Prezija iz Ljubljane v petek 9. tega meseca namestu obeh ur, ki sta odpadli v petek 25. aprila. Obiskovalci, ki imajo izposojene učne knjige ali berila, naj jih pri tej priliki oddajo, če jih ne želijo odkupiti. Dijastvo se opozarja, da bo v soboto 10. t. m. zadnji dan za vlaganje rešitev pri nagradnem tekmovanju.

— **Uboji ali umor.** V nedeljo jutraj se je raznesla po mestu vest, da so se fantje v neki okoliški vasi v noči od sobote na nedeljo spoprijeli in stegli. Pri tem da so enega od mrtvega zaklali. Kasneje se je izkazalo, da je Martinjak Josip, doma iz Srednje vasi, na cesti v Lužah, občina Senčur, ob polnoči z žepnim nožem zadel tovariša Josipa Bajta, tudi doma iz Srednje vasi, naravnost v srce, da je ta kmalu nato izdihnil. Oba sta bila poslednji čas zaposlena kot zidarska delavca pri g. Ivanu Bidovcu v Kranju. Senčurški orožniki vršijo strogo preiskavo. Dogodek je vzbudil veliko pozornost, ker je bil v kranjski okoliščini delj časa mir in red. Martinjak so že v nedeljo aretirali in ga izročili v zaporo tukajšnjega okrajnega sodišča. Danes ob 15. popoldne bo v Senčurju sodna obdukcija.

Iz Tržiča

— **Predavanje o pobijanju jetike.** Na iniciativno protituberkulozne lige so bili dnevi 3., 4. in 5. maja posvečeni pobijanju jetike pod devizo: Dajmo otrokom solnce, zraka in vode! Na tržički meščanski šoli je imela za šolsko mladino lepo poučno predavanje g. dr. Tekla Pančecova. Na številnih in nazornih slikah je pokazala vso nevarnost te zahrbitelne bolezni. Kdaj se bo v Tržiču ustanovila protituberkulozna liga, je vprašanje, zakaj je najrazbujenejših društev, ki zasledujejo podobne namene, toliko, da bo težko dobiti potrebne delavne ljudi, ki bi vodili ligo.

— **Nesreča pri živini.** Ivan Dovžan, posestnik v Tržiču je v četrtek oral na Polakovi niivi, katero je vzel za dalj časa v najem, z iskrim riavcem. Čez nekaj časa je dovolil konju potreben počitek, sam s sinom Izomacem pa je tokrat ta čas kene na niivi. Mimo konja je tedaj prišla deklica z belim predpasnikom in teza predpasnika se je konj tako zelo ustrašil, da se je splašil. Skočil je od drevesa proč, potrazil za prežnece, zdiral čez polje, zaprežnece so se mu zapletle med nože baš v trenutku, ko je hotel skočiti čez grapo, da je padel naravnost na kamen in se ubil. Posestnik trpi obutno škodo.

Z Jesenic

— **Obrtno društvo na Jesenicah** bo praznovalo 10. avgusta 10letnico svojega obstoja. Na dan praznovanja se bo vršil na Jesenicah velik obrtniški tabor s slavnostnim razvitem društvenega prapora in veliko ljudsko veselico. Slavnosti se udeležijo v velikem številu obrtniki iz vse Dravske banovine in tudi iz republike Avstrije. Vsa društva v bližnji okolici se s tem vladno opozarjajo, da na ta dan ne prirede večjih prireditev.

— **Zlet gorenjskega Sokolstva na Jesenicah.** Dne 31. t. m. in 1. junija priredi Sokolska župa Kranj zlet na Jesenice. Dne 31. t. m. se bodo vršile na sokolskem letnem telovadišču tekme članstva na orodju in v lahki atletiki. Zvečer pa bo v prostorih Sokolskega doma prijateljski sestanek tekmovalcev in sodnikov ter sokolskega članstva. V nedeljo, dne 1. junija pa se bodo nadaljevale v jutranjih urah tekme članstva in naraščajo, nakar se bodo istotam vršile skušnje vseh oddelkov za popoldnanski nastop. Ob 14. se bo pa pred postajo sestavil sprevoz, ki bo krenil skoz Jesenice do mestnega magistrata in od tod nazaj na Sokolsko telovadišče. Tu se bo izvršilo slavnostno razvite župnega prapora kot prehodnega darila, ki se bo po razvitu slovesno predal onemu društvu, ki bo postavilo k župnim telmarnam največ najboljših tekmovalcev. Ob 15.30 se bo pričela velika javna telovadba vseh oddelkov. Nastopil bo tudi oddelek naše vojske iz škofjeloške garnizije z vajami s puškami, Sokolski telovadci bodo izvajali živahni dr. Murnikov »Naprej«. Javno telovadbo pa bo zaključila velika ljudska veselica s prosto zabavo in plesom v vseh prostorih Sokolskega doma. Vsa društva na Gorenjskem se s tem vladno opozarjajo, da na isti dan ne prireajo svojih prireditev.

— **Slabo gospodarstvo.** Poslopje jeseniške meščanske šole, katere je gotovo ena najlepših stavb na Jesenicah, je zadnja leta precej zanemarjeno. Krog in krog poslopja je vsa ograja popolnoma porušena, tako da je mogoče vohati na šolsko dvorišče povsod, kjer se komu zljubi. Stojijo večinoma samo še stebrički nekdanje ograje. Prehod iz šolskega poslopja v šolsko telovadnico tudi klaverno sliko propadanja. Vsa šipe v okoliš so razbite in strešni žlebovi razjedeni, tako da mora napraviti na tujce, ko vidi to podrtje zelo čuden vtis. V notranjosti poslopja, pa opazi skoraj nad vsemi vrati elabo prebeljene nemške napisne, kajti že časa je že zelo izbrislav barvo apna, tako da se vidi na vsak korak, da je bilo to lepo poslopje prejnjega šulterjanjske šole. Apeiramo na poklicane čimtelje, da ukrenejo vse potrebno, da se čimprej poslopje samo, kakor tudi vse okolje uredi.

Iz Konjic

— **Novo društvo.** Na Strančah pri Konjicah se je ustanovilo Društvo kmetskih fantov in deklet. Za predsednika je izvoljen g. Košič Miha, za tajnika pa Podgrajšek Ignac. To je prvo društvo na Strančah.

Iz Litije

— **Slabe ceste.** Po zadnjem dežju so ceste v okolici Litije v strašnem stanju. Vse zabavljajo nad blatom in želi, da bi cestno načelstvo posvetilo trgu in najbližjim ulicam več pozornosti.

— **Nogometna tekma.** V nedeljo popoldne se je vršila na našem sportnem igrišču v Svarcovi hosti nogometna tekma. Litijski SK je igral proti trboveljskemu SK Retje. Rezultat igre je bil v korist Trboveljčanov 4 : 1. Sodil je naš domačin gospod Obračunec.

— **Florijanov sejem.** Včeraj v ponedeljek po sv. Florijanu je bil v Litiji običajni Florijanov sejem. Opaziti je bilo, da je promet na Glavnem trgu, koder so razni sejmarji razstavili svoje blago, nekoliko popustil v primeri s prejšnjimi seji. Tudi kupcev ni bilo preveč. Živahno pa je bilo na živinskem trgu, kamor so privedli mnogo živine.

Iz Trbovelj

— **Prezidava mrtvašnice.** Ker je bila mrtvašnica na tukajšnjem občinskem pokopališču že v zelo slabem stanju, jo je občina sedaj popolnoma prezidala in so vsa dela sedaj končana. Mrtvašnica ima posebno sobo za obdukcije in takoj poleg posebnega veža, kamor se bodo lahko poglagali umrli na mrtvaški oder. Zaradi splošno znanih malih stanovanj v našem kraju je bila ta veža potrebna, ker marsikatera stranka v svojem stanovanju niti toliko prostora nima, da bi postavila lahko mrtvaški oder. Take mrtvaške veže se nahajajo v vseh večjih krajih. Poseben oddelek s posebnim dohodom je namenjen pokopnikom, ki umrejo za nalezljivimi boleznimi, kar je bilo že tudi nujno potrebno.

— **Novi zvonovi.** Na južni strani, na visokem in strmem hribu stoji stara in prijazna cerkva Retje, odkoder se nudi izletniku prav lep razgled. Cerkev je bila v nevarnosti, da bi jo bomo morali zaradi kopanja premoga podreti. Odkar pa so prenehali ob njenem vznožju z dnevnim kopom, je menda tudi ta nevarnost odstranjena. Med vojno tudi tej cerkvi ni bilo prizanešeno; odzeli so ji dva zvona. Prebivalci vasice Retje so letos zbrali denar za nova zvona in včeraj sta bila na slovesen način blagoslovljena. Hiše vasice Retje, ki je prav za prav le del Trbovelj, so bile okrašene z zastavami. Zvonovi so bili na postaji naloženi na okrašene vozove in med zvoki delavske godbe odpeljani po strmi in slabi poti na Retje. Cerkevne obrede je izvršil duhovni svetnik g. Gašparič, kumoval pa je tukajšnji podjetnik g. Hanck. Slovesnosti je prisostvovalo številno občinstvo iz Trbovelj in okolice.

— **Smrtna kosa.** Pljučnici je podlegel g. A. Suntujs, oče krojaškega mojstra in tajnika obrtne zadruge g. Ante Suntujsa. Težko prizadeti družini naše sožalje.

— **Pogrebena.** Od petka pogrešajo 17-letno dekle M. G., delavko v cementni tovarni. Zlobni jeziki so spravili na dan neke marnje o omenjenemu dekletu, kar pa si je ona tako vzela k srcu, da je večkrat govorila, da pojde v Savo. V petek je dekle izginilo in se do danes še ni vrnilo. Lahko je mogoče, da je izvršila grozno in v hipni razburjenosti res skočila v Savo. Sorodniki in drugi ljudje jo iščejo, a do sedaj še niso našli ne nje ne njenega trupla.

Iz Hrastnika

— **Nova orožniška kasarna.** Naše orožništvo je dosedaj bivalo v poslopu bivše Meketove trgovine. Objekt pa niti daleč ne zadošča svojemu namenu. Da bo tudi orožništvo imelo dovolj prostora se predelava bivša Kobaletova, sedaj rudniška hiša. Orožništvo bo imelo tako 4 velike sobe, pisarno in lastno kuhinjo. S prihodnjim mesecem, bo kasarna že pripravna za vselitev.

Iz Braslovč

— **Zakup lovišča.** Dne 30. t. m. poteče zakupna pogodba za občinski lov v Braslovčah. Pozivajo se vsi zainteresirani, ki nameravajo zahtevati za bodočo zakupno dobo za sebe pravico do lastnega lova, da to zahtevo v teku šestih tednov prijavijo pri sreskem načelstvu v Celju s predložitvijo poverjenih mapnih narisov. Natančnejši pogoji so razvidni v občinskem uradu.

Iz Šoštanja

— **Protituberkulozna liga.** Dne 3. t. m. je bil na posebnem sestanku izvoljen pripravljalni odbor snujoče se protituberkulozne lige za Šostanj in okolico. Izvoljeni so bili: okrožni zdravnik dr. Ferdo Korun, zdravnik OUZZ dr. Stane Medic, mestni župan dr. Josip Majer, upravitelj ekspoziture OUZZ Ivan Straus, učiteljska meščanska šola g. dr. Pavla Miklavčeva, tovarniški delavec Stefan Premužič, tovarniški delavec Vinko Zajc, tovarniški paznik Anton Arzenšek, tovarniški uradnik Hinko Gobec in krojaški mojster Jakob Volk, vsi v Šostanju. Za nabiranje članov protituberkulozne lige so bili pooblašeni: dr. Korun, Miklavčeva, uradnika mestne občine Milica Volkova ter Straus Ivan. Odbor je sklenil nabirati člane tudi v Mozirju, Ljubnem, Gornjem gradu in Velenju. Pri zadostnem številu se ustanovijo v teh krajih samostojne podružnice protituberkulozne lige. Po sestanku se je vršilo javno predavanje o vzrokih tuberkuloze in obrambi proti okuženju. Predaval je poljudno okrožni zdravnik g. dr. Korun ter priporočal v obrambo proti okuženju predvsem zmernost, zlasti v pitju, snaznost, zračenje stanovanj in telesa, solnčenje in telovadbo. Upravitelj ekspoziture OUZZ je obrazložil pomen in potrebo pristopa k protituberkulozni ligi. Dvorana Zadrugne doma je bila malone nabit polna občinstva.

— **Nov odvjetnik.** S 1. t. m. se je naselil v Šostanju nov odvjetnik z. dr. Trčič. Pisarniške prostore je otvoril v hiši z. Strojnika na Glavnem trgu v prejšnjih lokalih podružnice Celjske posojilnice.

— **Hroščja nadloga.** Da se uniči čim več teh škodljivcev drevesnega zelenja, je okoliški občinski odbor sklenil, da bo kumoval hrošče. Po razglasu, nabitom na oglasnih deskah, se plačuje šol hroščev po 10 Din. Prevzemajo jih na razglasih navedene osebe v Družmirju, Lokovici, Gaberkah in na Ravnah. Kakor se čuje, se namerava podobna akcija uvesti tudi pri mestni občini.

— **Prevoz tekalni.** Dasi se je že s volično razglasilo in priporočalo, naj se prevaža znožilna in zgornjih jutranjih ali poznih večernih urah, se vendar prevaža ved-

Zbirajmo sredstva za splošen boj jetiki!

bo podnevi, in to tudi ob toplih sončnih dnevih. Mestni občinski urad sedaj na ta nedostatek ponovno opozarja ter pravi v tozadevnih ozlasih, da bodo prestopniki klicani na zagovor.

Iz Gor. Radgone

— **Smrtna kosa.** V soboto popoldne so spremili k večnemu počitku upokolenega davčnega izvrševalca g. Jakoba Brodschneiderja. Pokojnik je kot kronski upokojenec užival le skromno pokojnino, zaradi česar je bil primoran iskati si tu in tam postranskega zaslužka. Polez upravitelja z. Ludovika Klinca se je poizkušal udeležiti tudi vse ostalo uradništvo in poduradništvo tukajšnje davčne uprave. Blag mu spomin!

— **Uradne ure pri carinarnici.** Ob delavskih razen sobote od pol 8. do pol 13. in od 16. do 18. ob sobotah od 8. do 14., ob nedeljah in praznikih od 9. do 11.

— **Zatiranje jetiko.** Pripravljalni odbor za ustanovitev »Krajevne protituberkulozne lige« v Gor. Radgoni je razposlal te dni okrožnice in nabiralne pole na zastopnike raznih korporacij, občin, delavstva, podjetij i. t. d. tukajšnjeja sodnega okraja, da vsak v svojem kraju pridobiva članstvo ter gmožna sredstva, ki so nujno potrebna za uspešno pobijanje jetike. Zavedajte se vsi velike važnosti ustanovitve te prepotrebne organizacije v našem središču, ker je tudi v našem kraju posebno razširjena tuberkuloza. Razvijajte pred vsem potrebno agitacijo in skrbite za to, da bo obisk pri prvem predavanju in ustanovnem občnem zboru prihodnje nedeljo, 11. t. m. ob pol 9. v Posojilnični dvorani čim lepši.

— **Neuspeh licitacije.** Ponovna licitacija za zakup prevažanja pošte na železniško postajo z dne 3. maja t. l. zopet ni uspela. Zaradi preizkušne izklicne cene (7000 Din) se je licitacije udeležil samo en interesent, ki tudi vožnje za to ceno ni mogel sprejeti. Radi tega bo Oblastna pošto-telegrafska uprava v kratkem razpisala ponovno licitacijo, pri kateri pa bo po mnenju interesentov dosežen uspeh samo v slučaju, ako bo izklicna cena zvišana najmanj na 10.000 Din.

— **Nepreviden kolesar.** Minuli petek je mladi še neizkušeni kolesar S. na cesti pred Posojilnico povozil triletnega sinčka posojilničnega tajnika. Marjančica Snoj. Srečnemu naključju je pripisati, da je Marjanček pri padcu dobil le neznatne poškodbe.

Iz Ljutomera

— **Obrtno gibanje.** Mesar Anton Vavpotič se je preselil v svojo novo mesnico v lastni hiši na Starem trgu, ker je prejšnji lokal poleg gostilne Vavpotiča prevzel novi lastnik gostilne g. Rihard Wregg ter v njem sam začel obratovati. — Trгоvec s steklom in barvami Wirth je vežo svoje

hiše opremil z novimi izložbami za slike in podobe.

— **Izlet.** Avtoprometna družba priredi na inicijativno g. sreskega načelnika v soboto 10. t. m. izlet v Ruše, Falo in Mežico. Odhod iz Ljutomera ob 5. jutraj, povratek iz Mežice ob 5. popoldne. Voznina za osebo znaša 160 Din. Prostora je za 16 oseb.

— **Vozni red avtobusov** je nekoliko izpremenjen. Na progi Ljutomer - Gornja Radgona: odhod iz Ljutomera ob 5.35 in 12. uri, dohod v Ivanice, oziroma v Gornjo Radgono ob 7.05, oziroma 14.; povratek iz Ivanicev, oziroma Gornje Radgone ob 7.20, oziroma 16.15, dohod v Ljutomer ob 8.30 in 18.20. Na progi Ljutomer - Strigova - Mursko Središče: odhod iz Ljutomera ob 4. in 11.30, dohod v Strigovo ob 4.45 in 12.15, v Mursko Središče ob 5.30 in 13.30; povratek iz Murskega Središča ob 5.45 in 13.45, dohod v Strigovo ob 6.30 in 14.45, v Ljutomer ob 7.50 in 15.45.

Dopisi

DOLENSKE TOPLICE. Otvoritev kopališke sezone je bila letos na belo nedeljo zelo svečana, ker je pri tej priliki priredil glasbeni odsek sokolskega društva v Novem mestu koncert s petim in sedmimi »Vodstvom g. Fakina. Mladi pevski zbor, pri katerem je mnogo pevcev začelnikov, je lepo zapel več narodnih in umetniških pesmi, pa tudi orkester je marljivo sviral v solono zadovoljnost. Velika in zelo akustična dvorana v Kopališkem domu se je napolnila do zadnjega kotička. Prireditev so posetili poleg lepega števila Novomeščanov v lenem številu Topličani in tudi dokaj preprosti kmetovalci. Mladi kopališki restavriater, tukajšnji občan, je takol prvi dan pokazal, da le v svoji stroki spreten in da hoče nuditi gostom dobro in okusno jed in pitjačo po zmernih cenah. Tudi sicer je preskrbljeno za udobno in lepo bivanje gostom v tukajšnjem kopališču.

SEVNICA OB SAVI. Življenje v našem trgu postaja leto za leto živahnejše. Naši znani in priljubljeni letoviščarji se vračajo leto za leto prav radi semkaj. Naši ljudje streme za tem, da nudijo tem našim znancem čim več udobnosti. Prav marljivo je na delu Olesševalno društvo, ki je že uredilo drevedar za Savo, a naš občinski tajnik g. Florijan je tudi že uredil nekaj cvetličnih gred tamkaj. Skoro ves svoj prosti čas porabi za to, da se drevedar izpremeni, oziroma približa mestnim parkom. Precejšnje je stavbno gibanje. Zadnje leto je zrastle iz tal kar 5 novih stavb, a to leto se je pričelo že graditi 5 novih, iako da bo prav kmalu ves prostor med trgom in kolodvorom pozidan s stavbami. Najpogostejša

stavba izmed vseh pa je novo dokrajeni Sokolski dom. Dne 1. junija bo slavnostna otvoritev tega doma. Ob tej priliki bo tudi okrožni sokolski zlet posavskih sokolskih društev in pričakuje se obilen obisk. Nastopilo bo naibž tudi vojaštvo. Sokolsko društvo je dobilo tudi kinematografsko kincesijo. Nov voznik red, ki stoji v veljavo s 15. t. m., bo nudil izletnikom prav ugodne zveze. Med Sevnico in Mokronozom je avtomobilni promet, ki omogoča prav ceneno vožnjo po lepi Mirnski dolini. — Iznenadeno na bodo naši letoviščarji nad elektrifikacijo Sevnice, ki je važna pridobitev za naš kraj. V prvi vrsti gre zasluga za to pridobitev sedanjemu županu z. Krulcu, ki deluje tudi za tem, da dobi Sevnica še vodovod. Šišali smo še, da namerava občina urediti nova pota v občinskem gozdu Vrtača. — Sevnški sportni klub ima vsako nedeljo na svojem vežbališču tekne, tako da bo nudil tudi ta letoviščarjem-sportnikom razvedrilo.

DOLNJA LENDAVA. Kolo jugoslovenskih sester v Dolnji Lendavi priredi na Maternski dan 11. t. m. ob 15. v hotelu »Krona« proslavo s igro »šivilja Klara« in drugimi točkami, na katero odbor cenjeno občinstvo vladno vabi.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.
Začetek ob 20.

Torek, 6.: Zaprt.
Sreda, 7.: Za ljubezen so zdravila. D.
Četrtek, 8.: Pustolov pred vrati. Premijera. A.

Petek, 9.: Vdova Rošinka. E.
LJUBLJANSKA OPERA.
Začetek ob pol 20.

Torek, 6.: Boheme. B.
Sreda, 7.: Norma. D.
Četrtek, 8.: Zaprt.
Petek, 9.: Črne maske. C.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.

Torek, 6.: Zaprt.
Sreda, 7.: Adieu Mimi. B. Kuponi.
Četrtek, 8.: Caribone Amazonke. C. Kuponi.
Petek, 9.: Zaprt.
Sobota, 10.: Koncert zagrebškega vokalnega kvinteta, C. Drameke cene.

Opozorilo

Opozorjamo igralce srečk drž. raz. loterije da bo dajala glavna kolektorska prodajalna Aleksandra R. Pavlovića iz Beograda, Obilicje venac 33, tekmo žrebanja V. razreda od 8. maja do 2. junija t. l. preko radija vsak dan obvestila o izrebranih večjih dobitkih (4000 Din in visje).

Ta obvestila bomo emitirali vsak dan po dnevnih novinarskih vesteh (po pol 14. uri). Naročite srečke pri glavni kolekturi, kjer boste naglo in točno postreženi. 6215

ZAHVALA

Vsem, ki so nam prihiteli na pomoč in stali ob strani z navetji ali tolažilno besedo ob prebriski izgubi našega ljubljeneja soproga, očeta, starega očeta, gosпода

Mihaela Kabaja

šolskega upravitelja v pokolu

izrekamo tem potom našo najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo pred. duhovščini, cenj. učitelstvu šole Komenda, šolski mladini, gg. tovarišem in vsem ostalim za častno spremstvo na njegovi zadnji poti. Najsrčnejša zahvala logaškemu učiteljskemu društvu za brzojavno sožalje in vsem onim, ki so izkazali brzojavno ali pismeno toliko priščrčnega sočustvovanja oziroma se spomnili pokojnika blagohotno na katerikoli način.

Vsem naj Bog obilo poplača!

Komenda, dne 6. maja 1930.

Žalujoči ostali.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob smrti nepozabnega soproga, očeta, tasta, brata, strica in starega očeta, gosпода

Leopolda Tratnika

pasarja, hotelirja in hišnega posestnika

se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni prečastitemu gospodu stolnemu kanoniku A. Stroju za njegove tolažilne posete, dalje g. dr. Jos. Volavšku, zdravniku, za njegov požrtvovalni trud, častitim sestram usmiljenkam za njihovo postrežbo, končno Katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov za korporativno udeležbo in petje, vsem darovalcem prekrasnega cvetja in vencev ter naposled vsem prijateljem in znancem, ki so blagoga pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi poslednji poti.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 8. maja 1930 ob 7. uri jutraj v cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, dne 6. maja 1930.

Globoko žalujoči ostali.

RAZGLAS

Mestna občina mariborska odda restavracijo v kopališču na Mariborskem otoku za 3 leta v najem.

Interesenti se vabijo, da oddajo svoje pravilno kolkovane ponudbe na mestnem magistratu v roke g. župana najpozneje v soboto, dne 10. t. m., ob ½ 12. uri. Ponudbi je priložiti potrdilo o kavciji v znesku Din 10.000.—, ki jo je vplačati pri mestni blagajni. Ponudbe pod Din 30.000.—, kakor tudi prekasno vložene se ne upoštevajo. Mestna občina si pridržuje pravico, oddati restavracijo brez ozira na višino ponudene najemnine.

Pogoji kakor tudi vsa pojasnila se dobe vsak dan v mestnem gradbenem uradu, Frančiškanska ulica št. 8, soba št. 3, med 8. in 12. uro.

Mestni magistrat mariborski.

V Mariboru, dne 5. maja 1930.

KAVO

dnevno sveže praženo, dobite pri trvdki

B. MOTOH, Ljubljana,

Vodnikov trg št. 5.

Cenjenim odjemalcem zmeljem kavo v najmodnejšem električnem mlinu na kamne, turško fino in navadno, brezplačno. 6396

Sprejmeta se s 1. julijem

2 trgovska pomočnika

zmožna slovenščine in nemščine. Reflektira se le na prvovrstne moči.

Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Specerija«. 6349

Trgovine za prodajo

nogavic

Ghrysanthème iz **BEMBERG**

svile in finega flora:

Ljubljana: F. M. Schmitt, Zagreb: S. Milin, Split: M. Mladina, Prijedor: Rapić Smil, Osijek: Bruckner Armin, Sombor: Engler Albert, Subotica: Engler Albert, Vel. Bečkerek: Eugen Klein, Senta: Eugen Klein, Novi Sad: Eugen Klein, Beograd: Braća Romano. 6205

Čudežni balzam

Vaš Radio Balzam sem preskusil s popolnim uspehom, zato Vas prosim, da mi pošljete po povzetju 25 lončkov za moje odjemalce. Spoštovanjem: Franc Mrak, črevljarski mojster, Hum na Sotli, Rogatec. 6397

Rešite se tudi Vi: kurjih oces, bradavic, trde kože itd. Lonček 10 Din (predplačilo) ali 18 Din na povzetje pošljite:

R. COTIČ, Ljubljana VII, Kamniška 10a
Vozi Čarmanov avto. 6397

Toni Jager
Ljubljana, Dvornikova ulica 1.
Namizni preli modernih vzorov
Začeta dela preprosta in najljubša.

GOSPODARSTVO

Občni zbor Ljubljanske borze

Včeraj popoldne se je vršil v borzi dvorani V. redni občni zbor Ljubljanske borze na blago in vrednote, ki se ga je deloma osebno, deloma pa po pooblaščenih udeležilo 95 članov borze. Zborovanje je otvoril predsednik borze G. Ivan Jelačin ml., ki je v svojem govoru uvodoma pozdravil fin. svetnika Frana Bajča kot zastopnika finančne direkcije v Ljubljani. Nato je poročal o poslovanju borze v preteklem letu, ki je bilo v splošnem zadovoljivo. Devizni promet je dosegel skoraj eno milijardo Din. Tudi promet v letu je bil po količini večji nego v l. 1928., čeprav je zaradi nižjih cen po vrednosti zaostal. Lesna borza si je priborila že velik ugled in veliko zaupanje ter bi bilo želeli da bi naša borza zavojevala enako važno mesto tudi v žitni kupelji. Lepo se razvija tudi borzna razsodišča, ki beleži znatno povečanje poslovanja. Zaupanje v to institucijo se je še povečalo, kar velja zlasti tudi za interese izven naše države. Na koncu svojega govora je izrazil zahvalo vsem razsodnikom, ki so s svojo poštenostjo pripomogli do tega, da si je to ustanovo sodišče pridobilo že tako močan sloves med trgovskim svetom. Zahvala pa gre tudi tajništvu, ki je vzorno vodilo vse posle.

V imenu finančnega odbora je podal poročilo o denarnem poslovanju borze G. Josip Gogala, ki je poudaril, da se je borza v petem letu svojega obstoja rešila dolgov. Za preteklo leto je znašal čist prihodek borze 140.000 Din in se je čisto premoženje za to vsoto dvignilo na 591.000 Din. Iz bilance je nadalje razvidno, da je ves inventar, tudi onovabljen, odpičan. Naložbe znašajo 560.000 Din, dolžniki pa 42.000 Din.

Račun grube in dobička izkazuje 1.533.000 Din dohodkov (l. 1928 916.000), od tega odpada na prenos iz l. 1928 312.500 Din (123.300), na članarini 64.300 Din (60.800), na kotacijske pristojbine 33.300 Din (34.700), na kurtažo od blagovnih kupelj 60.900 Din (59.600), na kurtažo od deviznih kupelj 310.000 Din (319.000) in na dohodke razsodišč 340.000 Din (298.000 Din). Med izdatki pa je vnesenih 348.000 za plače (v l. 1928 390.700), 206.000 za upravne stroške (187.100) in 7600 Din za odvise (26.200).

Računski zaključek je bil soglasno odobren, nakar je bila borzemu svetu podana razrešnica. Pri volitvah so bili v borzni svet ponovno izvoljeni gg.: Karel Čuč, Ivan Jelačin ml., Viktor Meden, inž. Vladimir Remec, novoro pa g. Mihovil Perkovič; v finančni odbor pa so bili ponovno izvoljeni gg.: Josip Gogala, Ivan Gregorc, Anton Kralj, dr. Miroslav Lukan, novoro pa g. Janko Jovan. Komeno so bili v razsodišče izvoljeni gg.: Oskar Eberspanger, Drago Gorup, Ernest Hieng, dr. Fr. Loretto, Josko Majaron, Viktor Naclos, Anton Pauli, dr. Ernest Relkar, Anton Rojina, Rudolf Rozman, Fran Rus, Anton Soršak in Josip Urbančič.

Iz obsežnega letnega poročila posnemamo k že svoj čas objavljenim podatkom se naslednje podrobnosti: Po vrednosti je znašal promet borze v milijonih Din:

	1927.	1928.	1929.
devize	393,9	953,8	978,7
les	12,7	20,8	15,9
žito, dež, pridelki	3,7	10,3	8,2
efekti	5,4	2,1	1,3

415,7 987,0 1004,1

Za les in žito je važna tudi statistika prometa po količini, ki kaže, da se je promet dvignil, čeprav je po vrednosti nekoliko nazadoval. Promet je znašal v vagonih:

	1927.	1928.	1929.
--	-------	-------	-------

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

1927. 1928. 1929.

veča množičnega dosežnega voljeja trgovca zadržalo od definitivnega nakupa, kar je dalo povod mnogostrojnemu pribolžanju pri glavnih zastopstvih.

Na trgu sta pa še dve dragi menihi, in sicer nemška »Saxonia« ter italijanska »Marengo«, ki sta nekoliko cenejši, pa še malo poznani, odnomo še malo preizkušeni, zaradi česar se še ne moreta tako kosati s prvo omenjenima.

Fr. Gf.

== Nadaljevanje nazadovanja konkurzov v Srbiji. Po statistiki Jugoslovenskega društva za zaščito upnikov v Zagrebu je bilo v aprilu zabeleženih 76 konkurzov (lani v aprilu 104), nasproti 94 v marcu (115) in 71 v februarju (106). Napram lanskemu aprilu je število konkurzov nazadovalo edino v Srbiji in Črni gori, in sicer od 90 na 51, dočim se je v vseh ostalih pravnih področjih povečalo (v Sloveniji in Dalmaciji od 5 na 9, v Hrvaški in Slavoniji od 3 na 8). V prvih 4 mesecih so bili zabeleženi 303 konkurzi, to je za 104 konkurze ali 25 % manj nego v istem razdobju preteklega leta, in sicer v Srbiji 192 (lani 347), v Hrvaški in Slavoniji 32 (23), v Sloveniji in Dalmaciji 43 (18), v Bosni in Hercegovini 8 (2) in v Vojvodini 28 (17).

== Jugoslovensko-italijanska železniška konferenca v Napoliju. Kakor znano, se je vršila junija meseca lanskega leta v Ljubljani konferenca delegatov jugoslovenske in italijanske železniške uprave, ki je likvidirala vse terjatve, izvirajoče iz medsebojne železniške službe ob meji v postajah Raketi-Postojna, Bistrica Bohinjsko jezero - Podbrdo in Kranjska gora-Rateče od konca leta 1928. Sklepi konference so bili od obeh železniških ministrov ratificirani in računski poravnani. Glede bodoče predtve, t. j. za čas od 1. januarja 1929. naprej, je bilo sklenjeno naj se nadaljeujejo pogajanja na novem sestanku v Italiji, da se sklene nova pogodba omejenega prometa, ki naj velja tako dolgo, dokler se ne aktivirajo skupne postaje za promet preko meje v Raketu in Bohinjski Bistrici, kakor je bilo to določeno v konvenciji iz leta 1924. Nova konferenca začne s svojim delom dne 5. t. m. v Napoliju. Jugoslovensko delegacijo vodi g. inž. M. Klotič; člani so višji uradniški generalne direkcije v Beogradu, iz Ljubljanske železniške direkcije pa višji uradniški gg. inž. F. Finc in J. Furlan. Na italijanski strani se udeležujejo delegati iz Trsta, Firence in Rima. Konferenca bo trajala kakih 10 dni.

== V trtnici in drevesnici Sokolova, Biograd na moru, so še na razpolago ameriški ključji riparia berländieri Teleki I. vrste 20.000, II. vrste 180.000 komadov; rupestris monticola I. vrste 21.000, II. vrste 79.000 komadov in riparia rupestris Schwarzmanna 4100 komadov II. vrste. Ključji etaneje v imegovanem nasadu I. vrste 1000 komadov 100 Din, a II. vrste 35 Din.

== Nova 12 km dolga ozkotirna proga Trebinje-Lavta, ki predstavlja prvi del projekta proge Trebinje-Podgorica, je v glavnem dograjena ter bo v kratkem izročena prometu.

== Hmeljarske vesti iz Češkoslovaške. V oustežnem hmeljarskem okolišu so letos hmeljari skrhili hmeljske kulture za 10 do 12%. Že zgodaj se je pojavil bolhač ki precej ovira razvoj mlade rastline. Pobiranje tega škodljivca pa se le redko opaža, ker so hmeljari, tudi večji, zaradi slabih prodajnih izidov primorani skrhiti pridelovalne stroške in se po možnosti izogibati izdatkom. Tudi umetna gnojila se malo uporabljajo.

== Veliko reparacijsko posojilo od 300 milijonov dolarjev. Pogajanja za emisijo velikega posojila za mobilizacijo nemških reparacij so toliko uspešna, da je prišlo do sporazuma glede obrestne mere obligacij, ki bo znašala 5,5%. Emisijski tečaj bo pozneje določen glede na razmere kapitalnega trga, vendar ne bo nižji od 95. Vpis se bo pričel med 20. in 25. majem.

== Tarifne spremembe. Iz takozvane mlinke izjemne tarife št. 34. so črtane med drugim naslednje postavbe v dravski banovini: Bistrica, Bled jezero, Dravograd-Meža, Kočevje, Kranj, Metlika, Podnat-Kropa, Rakek, Slov. Bistrica in Zalog, na novo pa sta uvrščeni postaji Kranjska gora in Sv. Jurij. — S 1. majem so bili navedeni normalni 24-urni nakladalni in razkladalni roki, oproščeni vozovne stojnine, tudi za postaji Zagreb, gl. kol. in Zagreb-Sava. Skrajšani 6-urni roki ostanejo še v veljavi na ožkotirnih progah direkcije v Sarajevu in v luških postajah Sušak, Sibenik in Split. — Posebna tarifa olajšava za izvoz žita iz raznih postaj v državo je sedaj dovoljena tudi do državne meje pri Sušaku. Doslej je ta olajšava po prilogi št. 68 veljala le za: Caribrod, Dravograd-Meža, Jesenice, Prevalje, Rakek in St. H. vse tranzit. — Nova tarafska olajšava za prevoz stave med za pretoplenje je uvedena s posebnimi znižanimi stavki iz južnosrbških postaj do postaj Zagreb, gl. kol. in Maribor, gl. kol. — V izvozno tarifo za izvoz premoga so zopet sprejete postaje Hrastnik, Rajhenburg in Zagorje, kot odpravne postaje. (Iz »Sobradarskega vestnika« št. 17.)

== Zakon o konvenciji med kraljevino Jugoslavijo in Madžarsko za preprečitev dvojnega obdavljenja z neposrednimi davki in zakon o konvenciji med kraljevino Jugoslavijo in Madžarsko o ureditvi dolgov in terjatev v prejšnjih avstrijskih ali madžarskih kronah sta objavljena v »Uradnem listu« št. 57 od 30. aprila.

== Konkurz je otvorjen o imovini Jarca Antona, posestnika in trgovca z lesom v Malih Duliš št. 9 (prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Višnji gori 17. t. m. oglasitveni rok do 10. junija, ugotovitelni narok 24. junija).

== Občni zbor. Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku, d. d., 14. maja (v prostorih Promet. zavoda za prevoz v Ljubljani): A. Westen, d. d. v Celju, 18. maja: Lesna eksportna in industrijska d. d. v Mariboru 20. maja.

== V zadrutni register sta se vpisali nastopni zadrugi: Ljudska kuhinja na Jesenicah, r. z. z. o. z.; Hranilnica in posojilnica v Rakitni, r. z. z. a. z.

== Pošta hranilnice kraljevine Jugoslavije plačuje na hranilne vloge oblastnih zadrug za poljedelski kredit 10 rešenih ministrov za zgradbe št. 1821 z dne 14. aprila 1930 6% obresti za poljubno visoke vloge.

== Tudi Danska znižala diskont. Danska Narodna banka je v soboto znižala diskontno mero od 4 1/2 na 4%.

== Prodaja lesa. Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 21. t. m. ponudbe glede prodaje hrastovega lesa. (Oglas in pozorji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.)

== Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 13. t. m. ponudbe glede dobave železnice pločevine in raznega lesa. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) Vršile se bodo naslednje oterne hitce: 21. t. m. pri komandi mornarice v Zemunu glede dobave raznih zastav, praporov, činovnih znakov

ter raznega blaga za mestni trg 21. t. m. pa glede dobave 15.000 m beloga platna za letne obleke. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) Dne 21. t. m. se bo vršila pri razpisni - ekonomskem oddelku ministva za gradbo v Beogradu oterna licitacija glede dobave koles za avtomobile. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku.)

== Dobave. Prometno - komercialni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. t. m. ponudbe glede dobave 40 garnitur grafikovoznega reda. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 8. t. m. ponudbe glede dobave 5 litrov kostnega olja; do 15. t. m. glede dobave 25 komadov karborundum plošč, 5 komadov kontrolnih ur, 100 gumijastih obrobov, 30 kg olinka, 12 komadov rešet, 50 komadov klinger - stekel in 50 komadov steklenih cevi. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 900 kg vijakov z maticami ter 400 m manesmanovih cevi in delov. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 19. t. m. ponudbe glede dobave 2 transformatorjev. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

BORZE

5. maja. Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji; največ potrebe je bilo v devizah Praga, Dunaj in Berlin. Tečaj deviz se v splošnem nekoliko dvignili, predvsem Trzeta Newyork od 56,41 na 56,435 in deviza Trzeta od 296,14 na 296,44.

Na zagrebškem efektinm tržišču je Voja škoda odražala včerajšnje tečaje ter se je trgovala za aranzma po 426 in za december po 429,5 — 430. Bairova posojila so pri slabi tendenci ostala brez prometa, edino 7% dolarski zastavni listi Državne hipotekarne banke so bili zaključeni po 83,75. Med bančnimi vrednostmi so bili zaključki v Narodni banki po 8550, v Etno po 155 in v Union banki po 196; med industrijskimi papirji pa je bil promet le v Gutmannu po 165 — 170 in v Trboveljski po 470.

Devize in valute. Ljubljana, Amsterdam. 22,76, Berlin 13,4825 do 13,5125 (13,4975). Bruselj 7,8894. Budimpešta 9,8850, Curih 1094—1097,4 (1095,9) Dunaj 7,9544—7,9844 (7,9694). London 274,45—275,20 (274,85). Newyork 56,435, Pariz 220,85—222,85 (221,85), Praga 167,06 do 167,86 (167,46). Trst 295,44—297,44 (296,44).

Curih Zagreb 9,1275, Pariz 20,2550. London 25,0875, Newyork 516,10, Bruselj 71,9550, Milan 27,0550, Madrid 63,75, Amsterdam 207,65, Berlin 123,1750, Dunaj 72,7750, Sofija 3,74, Praga 15,20, Varšava 57,85, Budimpešta 90,20, Bukarešta 3,08.

Zagreb, Amsterdam 22,7252—22,7852, Dunaj 795,44—798,44, Berlin 13,4825—13,5125, Bruselj 788,94, Budimpešta 986,75—989,75, Milan 295,3350—297,3350, London 274,45 do 275,25, Newyork 56,3950 — 56,5350, Pariz 220,85—222,95, Praga 167,06—167,86, Curih 1094,40—1097,40.

Effekti. Ljubljana. 8% Blair 97 bl, 7% Blair 86 bl, Celjska 160 den, Lj. kred, 120 den, Praštadiona 905 den, Kreditni zavod 170 den, Vevče 132 den, Ruše 270—280.

Zagreb. Državne vrednote: Voja škoda aranzma in kasa 425,50—426, za junij 426—426,75, za december 429—430, investicijsko 87,25—87,75, agrarne 54,25 den, 8-odst. Blair 96,25—97,50, 7-odstotno Blair 85—85,50, 7-odst. Drž. hip. banka 83,625—84; bančne vrednote: Prastadiona 900 do 905, Union 196—197, Jugos 81—82, Narodna 8600 do 8640, Srpska 173—182, Etno 150—160, Zemaljska 145—148, Poljo 58—59; industrijske vrednote: Nar. šumska 21—35, Gutman 167—170, Slavevs 70—74, Slavonija 200 den, Drava 110 do 115, Drava 267 den, Sečera 360—370, Brod vagon 110 den, Union 110—145, Vevče 128 den, Isis 28 den, Dubrovačka 440 den, Tobovje 470 do 475.

Beograd. Voja škoda 429—432, zaklj. za junij 436,75, zaklj. investicijsko 86,75, zaklj. agrarne 54—55.

Blagovna tržišča

Les

+ Ljubljanska borza (5. t. m.) Tendence za les nespremenjeno mlajna. Zaključen je bil 1 vagon tramov. Povpraševanje je za 2 do 3 vag. desk (smreka-jelka, 18 mm, 16 do 40 cm širine, paralelne, ostrorobe, obeljene, I, II, III), za jelov okrogli les (2,50—8 m dolž. deb. na tanjšem koncu najmanj 13 na debelem največ 28 cm), za trame (v raznih prepisanih dimenzijah), za bukova metliška (27/27 mm, dolž. 1,30, 1,40, 1,50 m), za 10 vagonov eno leto starih drv, za večjo množico desk III. (smreka-jelka, 18 mm, od 16 cm navzgor), za vsesko množico smrekovih kratke za 2—3 vag. remeljnov (na živ rob rezanih 3—6 m, deb. 70/70, 80/80, 90/100, 100/120), za 1 vagon smrekovih desk (I, paralelnih, 4 m dolžine v širinah 16, 18, 20 in 25 cm, debelina 25 mm) in za večjo množico tramičev (filerjev, 8/8 do 11/13).

Žito.

+ Ljubljanska borza (5. t. m.) Tendence za žito nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (sl. post., mlevska tar. plač. 30 dni): baška, 80 kg po 255 — 257,5; 78 kg po 247,5 — 250; 77 kg po 242,5—245; ri: baška, 72/73 kg po 197,5; koruza: baška, promptna, po 137,5 — 140; za maj po 142,5 — 145; ječmen: baški, 62/63 kg po 162,5 — 165; oves: baški, navadna tarifa po 180 — 185; moka: »Ogr. fec. Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 400 — 405.

+ Novosadska blagovna borza (5. t. m.). Tendence neenotna. Promet: 66 vag. pšenice, 14 vag. moka, 1 vag. otrobov, 16 vagonov koruze in 1 vagon ova. — Pšenica: baška, 77 kg 192,50 — 197,50; 78 kg 197,50 do 202,50; gornjebaška, 78 kg 200 — 205; banaška, Tisa žlep, 78 kg 200 — 205; gornjebaška, 78 kg 195 — 200; smreka, 77 kg 177,50 — 180. Oves: baški in smreki 125—130. Ječmen: baški, 68/64 kg 107,5—112,5. Koruza: baška in smreka 82,50 do 95, ladja Demav 92,50—95, banaška 87,50 do 90. Moka: baška »Ogr.« 332,50—342,50; »Ogr.« 380—440; »r.« 295—305; »r.« 295—245; »r.« 165—175; »r.« 115—125; »r.« 80—85. Otrobi: 65—75.

+ Budimpeštanska tržniška borza (5. t. m.). Tendence slabša; promet srednji. Pšenica: za maj 20,02—20,04 (obračunski tečaj 20,10), za junij 20,25—20,26 (20,30), za oktober 19,13—19,14 (19,20); ri: za maj 10,35 do 10,40 (10,40), za oktober 12,16 — 12,18 (12,20); koruza: za maj 11,44—11,5 (11,40), za julij 11,59—11,61 (11,60), tranzitna za maj 10,78—10,80 (10,80), za julij 10,90—10,95 (11,—).

SPORT

Zadnji sportni dogodki

Prošla nedelja je bila pri nas sportna v pravem pomenu besede. Bilo je toliko zanimivih sportnih prireditiv, da se moremo le v kratkih besedah omejiti na najvažnejše. Zanimanje slovenskih sportnikov za nedeljske prireditve je bilo dvojno: v Beogradu so nastopili naši lahkoatleti v Mariboru pa se je vršila prva finalna tekma za prvenstvo LNP med Ilirijo in Mariborom. Ako presojamo to zanimanje po telefonskih klicih, ki so v nedeljo zvečer vedno in vedno alarmirali našo redakcijo, moramo glede tega dati prvenstvo mariborski tekmi. No, tudi »beograjskih interesov« je bilo zelo mnogo.

Torej ne iz lokalnega patriotizma, temveč slede zahtevam občinstva omenimo najprej, da je ISSK Maribor odločil prvo finalno tekmo s 5 : 3 (1 : 1) v svojo korist. Tekma je bila izredno napeta in prava borba za točko. Maribor je po vseh došlih ponudilih sodeč zmagal predvsem zaradi tega, ker je imel boljše strelce. Kakor pri vsaki odločilni tekmi se je seveda tudi po nedeljski načelo vprašanje sodnika. Spoznamo določen sodnik g. Fabris je odlovedal. Mesto njega je sodil g. dr. Planinšek iz Maribora. Pa pogledimo, kaj pišejo o njem včerajšnji listi: »Ponedeljek« piše med drugim, da dr. Planinšek, kar je razumljivo, v peklenem ognju obeh nasprotnikov in pod vplivom navdušene publike v gotovih več ali manj kočljivih situacijah ni mogel

KULTURNI PREGLED

Organizacija naših prirodoslovcev

Ze 41 let izdaja Hrvatsko Prirodoslovno Društvo svoj znanstveni »Glasnik« in že 20 let ljubiteljem prirode namenjeno »Prirodopisje«. Ogronomo je delo, ki ga je v tem času društvo izvršilo; med jugoslovenskimi znanstvenimi društvimi drži mu nesporno lahko priznano prvo mesto.

Slovenski prirodoslovci doslej svoje organizacije sploh niso imeli. Nekaj društev se je posvetilo posebnim nalogam; v našem centralnem znanstvenem društvu — saj tako imenuje objektivno označiti Muzejsko društvo — pa so prirodoslovci korakali skupno z zgodovinarji, arheologi itd.

V današnji dobi dalekosežne delitve dela in razmahu prirodoslovstva ta arhaična enotnost ni bila več na mestu. Po triletnem trudu sta se v skupnem okviru Muzejskega društva osnovala dva strokovna odeska, prirodoslovnost in zgodovinska.

Prirodoslovnostna sekcija je že sklicala svoje člane na prvi sestanek in razgovor o delovnem načrtu sekcije. Taki sestanki se bodo redno vršili vsak prvi petek v mesecu. Vršila se bodo predavanja iz raznih prirodoslovnih strok, demonstrirali se bodo zanimivi objekti in poizkusi, predložila se bo novejša znanstvena literatura.

Svoj »Glasnik« bo sekcija redno izdajala. V zameno za »Glasnik« dobiva Muzejsko društvo do 150 znanstvenih časopisov, ki so članom v knjižnici tukajšnjega muzeja na razpolago.

Članarina znaša 30 Din. Vse interese vabimo k pristopu. Informacije se dobe na zoološkem inštitutu univerze.

Kaj je z našo ljudsko knjigo?

Ce govoriš s prijateljem iz srbskih in hrvaških krajev o slovenskih knjižnih razmerah, se ne more dovolj načuditi, ako mu nasteeje naše knjižne družbe in poveč naklado njihovih izdaj.

— Pa se tožite o krizi knjige in o kulturni brezbrzičnosti našega ljudstva — mi je dejal oni dan hrvaški književnik. — Mi bi si vse prste oblizali, če bi lahko spravili toliko knjig med ljudstvo!

Tudi številni naših revij in njih naklada vzbujajo začudenost in optimistične izjave.

Ce pa prebiras naše literarne mesečnike, dobiš drugo sliko o značaju in pomenu teh knjižnih družb, zlasti se o Vodnikovih družbi, ki ji dala na svitlo Levstika, Kozaka, Bevka, Laha i. dr. Kritiki vprav tekmujejo, kako bi bolj podčrtali slabe strani ljudske knjige. Nihče se ne zamisli v vprašanje, kako bi družbe ne izdajajo boljših ljudskih leposlovnih knjig? Nobeden ne pomisli, da je že to nekaj, če n. pr. samo Vodnikova družba pošlje med maso 72.000 knjig na leto. Literarno delovanje Vodnikove družbe ni samo zadeva čiste literature in njenih sicer precej raznoterih meril, marveč je v veliki meri zadeva narodne prosvete. Za narodno prosveto pa pomeni vsaka količina dobra knjiga, ki pride med ljudstvo, neko pozitivno dejanje. Nihče ne more trditi, da ne bi tudi najslabša pripovedna knjiga Vodnikove družbe bila boljša od povprečne nemške zabavne literature, ki se pri nas še vedno na veliko čita.

Toda zadeva je taka: Pri Nemcih ne bo nobena resna literarna revija na dolgo in široko razpravljala o zabavnih knjigah, ki so namenjene najširšim slojem. Tam smatrajo, da imajo tudi take knjige svoje mesto v življenju in da mnogi inteligentnejši čitatelj s čitanjem lahkinih knjig dospe k bolj literarnim, bolj umetniškim knjigam. Pri nas je drugače. Spretnih, res dobrih pripovednikov, ki bi pisali tako, da se povprečen čitatelj ne bi dolgočasil, imamo malo. Zaredilo pa se je polno duhovitih, z vsemi merili oboroženih kritikov, ki pohlepno planejo po ljudskih knjigah, ker nimajo drugega boljše gradiva.

Gg. Finžgar in dr. Lah sta morala nedavno javno zavrniti pregorečo duhovitost nekaterih mladih gospodov, ki jim je življenje in čuvstvo naše množice povsem tuje. Jedro vprašanja ni torej v tem ali naše knjižne družbe res hočejo dajati svojim članom samo take knjige, kakor jih dajejo. Ne, naše knjižne družbe nimajo izbire. Naša literatura producira manj, nego danes že znaša dejanska potreba. Tam minus se ne tiče samo kakovosti, marveč celo količine. Tam, kjer ni izbire med dobrim in boljšim, ni moči dati najboljšega!

Edin pameten predlog je ta, da naj se izdajajo prevodi dobrih tujih knjig. Toda

Pocen in vendar najboljša je

Severjeva otomana

z 32 peresi v sedežu in 4 v zglatvu.

Velikost Najboljši 185 x 78 material.

Cena 570 do 850, po izbiri preobleke.

Zahtevajte vzorce!

SEVER RUDOLF, Marijin trg št. 2.

Jeanne Leubo:

Odprte oči

Stopali sta hitro, skoraj sta tekli, gnani od svojih različnih jez. Siva novembrska megla je ležala na ulicah provincijalnega mesta. Vlažni večer se je umikal noči.

Pred vrati njunega stanovanja je gospa Sherminova porinila hčer naprej s sunkom v rame in je potrkala.

Ko sta prižigali luč, sta si stali nasproti, z obrazom proti obrazu, sovražni druga drugi, razljučeni in razburjeni. Bili sta kakor dve sestri rivalinji.

Roke so jima drhtele, ko sta si snemali klobuk, in plašča sta jima padla na isti naslonjač.

Hči se je vsedla; mati je stopala po sobi sem in tja, da bi ji prešla želja do pretepanja, ki ji je vrela v žilah; stopajoč, je ponavljala iste besede kakor prej:

»Nesrečnica! Nesrečnica! Nikoli nisem pričevala tega od tebe! Jaz, ki sem žrtvovala po smrti tvojega očeta vse, da bi te vredno vzgojila, in da bi napravila za pošteno dekle, dobro partijo, čistito ženo, kakor se spodobi... In sedaj kaj si? Kar so druge... Res je bilo treba, da sem te našla v javnem vrtu, na sestanku s podležem, ki te je

težko je najti romane ali povesti, ki bi 1. ne presegali 6 — 7 tiskanih pol, 2. bili po snovi in obliki zanimivi in koristni za našega povprečnega čitatelja. Teoretično se vidi zaveda dokaj preprosta, če pa začne konkretno izbirati, meriti in presojati z ozirom na okus in zahteve našega čitatelja, uvidi, da je izbira tudi tu precej težka in zapletena. V pisarni ljudske knjižne družbe bi našel precej gradiva za spoznavanje okusa desetstisočev. Ne pozabimo, da se slovenske literarne knjige izdajajo komaj v 1000 — 3000 izvodih in se vzlic temu prodajajo le prav počasi. Desetstisoči pa zahtevajo drugačno knjigo kot tisoči (pri velikem narodu je enako, le številčne proporcije so drugačne). To velja v enaki meri za prevod in za izvirnik! Kako pa je s prevodi novejših pisateljev po uveljavljenju haške konvencije — nu, to je poglavje za se...

Slovenski kritiki so nam povedali, da imamo sila malo literarno dobrih knjig med našimi ljudskimi knjižnicami! Zdej je čas, da povedo še slovenski pisatelji, zakaj jih nimamo? Ali bodo hoteli? Kje je vzrok, da so vzlic lepim nagradam še vedno prevodi — zadnja nada in uteha?!

Imamo stotine ljudi, ki hočejo tako domačo knjigo, ki bo na sodobni višini. Dajte jo! Imamo desetstisoče ljudi, ki hočejo tako domačo ljudsko knjigo, ki bo čitatelje še bolj navdušila za čitanje. Dajte jo! Razpisane so nagrade. Tekmuje. Dajte nam knjige, ki ne bodo samo »ljudske« — radi bomo opustili to razlikovanje — marveč, ki bodo umetniške in vendar solčno jasne, zanimive, mikavne, koristne in vrhu tega še naše. Poudarjam: Ljudsko knjigo hočemo zato, ker smatramo, da je knjiga, ki jo radi čitajo desetstisoči, ki izide v nakladi 20.000 ali še več izvodov, kulturno-socialno znatno vplivnejša in izvršuje večje poslanstvo, nego leposlovna knjiga, ki jo čita nekaj tisoč ljudi.

Problem dobre pripovedne knjige ne zanima samo literator. Zanimaja knjižne družbe, zanima ljudsko-prosvetne delavce, zanima vso našo javnost. Imamo kritike z natančnimi, prenatantnimi merili za dobro knjigo, a nimamo baje — kakor nas prepričujejo — avtorjev dobre domače knjige za naše desetstisoče!

Spectator

Nova knjiga o svetovni vojni

Med leposlovnimi spisi o svetovni vojni ki so izšli v zadnjem času, ko se je literatura te vrste neverjetno razbohotila in priljubila, vzbujala posebno pozornost roman Theodorja Pliviera »Die Kaisers Kulis«.

Vsi dosedanjí vojni romanj so nam najraje slikali vojno na kopnem, Plivier pa je opisal vojskovanje na morju.

Pisec je skoraj izčrpan orisal razmere in življenje nemške vojne mornarice med svetovno vojno. Njegovi spisi se dokaj razlikujejo od številnih doslej objavljenih del o tem predmetu. Plivier je eden fistihi množičevilnih mož, ki so bili nevede in nehoté zapleteni v strašno tragedijo človeštva XX. stoletja, ki so šli v vojno službo, ker je bil tak ukaz in se mu niso mogli izogniti. Za vojaško službo ni imel zanimanja, kamoli da bi z veseljem izvrševal naložene mu obveznosti. Zato je bil ves čas brezbrzičen nasproti voditeljem in akterjem velikega pustolovstva, zaradi katerega bodo morali delati pokoro še trije nemški rodovi. Vse delovanje teh z zlatimi portami našemljenih voditeljev je opazoval takoj spočetka z zdravim kritizmom povprečnega mornarja in je podal v svojih zapisih verno sliko, kako so sodili o delovanju svojih voditeljev tisoči brezimnih mornarških kuljev, ki so se počasi iz mož-junakov pretvarjali v upornike, ki le čakajo pravega trenutka, da zamenjajo cesarsko zastavo s praporom revolucije.

Knjiga je prva verna izpoved nemškega mornarja o njegovem življenju, trpljenju in umiranju na velikih in malih ter na pomorskih bojnih ladjah. Plivier nič ne psuje tudi ne piše z vidno tendenco, ker je preveč sposoben pisatelj, da bi se bil posluževal tako vsakdanjih sredstev, ki jih le prepogosto najdeš v vojni literaturi. Njegovi opisi pomorskih bitk, obstreljevanja, zadetkov v oklepne stolpe, kjer je v hipu izdihnilo 80 mož in zgorelo v pepel kakor v krematoriju, pa pogina stražnih ladij, njegove slike samotno strahotnega umiranja v plavalnih pasovih, razstreljevanja zapuščenih pomorskih kolosov in pospravljanja žrtev pomorskih bitk iz poškodovanih jeklenih trdnjav, očitujejo uprav tragično veličino.

Zanimivo je, da Plivier kot navaden mornariški kuli očita vrhovnemu vodstvu nemške vojne mornarice iste pogrške, kakor jih zasledimo tudi v delih nacionalno usmerjenih nemških mornariških piscev.

poljubljaj na usta! Bog ve, koliko ljudi te je videlo pred mano! Bog ve, kakšne govore bode krožile po mestu! Nesrečnica! Da vaju nisem zalotila, ko sta se poslovila, bi tistega glazfalina oklofutala! Srečo je imel, a bom že zvedela, kdo je bil! Naj počaka! Mala idiotinja! Da greč kakor kakšna delavka s prvim moškim, ki ti pride naproti in se ti slini! Kako moreš biti neumna v tolikšni meri?!

Hči, komaj dorasla plavalaska, je bila z nogami, stiskala je zobe, obraz ji je bil sovražni in ves blede od jeze.

»Odgovori torej! No! Pripoveduj o svojem lepem doživljanju!«

»Ničesar mi ni treba pripovedovati.«

»Ničesar ti ni treba pripovedovati? Res ne? Bomo videli!«

Gospa Sherminova je sedla njej nasproti.

»Ali je dolgo, kar traja... ta ljubezen?«

»...«

»In kdo je tisti dečak? Komij? Pisarniški nameščenec? Ne? Sluga?«

»...«

»In te ni sram, ti dobro vzgojena meščanska hči, ki bi ti bilo samo izbirati v našem družabnem krogu? Ti, ki ti je komaj osemnajst let! Ali te ni sram, da si se ponižala do potepuha?«

Zadela je ranljivo točko: mični obrazek se je izjavljajoče dvignil:

»Ni potepuh, ne komij, ne sluga... Spodoben mladenič je.«

»Res?« se je zasmejala mati porogljivo. »Tako spodoben? Spodoben, a ne pošten!«

Dekle je bila šibkejša in je zajokala.

»Je pošten... ljubi me.«

Potem je zavpila v živčni razburjenosti:

»Da, da, da! Ljubi me! Le skomigaj z ramen: ljubi me... ljubiva se...«

»Ljubi te? Neumnica! Misliš, da bi ravnal tako? Da bi te najprvo kompromitiral? Če bi te ljubil, bi se posmujal, da se seznanj z mano, da bi se spodobno srečaval s teboj. Misliš, da se bo hotel poročiti s teboj? Zapusti te, komaj da te onečasti. Zanj nisi več nego navaden plen.«

»Ne! Ni res!« se je dušila mala v svojem robčku. »Ni res! Rečem ti, da me ljubi! Ne more živeti brez mene, obožuje me.«

»Koliko časa?«

»Sest tednov.«

Gospa Sherminova se je grenko zasmejala.

»Sest tednov! In koliko voljnih deklet drži istočasno v svojih krempljih? Oboževati jih mora lepo število.«

Predvsem se strinjajo ti očiti v tem, da je vrhovno vodstvo zamudilo izrabiti ob prvi priliki ogromne energije, ki so bile zbrane v nemški mornarici v prvih vojnih letih in se je zadovoljilo s taktiko opreznega čakanja in malih prestižnih spopadov; z njo je počasi, a tem gotovejšo popolnoma ubilo slehera polet in pregnalo iz mornarice vojnega duha.

V-č.

Iz kronike

Momčilo Nastasijević, ki je že znan in priznan kot pesnik in pripovednik, je spisal novo dramo, ki se imenuje »Gospodar Mladenova kći«. Pisec je svoje delo sam označil »mračna komedija«. V njem je mnogo tajinstvenega, mističnega. Ko bo drama objavljena, bomo lahko izpregovorili o nji kaj več. Ze danes pa lahko trdimo, da bo v vsakem primeru zanimiva. Osebe so vzete iz najbolj vsakdanjega sveta, toda njih dejanja in besede prihajajo iz podzavesti in nas kajkrat čudno osupnejo. Široki sloji se ne bodo mogli zanj navdušiti, zadovoljila pa bo ljudi bolj spiritalnega občutja.

Zveza poljskih leposlovcev v Varšavi, ki ji načeljuje romanopisec Smolarski, je začela voditi propagando za slovansko kulturno zblizevanje. Doslej je priredila českoslovaški in jugoslovenski večer. Oba večera sta bila dobro obiskana.

Zaradi pospeševanja lepe knjige so nemška založništva določila posebno komisijo, ki je imela izbrati petdeset najlepših opremljenih knjig. Te dni so bili objavljeni naslovi teh petdeset knjig, ki jih je komisija izbrala izmed 70 tisoč raznih izdaj. Ob istem času so Čehi upeljali podrobno akcijo za 30 najlepših českih knjig.

V Pragi se vrši mednarodni učiteljski teden. Druga dne je bila posebno zanimiva razprava o laiški šoli, pri čemer se je konstatiralo, da se česko in francosko stališče o verski neutrlnosti šole docela ujema.

V nedeljo je bil v Marseillu odkrit velik spomenik slavnemu francoskemu pesniku, avtorju »Cyrana de Bergeraca«, Edmondu Rostandu.

Predsednik Češke akademije Josef Zubaty je slavil minuli teden sedemdesetletnico. Zubaty je znamenit jezikoslovec.

Violinist Karlo Rupel, ki nadaljuje svoje študije v Parizu, je dne 30. aprila nastopil na koncertu jugoslovske glabe, ki se je vršil pod pokroviteljstvom ministra Spalajkovića v Parizu. Izvajal je Konjovičev »Igra udovica« in Milojčević »Srpski ples«.

Na istem koncertu so bile izvajane tudi »Štiri klavirske skladbe« L. M. Škerjanca (pianistinja S. Hallé) in razne slovenske pesmi, ki jih je interpretiral operni pevec M. Pugelj. Narodne pesmi je pela ga. P. Pavlaković, operna pevka iz Zagreba, plesa pa je izvajala gđ. N. Krupa, beogradska plesalka. Violinist Rupel je tudi nastopil 27. aprila na koncertu, ki sta ga priredili skupini dijakov male antante in Poljske, in prav tako na svetosavski proslavi dne 9. februarja t. l.

Poljsko gostovanje v Beogradu. Naš beograjski dopisnik nam poroča: Kot nekaj predljudj proslavi poljskega narodnega praznika se zdi gostovanje ge Eve Bandrowske in g. Antona Wronskega. Gđ. Bandrowska je pela sopranske in koloraturne partije v »Traviatci«, »Rigolettu« in »Seviljskem brvcu«. Wronski pa je tenorski partiji v obeh operah. Gđ. Bandrowska je obilnatva nenavadno ugajala in pleskanju ni bilo kraja ne konca. Poje odlično, ima zelo dobro solo, lepo koloraturo in močno višino. Poje naravno in igra dobro. Glas ji je svež in lahko izraža odtenke. G. Wronski daleč zasleja za njo. Kot igralec je dokaj neizdelan, kar se je opazilo zlasti v prvih dejanjih »Traviatci«. V poznejših nastopih se je malo popravil. Ima sicer fin, a šibek glas. Višine mu niso dovolj močne, kaže pa dobro solo. Ker je še mlad, se zdi, da ima še lepo tenorsko bodočnost. Beograjsko občinstvo je oboje gostov toplo sprejelo — ne samo iz slovenske kurtozaje, marveč tudi zato, da pokaže iskreno priznanje lepi, zreli umetnosti ge. Bandrowske in prikupnemu trudu g. Wronskega.

Slovenski likovni umetniki v avtoportretih. Umetniški salon Mihe Maleša v Ljubljani je pravkar izdal serijo desetih razglednic z avtoportreti naslednjih likovnih umetnikov: Pirnat, Pilon, Cuderman, Maleš, Kos, Pruseček, Jakopič, Subic, Sirk in Cargo.

»Zenski svet«. Prejeli smo 5. številko »Zenskega sveta«. Poleg modne priloge vsebuje list naslednje literarne prispevke: Obrazi in duše: Napoleonova mati (Josip Turk), Gospa Marina (Anka Nikoličeva), Stritarjeva pisma Lužiji Pesjakovi (Obj. Avg. Pirjevec), Slovenske umetnice: Karmela Kosovelova (Milena Mohoričeva), Mati, pesem (Anica), Moja mati, odlomek iz spominov (F. Saljapin), Materin god (Ljuba Prennerjeva), Mati, ki čeka in plaka (Ivan Zorec), Polednji objem (I. Dolar), Nazaj k materi (Dr. K. Ozvald, univ. prof.), Pozdrav z onega sveta... (Vida P.), Tašči v slovo (Marija B.), Materinski dan, Zene za izseljence, Izvestja.

Novo muzikalije. Pravkar sta izšli dve koračniči po slovenskih narodnih motivih v priredbi Janka Gregorca za klavir. Prva uporablja pesem »Oj la soldaški bobenc«, druga pa »Rasti, rasti rožmarin«. Cena vsake je Din 4.—, naroča in dobi se v Matični knjižarni.

Janačkova poslednja opera »Iz mrtvega doma«. Brnsko gledališče je minule dni uprizorilo poslednje operno delo pokojnega češkega skladatelja Leaša Janačka »Z mrtvého doma«. Libreto je prirejen po znanih »Zapiskih iz mrtvega doma« F. M. Dostojevskega. Opera je imela lep uspeh in se bo po vseh iz Prage uprizorila tudi v Nar. di-vladu.

Nadaljevanje vojnih romanov. Pisec vojnega romana »Der Krieg« (Vojna) L. Renn, znani Remarqueov tekmeč, je spisal nadaljevanje tega romana, v katerem se bavi z zme-

dami meščanske vojne v Nemčiji. Renn, čigar junaki so v »Vojni pokorni vojščaki« služili nemškega imperializma, je v zadnjem času obrnil plašč in postal komunist. Zato očituje njegov drugi roman precej drugačno tendenco nego prvi. Tudi Ernst Glaeser, pisec znanega romana »Svetnik 1902«, je epical roman o povojnem času z naslovom »Der Wiederaufbau«. Da piše tak roman tudi Remarque, smo že zabeležili.

Srpski književni glasnik je priobčil v pravkar izšli majniški številki esej Todorja Manojlovića »Dub i sudbina romantizma« in njegove prevode nekaterih romantičnih pesnikov. Dalje prevod iz »Renaissance« Valterja Petra, pregled slovaške književnosti iz peresa St. Krčmarija, članek o begu z vasi dr. Dragoljuba Jovanovića in razne postavke v vezani in nevezani besedi poleg pregledov in beležk.

Dr. Henrik Steska:

Tožbe zoper odločbe ministrstev

Zoper odločbe (rešitve in odredbe) ministrstev je dopustna le tožba na državni svet, ne pa tožba na upravno sodišče, in to brez razlike, je li ministrstvo odločalo v prvi ali drugi stopnji. A 2/1923; A 3/1924.

Pritožbe na višje upravno oblastvo.

Zoper prvostopno odločbo upravnega oblastva je le tedaj dopustna neposredna tožba na upravno sodišče, odnosno na državni svet, kadar ni višje upravne stopnje, ali kadar zakon izrecno izključuje pritožbo na višje upravno oblastvo. To velja zlasti za prvostopne odločbe ministrstev, dalje tudi za prvostopne odločbe banske uprave v poslih, ki jih opravlja v izvrševanju banovinskega proračuna. V ostalih slučajih je zoper prvostopno upravno odločbo dopustna le pritožba na višje upravno oblastvo.

A 9/1924; A 317/1928; A 144/1929.

Pritožbe zoper odločbe občinskih oblastev.

Zupanstvo (župan, starešinstvo, mestni magistrat) in občinski odbor (občinski svet) sta le različna organa ene in iste samoupravne enotice. Kateri izmed teh dveh organov odloča v prvi stopnji, to določa občinski red, odnosno specialni upravni zakoni. Ker je občinska oblast le ena sama oblast, odloča ne le o pritožbah zoper prvostopne odločbe občinskega odbora, nego tudi o pritožbah zoper rešitve in odredbe županstva nadrejenega državnemu nadzornemu oblastvu. To pa ne velja za slučaj, da županstvo v emislu zakonskih določb le sumarno odloča in je zoper dotično začasno odločbo (n. pr. plačilni nalog) v izvestnem roku dopuščen ugovor na občinski odbor, ki nato šele redno ugotovitevno postopanje uvaja in na prvi stopnji odloča. Možnost neposredne pritožbe zoper odločbo županstva na državno nadzorno oblastvo pa v stvarih lastnega občinskega delokroga ne izključuje, da ne bi amel občinski odbor dajati županstvu interna navodila in ga sploh nadzorovati.

A 124 in 136/1929.

Pritožbe državnih oblastev zoper razsodbe upravnega sodišča.

Državno upravno oblastvo, ki se pritožbi zoper razsodbo upravnega sodišča na Državni svet, mora pritožbi priložiti odobritev pristojnega ministra. Odobritev se mora priložiti v originalu, nanašati se mora na določeno konkretno razsodbo in izdati jo mora pristojni minister sam ali oni, ki ga na osnovi zakonitih predpisov zastopa v izvrševanju dolžnosti na znanj. Pritožbe, ki jim ni priložena taka odobritev, upravno sodišče z odlokom zavrne, ne da bi jih predložila Državnemu svetu.

A 70/1924.

Kje in v katerem roku je vložiti pritožbo zoper razsodbo upravnega sodišča.

Pritožbe zoper razsodbe upravnega sodišča se morajo v roku 15 dni od dne, ko se je prejela razsodba, vložiti pri upravnem sodišču. Pritožbe, ki dosepejo na upravno sodišče po preteku tega roka, bodisi iz razloga, da so bile vložene neposredno pri Državnem svetu ali pri upravnem oblastvu in bile šele po preteku pritožnega roka odstopljene upravnemu sodišču, zavrne upravno sodišče kar z odlokom.

A 127/1924; A 242/1928.

Stroški postopanja pred upravnim sodiščem.

Po čl. 35. zakona o upravnih sodiščih sme upravno sodišče obsoditi na plačilo stroškov postopanja pred upravnim sodiščem edinoile tožitelja, ako se njegova tožba zavrne, nikakor pa ne toženo upravno oblastvo, čigar odločba se razveljavi, ali soudeleženo stranko, ki je je razveljavitev upravne odločbe na škodo.

Toženo upravno oblastvo ali soudeležena stranka, ki bi jej bila razveljavitev upravne odločbe na škodo, mora svojo zahtevek za povračilo stroškov uveljavljati najkasneje pred zaključitvijo javne razprave, ako pa

Nastal je molk. Na zidu je odsevalo veliko, nagnjeno zrcalo sobo, mizo in hrbet plakajoče upornice, ki je stiskala glavo med rokami; zrcalo je odsevalo tudi bujno oprsje in mični obraz krasne, osem in tridesetletne ženske, ki je bil zapeljiv pod mehkiimi lasmi. In ta ženska, ki je bila za hip onemela, se je ogledovala v čistem jezeru zrcala, z dolgim, ostrim pogledom. In potem je obnovila razgovor z mirnim, mehkim glasom:

»Nevednica si, moja mala, a si vreden vsaj spoštovanja radi svoje čistosti in vere. Toda ta zgodba se ne more nadaljevati. Nočem te prisiliti kakor sužnj, hočem ti odpreti oči... Odgovori: ali si prepričana, si gotova, da se ne bi tisti mladenič zanimal za nobeno drugo žensko? Da bi opustil vsakršno pustolovščino?«

»Gotova sem. Ljubi me strastno in mi bo večno zvest.«

»Dobro. Kdaj se sestaneta?«

»...«

»Odgovori. Razumela boš.«

»Pojutrišnjem.«

»Na istem mestu in ob isti uri?«

»Da.«

»Me ne pozna?«

»Ne. Ni dolgo, od kar je v tem mestu.«

To je bilo znamenje za upor. Mala je planila kvišku, nje še otroški obraz se je postal za deset let; zdela se je kakor samica, ki brani lastnega samca uporno proti vsemu svetu. Vstala je, pesti so ji trepetale na mizi; ni vpila več, govorila je težko in odločno, sklonjena naprej, s srepmi očmi.

»Molči! Kar govoriš, je grozno, je nesramno. Kusajš omazati edino lepo stvar v mojem življenju, ljubezen, kakršne ti morda nisi nikoli poznala... ljubezen za vse življenje... ljubezen...«

Gospa Sherminova ni več poslušala besed. Sedela je sklonjena nazaj in je strmela v svojo hčer, ki se ji je kazala v čisto novi obliki, kakor metulj, ki je prodlr svojo ozko ječo in je razprostrl svoje peruti, da šine v praznino z vero razsvetljenecem.

In pred tem zaslepljenim in goreč

Iz življenja in sveta

Najmlajši vladar Azije

Maharadja Fuz-Ralli je najmlajši med samostojnimi indijskimi knezi. Podaniki smatrajo dečka za nekako božanstveno bitje.

Napoleonove nepravilike

Veliki cesar je imel kot praznoveren človek dokaj čudnih navad. Če je prijahal v nanovo osvojeno mesto, je po navadi ustavil oči na katerikoli bližnji hiši in hotel šteti, koliko ma oken. Če hiši ni utegnil opraviti in ga je odnesel belec naprej, preden je bil z računom gotov, je postal Napoleon vedno zamisljen in se je pripravil v novem kraju na nepravilike. Seveda so gradili v tistih dobrih starih časih samo manjše hiše. Tudi ulični promet ni bil tako živahen, posebno ne med svečanimi priložnostmi korziškega zmagovalca. A kaj bi doživel Napoleon, če bi hotel ostati zvest tej svoji navadi v naših dneh? To je poskusil prileten njegov častilec, neki navdušeni bonapartist iz Orléansa, ki je pred kratkim po 30 letih prišel v Pariz. Čim se je umil in preoblekel v hotelu, je takoj odkorakal v Invalidski dom, da se pokloni ostankom oboževanega junaka. Kakor znano, gojijo Napoleonovi oboževalci tudi njegov zunanji kult. A prekrizati roke na prsi ali na čelo pustiti pesniški šop las — vse to je že preveč obrabljeno in skoro smešno. Naš bonapartist, ki je korakal peš po solnčnih drevoredih, se je spomnil Napoleonovih oken in je obstal kakor lipov bog sredi najživahnejšega vlemestnega prometa. Avtomobili so rjovel in po tigrski predli. Od napora rdeči stražnik je od daleč nekaj tulil lahkomiselnemu tujcu. A Napoleonov častilec je stal in štel: hiša, ki mu je padla v oči, je imela osem nadstropij. Naposled je pridrvel okoli ogala avto, kateremu se je zelo mudilo na postajo, in ga neusmiljeno podrl na tla. Izpahnil mu je roko in zmečkal nogo, a stvar bi lahko imela tudi nevarnejše posledice. S komisariata je romal nesrečni Orleanec

Športne obleke

za kolesarje, turiste, lovce ter Bajaco preobleke v največji izbi pri trvdki Drago Schwab, Ljubljana.

»Veš, kje stanuje?«
»Vem za ulico, a ne za hišo.«
»Dobro; ker si ga tako gotova, boš sprejela to-le: Pojdem namesto tebe; ti počakaš tu. Če se vrnem sama, boš imela morda prav in tedaj bomo videli; v nasprotnem primeru... boš ravnila, kakor se ti bo zdelo: imela ga boš pred seboj...«
Jeza se je zablskala za neugnanimi solzami:
»To si sklenila? Dobro, jaz sem mirna!«
»Tadaj,« je rekla mati in vstala, »pri di sem in me objemi, ubožica. Skleniva mir...«
Dva dni pozneje, ob isti mračni večerni uri je stopila gospa Shermimova skozi sadovnjak na ulico. Njena hči je stala pri dvignjenih zastorih ob oknu in je videla, kako se je elegantna materina postava oddaljila. Potem je zaprla vetrnice in prižgala luč v malem salonu. Mehak polmrak je bil v sobi in odsevi ognja v kaminu so plesali po opravi. Dekle je hotela sesti k mizi, a jo je prišla misel, po kateri bi bil dober opazovalec spoznal, da je nje gotovost slabela, morda celo ne da bi sama vedela: krenila je proti klavirju v kotu, sedla je pred tipke in klavir jo je skril popolnoma.

Čakala je poldrugo uro, zatopljena v svoje misli, ne da bi vedela za čas. Šele ob ropotu pri vrtnih vratih se je zdrznila; navzlic njenemu zaupanju ji je srce skočilo v grlo, pot ji je stopil na čelo in vlažne roke so ji stiskale robec. Hipoma se ji je kri ustavila v

v bolnišnico in večerni listi so poročali o njegovi nezgodi z debelimi napisi: »Nenavadni vzroki prometne nesreče. Zadnja žrtev velikega Napoleona!« Tako težko je posnemati v Parizu leta 1930. največjega francoskega junaka...

Američani so preskromni

Narodni umetniški klub v Newyorku je razpisal nagrado 2500 dolarjev (okoli 140.000 Din) za najlepšo razpravo pod naslovom »Duša Amerike«. V razpisu pravi klub, da so Američani preveč skromni in da dovoljujejo poveljevanje svojim napak do take mere, da je naravnost odbijajoče in zoporno. Nekateri listi slikajo Američane kot narod revolverskih junakov, tihotapev alkohola in ljudi, ki ne znajo drugega, nego divjati ob zvokih jazza, razmetavati denar, linčati zamorce in se navduševati nad umazanimi ločitvenimi pravdami. Ta nazor o Američanih je v tujini splošno razširjen. Razprava o duši Amerike naj odpmore temu zmotnemu nazoru, kajti Američani so kljub vsemu naštetemu narod, ki ga vodijo vzneseni ideali.

Sedmo leto

V starih časih so verjeli znanstveniki, da spremeni človek v rednih presledkih svojo dušo, kakor menjavajo kače kožo. Sedem kot »sveta številka« je imelo s tega stališča odločilen pomen. Zdad trdi dunajski profesor Hermann Svoboda na temelju dolgoletnih opazovanj, da utegnejo biti stari nazori ponekod resnični. Periodično se pojavljajo dobre žitne in sadne letine, za ribolov ugodna leta in slabo. Tudi človeško ustvarjenje, pri umetnikih, znanstvenikih, vojskovodjih ali tudi fizičnih delavcih, pozna obdobja cvetenja in nazadovanja. Genealoški preiskave, ki segajo v srednji vek, so prepričale raziskovalca, da so v »sedmem« letu zakona rojeni otroci vedno najbolj nadarjeni in odporni. Tako je umrlo pet od sedmih Mozartovih otrok v zgodnji mladosti, dočim sta živela do globoke starosti oba ostala otroka, rojena v 28. in 35. letu očeta vega, oz. 21. in 28. letu matrinega življenja. Sploh je baje otrok vedno

žilah, glas, ki jo je udaril z vso silo, se je šalil na hodniku: vrata so se odprla.

»O, kako lep salonček!« je dejal glas. »Kako dobro se bova imela tu! Ali bova večerjala?«

»Gotovo, če vam bo všeč,« je odgovarjala gospa Shermimova z veselim glasom.

»Dražestni ste; odložite klobuk, da bom bolje videl vašo lepoto.«

»Recite mi,« je dejala nenadoma slutajna igralka, »kaj pa vaša dobra prijateljica? Tista, ki ste jo čakali v javnem vrtu; kaj bi rekla, če bi naju videla? Ali vas ne peče vest?«

»Ah kaj! Če bi jo poznali! Največ, kar zmore, je to, da vam da tri poljube nedorasle šolarke, dočim vi, draga moja...«

Kretno je bilo lahko uganiti; gospa Shermimova je bila uganila s čisto ženskim nagonom skrivališče svoje hčeri, umikala se je objemu in se bližala klavirju. Tam se je sklonila:

»Stopi ven, mala... menda ti začustuje...«

Pred zmedentim moškim se je pojavil mlad duh, bolj blede nego smrt, in je dvignil samo roko proti vratom.

Ko so se vrata zaprla, je stopila mala, ki je bila obstala kakor okamenela, do divana in se je sklonila nad njim, kakor da jo je obšla omotica. Toda bila je iz zdrave krvi; odprla je oči in spet zadihala. Mrzla ročica je stisnila čuvajočo roko, ki jo je držala, in rekla je tiho:

»Hvala, mama...«

bolj sličen onemu izmed staršev, ki je ob rojstvu bližji »sedmemu« letu, posebno če šele pričinja istočasno drugi zakonec novo sedemletno obdobje. Isti skrivnostni pojav se opazuje tudi pri živalih. Tako kažejo rodomniki najboljših dirkalnih konj, da so bili vedno rojeni po 7 oziroma 14 leta starih materah.

Grob Aleksandra Velikega

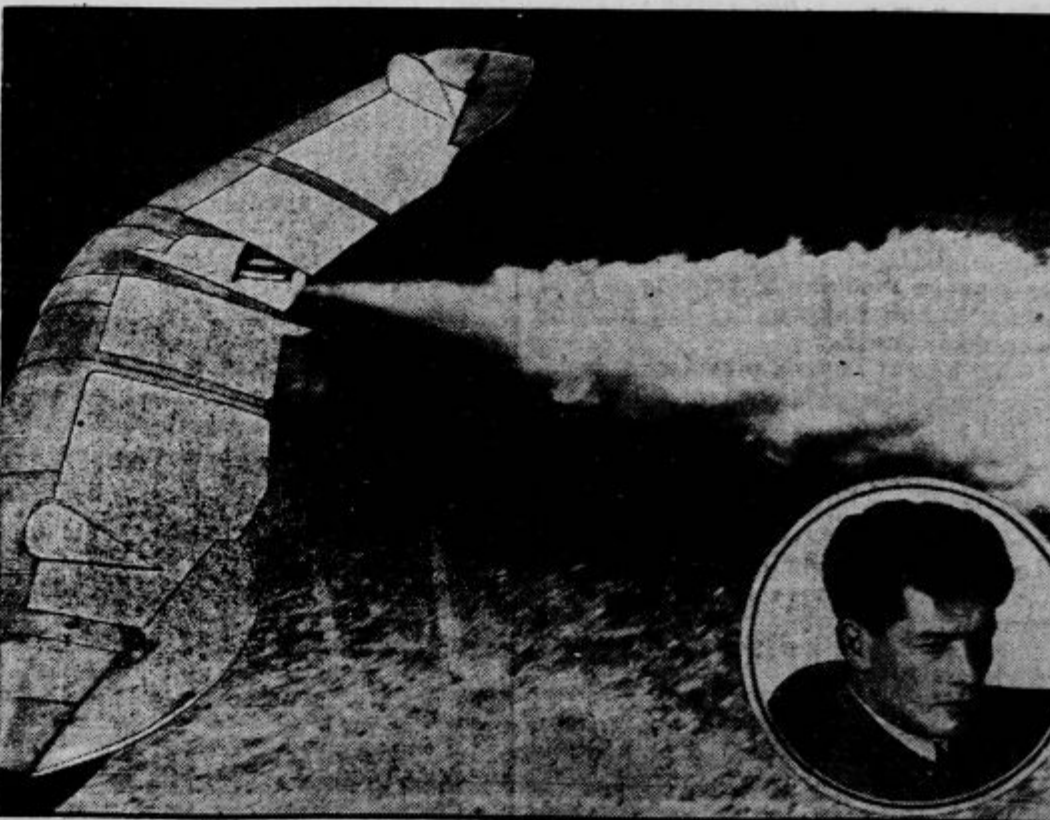
Sir Howard Carter, ki je odkril grob kralja Tutanhomona, se je lotil sedaj iskanja groba velikega macedonskega junaka, ki je v starosti 30 let osvojil ves tedanji znanj vzhodni svet. Na potu preko Pariza je Carter dal novinarjem naslednje podatke o svojih načrtih: Aleksander Veliki je umrl v Babilonu. Po zabeležkah tedanjih kronistov ga je pokopal egiptovski kralj Ptolomej v zlati rakvi. Grob pa so mu določili v mestu, ki je nazvano njemu na čast Aleksandrija. Egiptovski princ Omar Tusun je nedavno objavil študijo, ki se peča z vprašanjem kraljevega groba. Po muslimanskem predanju je v eni izmed aleksandrijskih džamij grob preproka Danijela. Vendar pripovedujejo stari muslimanski zgodovinarji, da Danijel ni bil pokopan v Aleksandriji, marveč v Suzah. Džamija, v kateri je baje grob preroka Danijela se je ob začetku muslimanskega zgodovinskega štetja imenovala hram dvorogega Aleksandra. Ta pridevek je dobil Aleksander, ko je romal k svetišču Amona v oazo Siva. Pisec predlaga, naj da vlada dovoljenje za preiskovanje v džamiji, kajti ugotovitev resnice v tej stvari bi imela velik pomen za zgodovino.

Izumiteljeve nepravilike

Londonška sodnija je rešila minuli teden zanimivo zadevo ruskega emigranta, polkovnika inženjerja A. Borisova, od katerega je terjalo britsko zunanje ministrstvo lepi znesek 10.000 funtov šterlingov. Borisov je prišel leta 1916. kot ruski izvedenec v Sheffield, kjer je nadzoroval izdelovanje od Rusije naročenega streliva. Po boljše višekem prevratu so Angleži razveljavili pogodbo. Borisov, ki je ostal kot zasebnik na Angleškem, je pisal sodnikom v Leningrad, naj mu pošljejo denar. Nekoliko mesecev pozneje mu je sporočilo britsko zunanje ministrstvo, da lahko dvigne iz Rusije poslani znesek 10.000 funtov. S tem denarjem je pričel Borisov na lastno roko izdelovati motorje za letala in čolne, ker je prijavil neki lastni izum. Toda bil je slab trgovec in zašel je v plačilne nepravilike; podjetje je propadlo. Nesreča pa nikoli ne počiva. Zunanje ministrstvo mu je kmalu sporočilo neprijetno pomoto. Sorodniki so mu svojo ječasnno nakazali iz Rusije samo 100 funtov in strojepiska v ministrstvu je zagrešila pomoto s tem, da je slučajno postotila znesek: v raztresenosti je zapisala 10.000 funtov! Borisov je takoj povrnil 4000 funtov, a ostalih 6000 je bil že zapravil. Zdad ga je ministrstvo tožilo. Sodnija je imela usmiljenje z emigrantom, ki si zdaj služi kruh kot skromen risar pri nekem stavbeniku. Oprostila ga je plačila in je priznala krivdo zunanjemu ministrstvu, ki bi moralo bolj pazno pisati uradna obvestila. Borisov je torej rešen najhujših nepravilk. A kaj bo z ubogo, radodarno strojepisko?

Igralka toži vojno ministrstvo

Znana francoska igralka Cécile Sorel, grofica de Ségur, je vložila tožbo proti francoskemu vojnemu ministrstvu, od katerega je zahtevala odškodnino v znesku poldruga milijona frankov, to pa za del njene posesti pri Sanaryju ob obali Sredozemskega morja, ki jo je mornariška uprava razlastila, da bi zgradila tam obmorsko utrdbo. Po dolgotrajnih prepirih in ogledih na licu mesta je sodnija priznala igralki odškodnino 467.000 frankov in to ji bo vojno ministrstvo tudi izplačalo.

Nesreča z raketnim letalom

Nemški letalec Esplanau (v krogu) s svojim letalom na raketni pogon. Poskusi so se ponekod izvedli in letalo je v Bremenu strmoglavilo na tla, pri čemer je bil letalec znatno poškodovan.

Zverinjak brez kletk

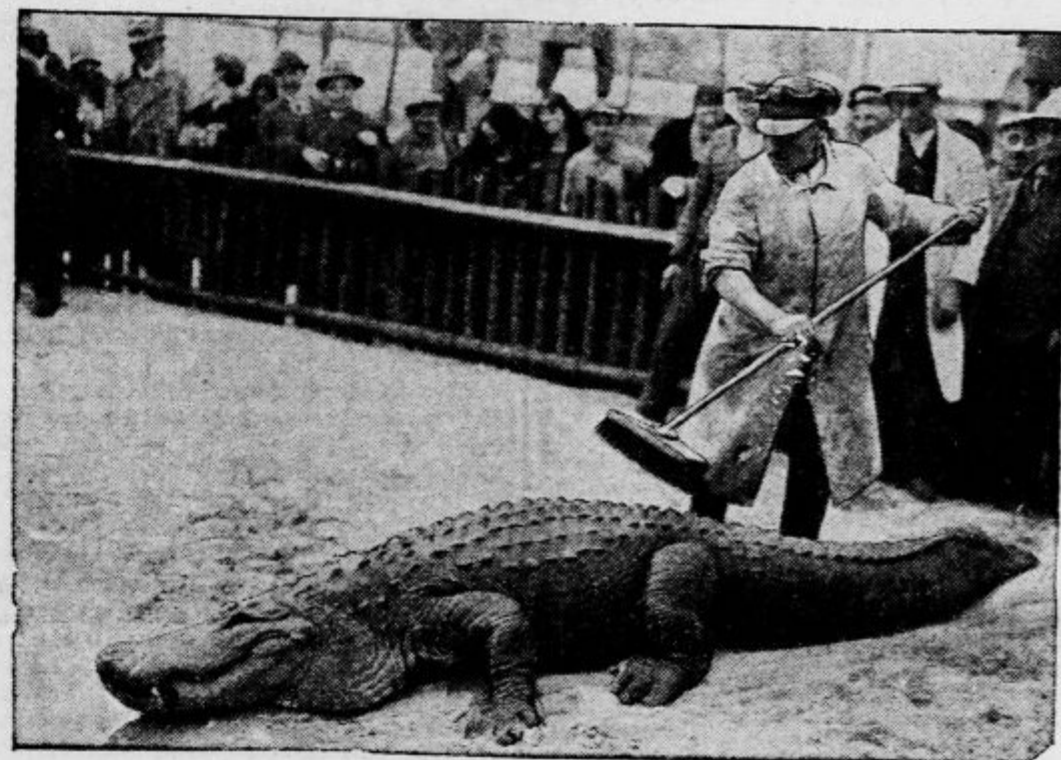
Prihodnje poletje bodo priredili v Vincennesu blizu Pariza za 100 letnico zasedbe Alžirja veliko francosko kolonialno razstavo. Kot spomin na njo bo ostal velik zverinjak, o katerem je povedal ravnatelj razstave Marcel Olivier sledeče zanimive podrobnosti: V Evropi imajo dosti vzornih zoologičnih vrtov, in naš, ki bo meril 3 ha, seveda ne bo večji, na primer, od londonskega. A mi hočemo nekaj drugega. V našem zverinjaku ne bo nobene kletke. Vse živali in ptice bodo na prostem pod pogoj, ki bodo po možnosti ustrezali njihovim navadam. Prvič hočemo ustvariti v Evropi nekaj takega kakor je zoologični vrt v Buenos Airesu, kjer ni videti nobene rešetke ali žice in junicijo za varnost edino z vodo napolnjeni ali z zelenjem poraščeni jarki. Podpisali smo že pogodbo z Hagenbeckom, ki nam bo v kratkem poslal prvo skupino živali: slone, žirafe, leve in zebre. Pozneje bodo prispele vse vrste opice in druge manjše živali, papige ter ostale lepe ptice.

Prestolonaslednikov povratek

Princ Waleski se je vrnil z vojnim letalom iz Marseillesa v London. Prišel je veliko filmskih posnetkov iz afriškega pragozda in bi bil drugače zelo zadovoljen s svojim potovanjem po črni celini, da ni na povratku doživel nesreče, ki je ostavila mučen dojem. Na poti iz Hartuma v Kairo je spremljal prestolonaslednika več letal. Eno med njimi je izgubil v gosti megli; smer, zato je hotel pilot zaradi varnosti pristati, da počaka solnca. Pri spuščanju pa se je zaletel v neki grič in je obležal na mestu mrtev.

Mojzesova zgodba

Pred 25. leti je našel sir Flynders Petry v starih malahitovih kamnolomih na Sinajskem polotoku neumljive napise v semitskem jeziku. Zdad je objavil prof. Grimme s sodelovanjem več britskih, ameriških in nemških egiptologov po dolgoletnem delu knjigo »Starinski sinajski napisi«, s katero rešuje njihovo vsebino. Sinajске črke so najstarejše v človeški zgodovini. Izvirajo iz egiptovskih hieroglifov, ki jih je menda na skrivaj priredil za svoj jezik katerikoli Semit. (Egiptčani so pred tujci zelo čuvali svojo »sveto pisavo«). Najbolj čudno pa je, da so spisani vsi napisi v klasični hebrejščini. Prof. Grimme sklepa, da ni nastal židovski jezik šele v Kanaanski deželi pri mešanju Izraela z domačimi, temveč so ga tja prinesli že iz Egipta. Različna imena kažejo, da je nastal spomenik okoli leta 1500. pred Kr. Pred vsem sta zanimiva faraoni Tutmozis II. s hčerko Hatšepcut. Omenjena leta sta bivala ob Nilu, v deželi Hošen, kjer so bili naseljeni Židje. Ali ni rešila Hatšepcut iz vode košare z Mojzesom, ki je bil po bibliji rojen baš leta 1515? Vsekakor navaja napis hebrejska imena kot Josif (Jožef) in Jokanan (Ivan). Zadnje zveni v skrajšani obliki tudi Jahve in Jehova. Sicer ni bil Jehova edini židovski bog. V nekdanjem svetišču boginje Manu s telečjo glavo, ki je imela naslov Baalat (Gospa) in so si jo izposodili pri Egiptčanih, so našli kamnite plošče. Od tod izvira menda povest o zlatem teletu, s katerim se je moral vojskovati Mojzes na Sinaju. Napisi potrjujejo vse, kar nam je znano iz stare zaveze glede židovskih nazorov o bogu in vesoljstvu. Poudariti je, da so ti nazori zelo različni od onih, ki so bili doma pri Egiptčanih. Novi arheološki podatki nudijo dragocene podrobnosti za umevanje svetopisemske Mojzesove zgodbe.

Čudna pošiljka iz Amerike

Berlinski zoološki vrt je dobil s Floride 1000 alligatorjev. Zverji so bile zabite v zabojih in so potovale ves čas brez hrane. Šele v Berlinu so jih nakrmili in tudi temeljito osnažili.

Hooverjev telefon

Hoover je prvi ameriški predsednik, ki si je dal postaviti na svojo pisalno mizo telefon. Sicer ima Bela hiša telefon že od l. 1878., toda s predsednikom doslej ni bilo mogoče govoriti po telefonu. Šele sedanjí predsednik je uvedel novost in državljani se je pridno poslužujejo. Noč in dan poje zvonec in Hooverjevo številko 1414 kličejo vsi Američani, kadar nimajo važnejšega telefonskega pogovora. Ker pa predsednik ne more vedno sedeti pri telefonu, se mesto njega vrste 4 uradniki, ki skurajo od vsakogar izvedeti, za kaj kliče predsednika. Ko to izve, skuša na zelo vpluden način pregovoriti državljana, naj ne vztraja na osemnem razgovoru s poglavarjem države. Ti štirje mladeniči morajo imeti angelsko potrpežljivost in neizčrpno ljubeznivost, da se ne zamerijo kakemu voliču. Doselej vrše svoje delo na vseobče zadovoljstvo in Američani jim pravijo »štirje diplomati pri telefonu«.

Ženska starost

Znan ameriški filmski režiser svetuje: »Nikoli ne vprašajte žensko (seveda v službenem razgovoru, kaj bi še pravil o zasebnih!): Koliko let imate? — Vedno boste čuli 20 ali 25. Številke se ne smejo prekoračiti od časov prababice Eve. Kvečjemu vam kakšenkoli odgovori razvalina s pobarvanimi lasmi, umetnimi zobmi in trinadstropno brado: 35! — Nobena žena nima poguma povedati višjo številko: to bi bilo zanj protinaravno... Zato vprašajte vedno rajši samo: Vaše rojstno leto? — Ženske so navadno slabe računicarice in nikoli ne utegnejo zadeti v trenutku primerno letnico. Zardijo vam, padejo v zadrego in večkrat jim nepremišljeno uide resnica. Zgodilo se je, da so si celo prištele kakšnih deset let, namesto da bi jih odštele.

Žrtev praznoverja

Iz Teide na kanarskem otoku Tenerifi poročajo o grdem slučaju spiritističnega praznoverja. Neki mladenič je bil tam umrl in njegova družina je hotela stopiti z njegovim »duhom« v stike. Medij naj bi bila njegova sestra. Dekle je dejalo, da ji je brat naročil, naj žrtvuje enega iz družine, da bi se njegova duša rešila pekla. Zrebal so, a končno se je druga pokojnikova sestra sama ponudila za žrtev. Sorodniki in znanci so jo nato štiri ure bili s palicami, dokler se ni zgrudila mrtva. Dvanajst oseb, ki so se bile udeležile te usmrtitve, so že aretirali, a preiskovalni sodnik je odredil aretacijo dvajset nadaljnjih oseb.

Kačja invazija

V neki furlanski vasi so hoteli te dni spraviti velik kup dražja. Čim pa so dospeli ženske, ki so hotele opraviti to delo, do njega, so se s krikom razbježale. Iz kupa je namreč hipoma privrela cela procesija sikajočih modrasov. Na krik bežečih žensk so prišli možje in so začeli kače pobijati. Pa tudi ti niso vztrajali, ko je planil proti njim več nego dva metra dolg modras. Pokazali so pete in se skril v neki skedenj, kače pa so ušle na polja. Vsa tamonja okolica je radi kač v največjem razburjenju, kajti čeprav so jih pokončali preko petdeset, jih je več sto ušlo živih.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če na pove naslov Oglasni odelček »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Maliglas

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 3 Din. Vse pristojbine je uposlavljen ob enem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. St. ček. rač. pri Pošti, hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

In druge informacije tičečo se oglasov, se dobijo tudi v podružnicah JUTRA v

Novem mestu in na Jesenicah

Ljubljanska cesta št. 42 pri kolodvoru št. 100

Male oglase in inserate naročite v naših podružnicah.

Službe dobi

Kuharico
sprejemem v dobro trgovsko hišo. Reflektira se le na sposobnost in večje v gospodinjstvu. Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Dobra moč«. 17044

Učenko
sprejemem za strojno pletenje. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov oglasni odelček »Jutra«. 16998

Pekovskega vajenca
katerega preoblikujem v pekarsko, sprejmem Josefa Sčazana, umetna pekarja. Pšice št. 18 pri Brezjah. 16999

Cirkularist
z dolgoletno prakso, sprejemem v hišo delavca, dobim službo v Ljubljani. Ponudbe z zahtevni plači na oglasni odelček »Jutra« pod »Cirkularist«. 16891

Vajenca
na lesosrednjo obrt takoj sprejmem Pt. Rožina. Kolodvorska ulica 8. 16883

Vajenca
primeren Josefa predobro, absolutno posrejen, sprejmem Josefa Ogoreca, trg. mehanika blaga. Novo mesto. 16775

Več slikar. in plesk. pomočnikov
sprejemem trojico F. A. E. Remigara, Kolodvorska ulica št. 18. 16790

Na Jesenicah
šifro razpisalno in inkasanta za »Jutra«. Reflektanti naj se javijo pri podružnici »Jutra« na Jesenicah. Gorenjsko. 16737

2 sladolepdarja
prodajalca, ki sta močna vlogi primerne karjere — sprejemem takoj v službo Opon, Jesenice, Gorenjsko. 16739

Pek vajenca
z vso opremo v hiši sprejemem takoj pekarsko And. Sčazana, Poljanski nasip 10. 17203

Vajenko
pridno in posrejen pomočnik stajalca B. Pavloviča, Poljanski nasip 10. 17203

Soboslikarske pomočnike
sprejemem Ivan Rošek, slikar v Ljubljani. 17192

Vajenko
za strojno pletenje — na željo in hrano in stanovanje sprejemem takoj Evg. Bonča, Šteflička ulica 24. 17193

Hlapca
za poljedelstvo, samekoga, ali oženjenega, ki bi ženo imel, sprejemem takoj. Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Kmetija«. 17179

Postrežnico (dobro kuharico)
v hišo in natančno, ki mora biti močna nemškega jezika, za čas od 7. do 17. ure šče Golob, Breg 20/III. 16741

Kuharico
šče štamptarjska postaja — Naslov pove oglasni odelček »Jutra«. 17178

Šiviljo
z dobim okusom za damsko in otroške obleke — sprejemem v hišo. Naslov pove oglasni odelček »Jutra«. 17343

G. Th. Rotman:
Potovanja in čudovite prigode Tomija Popkinsa

Prodnajalko
mešane stroke, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, sprejme D. Zebal — podružnica Smarje-Sap. Dolenjsko. 17347

Natakarje in natakarice
mlajše, strokovno izkušene sprejme takoj hotel »Belvedere« v Ljubljani. 17256

Vajenca (nikolo)
sprejme hotel »Belvedere« v Ljubljani. 17257

Vajenca in več kraj. pomočnikov
zmožnih boljšega dela, za veliko in malo, uniform in civilnih oblek, proti dobri plači v trajno delo sprejemem takoj Anton Vrblinc, uniform in civilni krojač, Ljubljana, Vidovdanska c. št. 20. 17341

Fotografskega poslovođa
prvotnega strokovnjaka sprejemem takoj ali pozneje. Služba bi bila stalna, z dobro plačo in odstopki. Naslov pove oglasni odelček »Jutra«. 17187

Fotografskega pomočnika
prvotnega, referenca in laboranta sprejemem. Naslov pove oglasni odelček »Jutra«. 17188

Postrežnico
mlajšo, enako in pridno sprejemem takoj za polno. Batič, Cesta v Rožno dolino 5. 17211

Sluščkarja
sprejemem za samostojno rečno delo (braz strojeve). Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Sluščkarja«. 17239

Prodajalko
mešane stroke, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, sprejme D. Zebal — podružnica Smarje-Sap. Dolenjsko. 17347

Natakarje in natakarice
mlajše, strokovno izkušene sprejme takoj hotel »Belvedere« v Ljubljani. 17256

Vajenca (nikolo)
sprejme hotel »Belvedere« v Ljubljani. 17257

Vajenca in več kraj. pomočnikov
zmožnih boljšega dela, za veliko in malo, uniform in civilnih oblek, proti dobri plači v trajno delo sprejemem takoj Anton Vrblinc, uniform in civilni krojač, Ljubljana, Vidovdanska c. št. 20. 17341

Fotografskega poslovođa
prvotnega strokovnjaka sprejemem takoj ali pozneje. Služba bi bila stalna, z dobro plačo in odstopki. Naslov pove oglasni odelček »Jutra«. 17187

Fotografskega pomočnika
prvotnega, referenca in laboranta sprejemem. Naslov pove oglasni odelček »Jutra«. 17188

Postrežnico
mlajšo, enako in pridno sprejemem takoj za polno. Batič, Cesta v Rožno dolino 5. 17211

Sluščkarja
sprejemem za samostojno rečno delo (braz strojeve). Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Sluščkarja«. 17239

Trgovski potniki
sprejemem za samostojno rečno delo (braz strojeve). Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Trgovski potniki«. 17239

Potnike
manufakturne stroke — za Ljubljano in bližnjo okolico, za obisk priv. stankov sprejemem takoj. Naslov pove oglasni odelček »Jutra«. 16739

Potniki!
Ako hočete zaslužiti dnevno 300—500 Din, se javite osebno pri J. Radel. Servica. Dajem likno plačilo in procenite. 17173

Vinski potnik
dobro splezan in agilno, dobi takoj mesto za vso Slovenijo pri vinskih in alkoholnih tvežjih. Prednost v gostinstvu in restavraciji. Ponudbe z osebno doseženo referenco na oglasni odelček »Jutra« pod »Vinski potnik«. 17230

Potnike
z vso opremo. Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Vinski potnik«. 17230

Šoferja
ki bi razvažali blago v MHD okolici in bi ob enem potnik. Tiste imajo vsi potniki z večletno šoferjsko prakso prednost. Sprejemem Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Šoferja«. 17340

Zasluszek
ve za dober nasvet, dobre ideje, imajo ali drugo, a katero se da zaslužiti. Ponudbe na »Nepreviški stroške na oglasni odelček »Jutra«. 17244

Kdo
ve za dober nasvet, dobre ideje, imajo ali drugo, a katero se da zaslužiti. Ponudbe na »Nepreviški stroške na oglasni odelček »Jutra«. 17244

Trgovski pomočnik
mlad in agilno, izkušen v vsaki trgovini možna blaga, sprejemem takoj. Prosto mesto proti plači na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Maj«. 16948

Prodajalka
z dveletno prakso, pridna in posrejena, želi premeniti službo s 15. majem. Poma. gala bi tudi pri gospodinjstvu. Cenjene ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Prodajalka«. 16774

Mlado dekle
s tremi razredni meščanske šole — z dobim uspehom, želi mesto v trgovini mešane blaga v vso okolico v hiši, pri boljši plačini v Mariboru ali okolici. Dopolni: Narodni dom. Ptuj. 16597

Otroška vzgojateljica
zmožna, vzgojateljica, dopne na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Ljubim deček«. 17172

Mesto hišnika
ali sluga isčem Naslov v oglasnem odelčku »Jutra«. 17189

Pekovski pomočnik
zmožen vsakega dela, isče službo. — Naslov: Leon Radčenko, Gradec št. 10, Ljuba. 17257

Glavno zastopstvo
za Celje in Savinjsko dolino odda dobro vpejano zavarovalnico. Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Piksum in provizije«. 17061

Za Črnomelj in okolico
iščem zastopnika oz. akviziterja. Poznati mora dobro krajevne prilike in biti zanesljiv in agilno z organizatoričnimi sposobnostmi. Primerno zlasti za majhna upokojeva, bivaložnega stalno v Črnomlju, kateremu se nudi ugodna prilika za dober postranski zaslužek. Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Bela Kraljina«. 16956

Redka prilika
iščem agilno in zanesljivo dame ter gospode, ki bi okolišne nepravilnosti našega podjetja, prodajamo eno prvotno, lahko prodajo predmetne in nudimo provizijo. V postev preidejo samo najprejšnji reflektanti. Ponudbe z osebno doseženo referenco na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Srečkovnja«. 17291

Knjigovodja
prvotnega, veštrastno izobrazbeno, bilanciet, isče nameničenje v dopoldanskem urah. Cenjene ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Srečkovnja«. 17291

Hotelska sobarica
prvotnega, veštrastno izobrazbeno, bilanciet, isče nameničenje v dopoldanskem urah. Cenjene ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Srečkovnja«. 17291

Absolvent
I. razreda »Internationale höhere Hotelwirtschaftslehre« na Dunaju, z znanjem slov., erbohr., nemščine, češčine in nekaj francosčine, isče prihodnjo prakso. Izveščen je v hotelski ekonomiji, dober v seviranju id. Cenjene dopne na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Letovišče«. 17230

Brivski pomočnik in dobra frizerka
išče nameničenje v enem salonu — samo v mestu. Naslov v oglasnem odelčku »Jutra«. 17259

Zastopnika pisalnih strojev
izkušeno, evrovno tovarne. Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Spretno«. 17175

100 Din takoj
plačam tistemu, ki prebrbi 24-urno fanto primerne službe. Dopne na oglasni odelček »Jutra« pod »Maj«. 17177

Motor
dobro ohranjen, za 3750 Din napredaj na Ormučah št. 26. 17074

Motorno kolo
3 HP, na venigo, z novo posrednjo, v dobri stanju za 3500 Din napredaj v mehaniki delavnici Perdan v Celju. 16924

Knjige
Meyerjev leksikon, kompleten, iz leta 1897, zelo ugodno prodam. Naslov v oglasnem odelčku »Jutra«. 17077

Prodajalka
dobro splezan in agilno, dobi takoj mesto za vso Slovenijo pri vinskih in alkoholnih tvežjih. Prednost v gostinstvu in restavraciji. Ponudbe z osebno doseženo referenco na oglasni odelček »Jutra« pod »Vinski potnik«. 17230

Potnike
manufakturne stroke — za Ljubljano in bližnjo okolico, za obisk priv. stankov sprejemem takoj. Naslov pove oglasni odelček »Jutra«. 16739

Potniki!
Ako hočete zaslužiti dnevno 300—500 Din, se javite osebno pri J. Radel. Servica. Dajem likno plačilo in procenite. 17173

Vinski potnik
dobro splezan in agilno, dobi takoj mesto za vso Slovenijo pri vinskih in alkoholnih tvežjih. Prednost v gostinstvu in restavraciji. Ponudbe z osebno doseženo referenco na oglasni odelček »Jutra« pod »Vinski potnik«. 17230

Potnike
z vso opremo. Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Vinski potnik«. 17230

Šoferja
ki bi razvažali blago v MHD okolici in bi ob enem potnik. Tiste imajo vsi potniki z večletno šoferjsko prakso prednost. Sprejemem Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Šoferja«. 17340

Zasluszek
ve za dober nasvet, dobre ideje, imajo ali drugo, a katero se da zaslužiti. Ponudbe na »Nepreviški stroške na oglasni odelček »Jutra«. 17244

Kdo
ve za dober nasvet, dobre ideje, imajo ali drugo, a katero se da zaslužiti. Ponudbe na »Nepreviški stroške na oglasni odelček »Jutra«. 17244

Trgovski pomočnik
mlad in agilno, izkušen v vsaki trgovini možna blaga, sprejemem takoj. Prosto mesto proti plači na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Maj«. 16948

Prodajalka
z dveletno prakso, pridna in posrejena, želi premeniti službo s 15. majem. Poma. gala bi tudi pri gospodinjstvu. Cenjene ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Prodajalka«. 16774

Mlado dekle
s tremi razredni meščanske šole — z dobim uspehom, želi mesto v trgovini mešane blaga v vso okolico v hiši, pri boljši plačini v Mariboru ali okolici. Dopolni: Narodni dom. Ptuj. 16597

Otroška vzgojateljica
zmožna, vzgojateljica, dopne na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Ljubim deček«. 17172

Mesto hišnika
ali sluga isčem Naslov v oglasnem odelčku »Jutra«. 17189

Pekovski pomočnik
zmožen vsakega dela, isče službo. — Naslov: Leon Radčenko, Gradec št. 10, Ljuba. 17257

Starejša moč
išče mesto kontoristinja ali blagajničarke — tudi izven Ljubljane. Cenj. ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Večina in poštenje«. 17205

Nadučitelj v pokolu
želi zaposlitve v pisarni, kot domači učitelj, godbo ali pevstvo, učitelj klavirja, kot ekonom ali kaj drugega. Je poljuben organizator različnih strok. Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Marijiv 500«. 17213

Knjigovodja
prvotnega, veštrastno izobrazbeno, bilanciet, isče nameničenje v dopoldanskem urah. Cenjene ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Srečkovnja«. 17291

Hotelska sobarica
prvotnega, veštrastno izobrazbeno, bilanciet, isče nameničenje v dopoldanskem urah. Cenjene ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Srečkovnja«. 17291

Absolvent
I. razreda »Internationale höhere Hotelwirtschaftslehre« na Dunaju, z znanjem slov., erbohr., nemščine, češčine in nekaj francosčine, isče prihodnjo prakso. Izveščen je v hotelski ekonomiji, dober v seviranju id. Cenjene dopne na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Letovišče«. 17230

Brivski pomočnik in dobra frizerka
išče nameničenje v enem salonu — samo v mestu. Naslov v oglasnem odelčku »Jutra«. 17259

Zastopnika pisalnih strojev
izkušeno, evrovno tovarne. Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Spretno«. 17175

100 Din takoj
plačam tistemu, ki prebrbi 24-urno fanto primerne službe. Dopne na oglasni odelček »Jutra« pod »Maj«. 17177

Motor
dobro ohranjen, za 3750 Din napredaj na Ormučah št. 26. 17074

Motorno kolo
3 HP, na venigo, z novo posrednjo, v dobri stanju za 3500 Din napredaj v mehaniki delavnici Perdan v Celju. 16924

Knjige
Meyerjev leksikon, kompleten, iz leta 1897, zelo ugodno prodam. Naslov v oglasnem odelčku »Jutra«. 17077

Prodajalka
dobro splezan in agilno, dobi takoj mesto za vso Slovenijo pri vinskih in alkoholnih tvežjih. Prednost v gostinstvu in restavraciji. Ponudbe z osebno doseženo referenco na oglasni odelček »Jutra« pod »Vinski potnik«. 17230

Potnike
manufakturne stroke — za Ljubljano in bližnjo okolico, za obisk priv. stankov sprejemem takoj. Naslov pove oglasni odelček »Jutra«. 16739

Potniki!
Ako hočete zaslužiti dnevno 300—500 Din, se javite osebno pri J. Radel. Servica. Dajem likno plačilo in procenite. 17173

Vinski potnik
dobro splezan in agilno, dobi takoj mesto za vso Slovenijo pri vinskih in alkoholnih tvežjih. Prednost v gostinstvu in restavraciji. Ponudbe z osebno doseženo referenco na oglasni odelček »Jutra« pod »Vinski potnik«. 17230

Potnike
z vso opremo. Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Vinski potnik«. 17230

Šoferja
ki bi razvažali blago v MHD okolici in bi ob enem potnik. Tiste imajo vsi potniki z večletno šoferjsko prakso prednost. Sprejemem Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Šoferja«. 17340

Zasluszek
ve za dober nasvet, dobre ideje, imajo ali drugo, a katero se da zaslužiti. Ponudbe na »Nepreviški stroške na oglasni odelček »Jutra«. 17244

Kdo
ve za dober nasvet, dobre ideje, imajo ali drugo, a katero se da zaslužiti. Ponudbe na »Nepreviški stroške na oglasni odelček »Jutra«. 17244

Trgovski pomočnik
mlad in agilno, izkušen v vsaki trgovini možna blaga, sprejemem takoj. Prosto mesto proti plači na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Maj«. 16948

Prodajalka
z dveletno prakso, pridna in posrejena, želi premeniti službo s 15. majem. Poma. gala bi tudi pri gospodinjstvu. Cenjene ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Prodajalka«. 16774

Mlado dekle
s tremi razredni meščanske šole — z dobim uspehom, želi mesto v trgovini mešane blaga v vso okolico v hiši, pri boljši plačini v Mariboru ali okolici. Dopolni: Narodni dom. Ptuj. 16597

Otroška vzgojateljica
zmožna, vzgojateljica, dopne na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Ljubim deček«. 17172

Mesto hišnika
ali sluga isčem Naslov v oglasnem odelčku »Jutra«. 17189

Pekovski pomočnik
zmožen vsakega dela, isče službo. — Naslov: Leon Radčenko, Gradec št. 10, Ljuba. 17257

Sodi
večjo množino dobro ohranjenih vinskih transportnih hrastovih sodov, od 400—500 litrov vsebine, se lo ugodno prodam. — Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Transportni sodi«. 17219

5 malih izložbenih Omar
pravi ugodno prodaja. Filip Bizjak, Selenborgova ul. 6. 17235

Za veleseljem
okrogla omara s šipami poceni napredaj. Izvredno priporočljiva za reklamo. Naslov pove oglasni odelček »Jutra«. 17248

Kupim
Tvrda Lederer Desider, Sombor kupuje rabljene telesne sode in rabljene vreče od soli in isče zastopnike za prodajo masti, olajne, nadalje benecina, petroleja in motornega olja isven keta. 16778

Čisto otomano
kupim. Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Otomana«. 17194

Registrir. blagajno
decimarno in malo tehtilno, stekleno steložo za dekatese in pisalni stroj kupim. Ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod šifro »Lepo«. 17318

Daljnogled
kupi Milavec, Stari trg 19. 17232

Kapital
Velika tov. opeke z modernim urejenim strojnim obratom na električni pogon, z letno kapaciteto 3.000.000 šedne in srečne opeke sprejmem družabnika. 17176

Kdor posodi
15.000 Din, dobi takoj stanovanje 2 sob in pritlikin. Več ustmeno, Rožna dolina, cesta VIII/6. 17216

Prometno podjetje
zelo dobro vpejano, isče kompanjo v Mariboru s kapitalom 50—100.000 Din. Pionirne ponudbe na oglasni odelček »Jutra« pod »Družabnik«. 17234

Puhasto perje
kg po 38 Din razpisujem po povzetju najmanj 5 kg. Potem šče bomo gove kg po 130 Din in čist bel kg po 300 Din. B. Rozovid Zagreb, Illica št. 82 — Kemična čistilnica perja. 17097

Trapistovski sir
prvotnega, pocenoten po 22 kg razpisala Anton Janša, mikarica Dobje, v Naslov v oglasnem odelčku »Jutra«. 16972

Ledno omaro
dobro ohranjeno in prostorno poceni prodam. — Naslov v oglasnem odelčku »Jutra«. 16756

Dekoracijski divan
patentni, in dobro ohranjen, obložen z gošpode, njev in travnikov z nasajenim esdim. Cena Din 310.000. Naslov v oglasnem odelčku »Jutra«. 16945

Hiša
s hlevom, ekednjem in velikim vrtom — priprava za kakrga črtovka, 3 minute od postaje, v oia in elektriki, s travniš hlev, napredaj za 50.000 Din. Duple pri Tršiču št. 19. 16943

Gostilno
dobro idejo, na zelo prometni točki v sredini mesta radi družinskih razmer prodam za 500.000 Din. Pisati pod »Dobro idejo« gostilnina na oglasni odelček

Emerson Hough:

MOŽJE

Roman
XLI. POGLAVJE

»Poslušajte,« sem dejal in ji trdno položil roko na zapetje. »Zblaznili ste. Odpeljite se takoj! Nobenega izmed njih še nisem videl in tudi ne slišal o njem. Povem vam, da nisem vedel, da prideta!«

»Čujte, Cowles!« je zaklical Stevenson, ki je tisti mah ves nasmejan in rdeč pritekel iz hiše. »Premislite, moj polkovnik je tu! Namenjen je čez hribe na svoj dom v Albemarleu. Vsi bomo zbrani v Fort Henryju. Vidva sta se gotovo že srečala —«

»Ne, doslej še ne. Tudi jaz sem se pravkar pripeljal,« sem rekel. Oba sva se obrnila k dekletu, ki je blede in prepadeno sedelo na kočiji. Zaradi nje sem bil vesel, da se je mračilo!

Natura njene rodbine ni niti zdaj zapustila Sheratonovo Grace. Videl sem, kako je siloma skrivila svoje ustnice v nasmeh in pravila veder obraz, ko se je obrnila h kapitanu Stevensonu.

»Še nikoli se nisem srečala z nikomur izmed Meriwetherjevih. Bodita, gospoda, tako prijazna in predstavita me.«

Pomagal sem ji z voza: takrat je prišel tudi sluga in prijel konja za uzdo. Stevenson se je obrnil nazaj k vratom, zakaj moja navzočnost v gostilni še ni bila znana.

V tistem trenutku, ko je stopil v hišo, se je pokazala na hodniku ona druga, ki sem že neka; trenutkov vedel, da je tu in da se moram vsak trenutek srečati z njo: Ellen!

Njen pogled je padel name. S šibkim vzvikom je odskočila, se raslonila na zid in si položila roke na lici, strmo gledaje vame. Ne vem, kdo je potlej še opazoval. Mislim, da je Stevenson stopil v hišo da bi govoril s polkovnikom Meriwetherjem, katerega dotlej vobče še nisem videl.

Prva je izpregovorila Sheratonova Grace. Zdela se mi je visoka, shujšana in še temnejša ko kdaj; njene oči so se iskrile, kakor še nikoli. Stopila je k dekletu, ki je še vedno skrušeno stalo na svojem mestu.

»To je gospodična Meriwetherjeva? Mislim, da bi vas morala poznati,« je pričela in ji podala roko.

»To je gospodična Grace Sheratonova,« sem rekel Ellen — nato se mi je utrgal glas. Potegnil sem ju od vrat in s hodnika ter ju odpeljal v senco dolge vrste brestov, ki je spremljala ulico, da bi nas ljudje težje opazovali.

Prvikrat v svojem življenju sem ju videl obe skupaj, tako da sem ju mogel primerjati. Ne da bi bil hotel ali želel, je usoda, priroda, ljubezen — kaj vem kaj — namestu mene odločila izbero.

Ellen še vedno ni izpregovorila. »Gospodična Sheratonova je čista dama, s katero sem zaročen in katero mi je vzeti,« sem naposled ponovil.

Zlobna natura Sheratonovih je preskočila vse meje. To, kar se je pokazalo na obzorju moje neveste, je bilo več nego porog. »Prav dobro vem, kdo je ta dama,« je dejala.

Ellen je zardela in bi se bila zmedena vrnila na hodnik, da nisem jaz vzdignil roke. Grace Sheratonova je nadaljevala: »Zaroka ne pomeni veliko. Rečeno mi je bilo, da sta živela kakor mož in žena, ne meneč se za to, da sva si bila že midva obhujala zakon.«

»To ni resnica!« se je tiho in umerjeno oglasila Ellen. Ona se je vsaj brzdala in ne bi bila dopustila nikakega ogabnega prizora.

»Nikogar izmed vaju ne morem grajati za to, da to zanikavata,« »Gordon Orme ji je tako povedal,« sem rekel Ellen.

Ellen je samo zmajala z glavo in sklenila roke, kar je bilo pri njej vselej znak notranje muke.

»Gentleman mora lagati kakor gentleman,« je neusmiljeno nadaljevala Sheratonova Grace. »Prišla sem, da vama čestitam.«

Videl sem, kako se je pokazala iz Ellenine razgrizene ustnice kaplja krvi.

»Kar govori, je resnica,« sem se obrnil k Ellen. »Natanko tako je, kakor je Gordon Orme pripovedoval vašemu očetu in kakor sem

vam sam povedal. Bil sem zaročen z gospodično Sheratonovo in sem zaročen še danes ta dan.«

Dotlej je imela ročice sklenjene, a vzkriknila mi, niti ni ngovarjala. A jaz sem nadaljeval svojo samooobtožbo.

»Z vami o tem nisem govoril. Opravičiti se ne morem z ničemer drugim kakor s tem, da sem vas imel rad. Zdaj sem prišel po svojo kazen. Vedve morata odločiti, kakšna bodi.«

Ellen se je naposled obrnila k moji nevesti. »Resnica je,« je dejala. »Tudi jaz sem se imela za zaročeno z gospodom Cowlesom. O vas nisem ničesar vedela — niti slutila nisem, da vara tudi mene. A na srečo naju je moj oče našel, preden je bilo prepozno.«

»Prihranimo drug drugemu te podrobnosti,« je odvrnila Sheratonova Grace. »Krivico nama je storil obema.«

»Da, zlo je ravnal,« sem začel Ellenin glas. »Nemara da delajo tako vsi možje — mene to ne zanima. Morda jim niti ni moč očiti — kaj je to meni mar.«

»Ali bi se želeli takega moža?« je trpko vprašala Grace. Videl sem, kako je Ellen počasi zmajala z glavo. Slišal sem, kako so njene ustnice skoro neslišno odgovorile: »Ne, ali bi ga vi hoteli?«

Ozrl sem se na Sheratonovo Grace, čakaje, kaj bo odgovorila, a ko sem jo pogledal, sem videl, da se je njen obraz kar počastno izpremenil. »Moj Bog!« je vzkrliknila in iztegnila roko proti bližnjemu deblu, da bi se ujela zanj. »Vaše odpadke? Ne. Ali — kaj bo z menoj!«

»Tedad si ga želite?« je vprašala Ellen. »Pot vam je popolnoma prosta. A zdaj ne vidim razloga, čemu naj bi vas še motila. Dovolite mi, da odidem.«

Ko se je obrnila, da bi odšla, je Grace Sheratonova nenadoma skočila ob njeno stran. Njen obraz me je kar osupil. Izražal je prošnjo, ne togote. S spačenim obličjem je pomolila Elleni obe roki. In videl sem, kako se je tudi Ellenin obraz izpremenil. Položila je svoje roke v njene.

»Nu, čas zacefi marsikaj,« je dejala. »Upajva — Videl sem, kako jo je v tem trenutku stisnilo za grlo.

Uničevanje
moljev

Čuvajte krzna in vse ostale zimske stvari!

FLY TOX

(Fly-Tox)

uničuje vse insekte, kar je spomladi, ko ležejo insekti jajčeca, najlažje doseči.

Kupite še danes ročko FLY-TOX-a in škropilnico! Zahtevajte originalni plavi omot s francoskim napisom! Dobi se povsod.

Iščem takoj 250 komadov
debel črnega bora

v dolžini 12—16 m. Mera na manjšem koncu 12—14 centimetrov. Rok izročitve deloma takoj, a najkasneje sredi julija.

Tehnični biro Ing. M. Kompanjec, Beograd, Vojvoda Milenka 26. Telefon 15—76. 6337

Občina Ljubljana
Meštal pogrebni zavod

Potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša srčno ljubljena mati, stara mati, sestra, teta in tašča, gospa

Roza Geyer roj. Rus

zasebnica

dne 4. t. m. po dolgem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, v starosti 81 let, boguvdano preminula.

Pogreb blage pokojnice bo v torek, dne 6. maja 1930, ob 5. uri popoldne iz mrtvaške veže, Vidovdanska cesta 9, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 5. maja 1930.

6398

Globoko žalujoče rodbine:

Geyer, Kosec, Jocher, Rus in špacek

Žalostnim srcem naznanjamo, da je naša iskreno ljubljena mama, stara mama, sestra, tašča, gospa

Marija Klander

vdova železničarja

dne 5. maja 1930, previdena s sv. zakramenti, v starosti 72 let, mirno v Gospodu zaspala. 6406

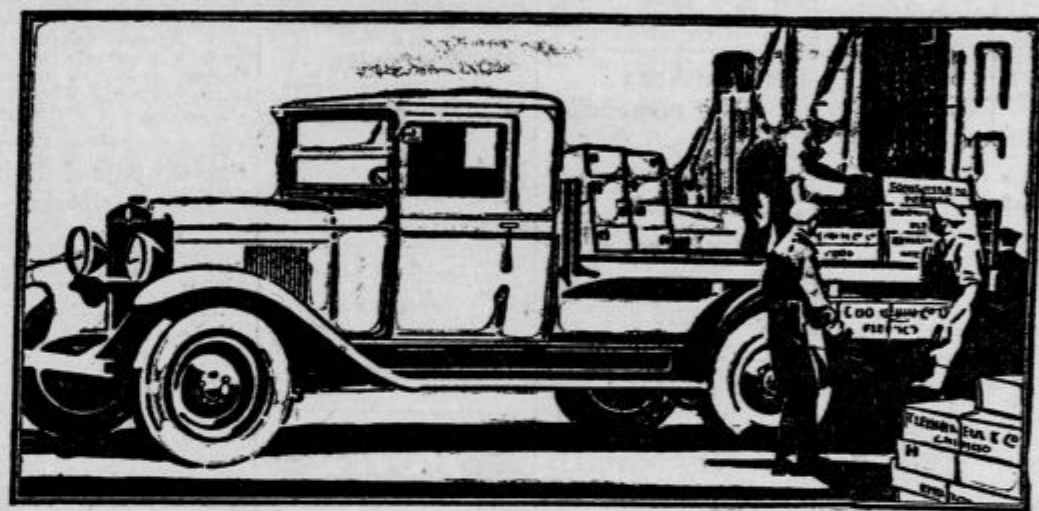
Pogreb drage rajnice bo v sredo, dne 7. maja ob 15. uri iz mrtvaške veže splošne bolnice k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 5. maja 1930.

žalujoče rodbine: Klander, Bekš, Koščak.

Pogrebni zavod J. Gajšek, Vodmat-Ljubljana.

Poskrbite za naglo dobavo — prevzemite

blago tam, kjere vam največ prinese s tem da rabite tovorni avto Chevrolet

TRGOVINE s kolonijalnim blagom, skladišča, prodajalci drva in premoaga, pivovarne in pristave vse kupcijske stroke, ki potrebujejo nagel prevoz, imajo dragocenege zaveznika in zanesljivega dobavitelja v tovrnem avtu Chevrolet

Ta tovrni avto je poslal najpopularnejše lahko prevozno sredstvo za blago zaradi presenetljivo nizkih prevoznih stroškov.

Prevoz tone na kilometer je zelo poceni deloma zaradi majhne porabe goriva in olja, največ pa zaradi dolgega življenja tovrnega avta Chevrolet.

Natovarite mu, kolikor le prenese: videli boste, da bo prevozil stotine kilometrov brez slehernege defekta — in ti soče kilometrov, ne da bi ga bilo le enkrat treba poslati v reparaturno delavnico. Njegov šestcilindrski motor je tako zgrajen, da vzdrži vse preizkušnje, katerim je dan za dnem izpostavljen motorno tovrno vozilo.

Zahtevajte vse podatke o tovrnem avtu Chevrolet, povprašajte o njegovih obratovalnih stroških in stopite k najbližjemu zastopniku Chevroletovih avtomobilov!

Napredni trgovci dosežajo leto za letom večje dobičke s prevozom. Tovorni avto Chevrolet „tre“ samo kadar dela.

Zastopnik Chevroleta Vam radi volje priredi poskusno vožnjo.

CHEVROLETOVI AVTOMOBILI
ZA TRGOVSKE SVRHE

PROIZVODI GENERAL MOTORS

Oglasi v „JUTRU“ imajo siguren uspeh!

Natečaj Nestle

Čast nam je sporočiti vsem našim cenjenim odjemalcem, ki so sodelovali pri našem nagradnem natečaju ali pri Nestle čokoladi (Albumi s sličicami in »kraljico«) ali pri Nestle otroški moki (bele etikete), da po novem zakonskem stanju ne moremo izdati nikake nagrade po 10. t. m. Vsled tega opozarjamo p. n. interese, da svoje izpolnjene albume, kakor tudi zbrane etikete izvolijo poslati takoj v lastnem interesu, da bi Vam mogli dati odgovarjajoče nagrade pred 10. t. m., torej še pred rokom, predno je nadaljnje izdajanje nagrad zabranjeno z zakonom. Da zadovoljimo zbiralce sličic za albume našega natečaja Nestle čokolade, jih opozarjamo, da bomo izdali nagrade tudi takim igralcem, ki so nam pred omenjenim rokom priposlali albume, ki niso povsem izpolnjeni s sličicami, ki pa imajo že predpisano sliko, t. zv. »kraljico«.

Po 10. maju ne bomo mogli z ozirom na zakonske predpise prevzeti nikako izdajanje nagrad za kasneje prispele izpolnjene albume, pa tudi ne etikete brez ozira na to, kdaj so bili albumi izpolnjeni ali etikete zbrane.

Veseli nas pa, da moremo že danes javiti našim cenjenim odjemalcem, da jim za kratko dobo pripravljamo lepo in prijetno iznenađenje, čigar provedba bo povsem v skladu z zakonskimi predpisi, kar je bilo doslej sprejeto od vseh interesiranih krogov z velikim zadovoljstvom.

Glavno zastopstvo za kraljevino Jugoslavijo

NESTLE

Markičeva ul. 11. Zagreb.

6322

Elektromotorje transformatorje, razne stroje, elektromaterijal, aparate, popolnoma tovarniško nove, iz zaloge bivše firme Transformator prodaja po znatno nižani ceni Vojnovič & Cie, Skladišče Ljubljana - Glince

Novosti Novosti Železna služinska Brozovič patent postelja zložljiva, s tapetiranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, prenočišča, nočne službe in za potujoče osebe stane Din. 450.— Raspoložljivi po postnem povzetju.

Lesena patent postelja zložljiva, s tapetiranim madracom, zelo praktična stane Din. 280.—

Lesena postelja — (Lito gestubljiva) — vrati stane Din. 150.—

L. BROZOVIC, Zagreb, Illica 22.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar, Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.